

CONSILIUL CONCURENȚEI
COMPETITION COUNCIL

RAPORT ANUAL
Annual Report

2008

Cuprins / Contents

CUVÂNT ÎNAINTE	2	FOREWORD	3
ANUL 2008 PE SCURT	8	OVERVIEW OF 2008	9
CAPITOLUL I. EVOLUȚII ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI	12	CHAPTER I. COMPETITION DEVELOPMENTS	13
CAPITOLUL II. EVOLUȚII ÎN DOMENIUL AJUTORULUI DE STAT	42	CHAPTER II. STATE AID DEVELOPMENTS	43
CAPITOLUL III. PREVALENȚA LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI ASUPRA LEGISLAȚIEI MEDIULUI DE AFACERI	52	CHAPTER III. PREVALENCE OF THE COMPETITION LAW OVER THE BUSINESS REGULATIONS	53
CAPITOLUL IV. CONSILIUL CONCURENȚEI ÎN CONTEXTUL RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE	62	CHAPTER IV. THE COMPETITION COUNCIL IN THE FOREIGN AFFAIRS CONTEXT	63
CAPITOLUL V. PROMOVAREA CULTURII CONCURENȚEI ÎN ROMÂNIA	78	CHAPTER V. COMPETITION ADVOCACY IN ROMANIA	79
CAPITOLUL VI. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE	88	CHAPTER VI. STRENGTHENING THE ADMINISTRATIVE CAPACITY	89
CAPITOLUL VII. PRIORITĂȚI ALE ANULUI 2009	92	CHAPTER VII. PRIORITIES FOR 2009	93

Cuvânt înainte

Într-un an dominat de spectrul crizei economico-financiare mondiale și al tendințelor din ce în ce mai accentuate de globalizare, asigurarea unui mediu concurențial este un obiectiv major, dar dificil, pentru toate statele și autoritățile de concurență. În încercarea de depistare și sancționare a celor mai grave practici anticoncurențiale, autoritățile responsabile trebuie să-și accentueze eforturile, astfel încât efectele pozitive să fie resimțite atât de mediul de afaceri cât și de consumatorul final.

Pentru autoritatea de concurență din România, anul 2008 a însemnat concentrarea activității de sancționare a practicilor anticoncurențiale, valoarea amenzilor aplicate fiind de 30,7 mil. euro, dar și de intensificarea colaborării cu furnizorii de ajutor de stat, prin acordarea de consultanță în elaborarea schemelor de ajutor de stat, în conformitate cu legislația în vigoare.

Modificările intervenite în anumite sectoare de activitate, generate fie de necesitatea aplicării regulilor comunitare, fie de situația de criză, au condus la o atenție sporită asupra mecanismelor de funcționare a unor piețe, Consiliul Concurenței deschizând 2 investigații utile pentru cunoașterea domeniilor comercializării produselor alimentare și al pieței imobiliare și a serviciilor conexe.

Totodată, anul 2008 a însemnat și intensificarea activității în domeniul relațiilor internaționale, Consiliul Concurenței fiind un participant activ atât în cadrul Rețelei Europene a Concurenței, cât și al celorlalte instituții internaționale cu atribuții în sfera concurenței.

Pe parcursul întregului an 2008, un loc important în activitatea autorității de concurență din România a revenit consolidării capacității administrative, venind astfel în întâmpinarea cerințelor comunitare și a celor derivate din relansarea Agendei Lisabona, precum și a Programul Național de Reformă.

Întreaga activitate a Consiliului Concurenței în anul 2008 a fost, astfel, subsumată respectării regulilor concurențiale, consolidării poziției și asigurării transparenței instituției pe toate palierele de activitate.

Nu pot încheia fără a mulțumi fostului președinte, dl. prof. dr. Gheorghe Oprescu, precum și celor doi consilieri de concurență care și-au încheiat mandatul – Mihai Giugariu și Benedict Sârbu – pentru eforturile depuse, rezultatele acestora fiind un adevărat impuls pentru noua conducere a Consiliului Concurenței, în dificila sarcină de prevenire și sancționare a practicilor anticoncurențiale și de întărire a gradului de vizibilitate a instituției atât pe plan intern cât și extern.

Președinte,

Dr. BOGDAN M. CHIRIȚOIU

Foreword

In a year dominated by the prospect of global economic and financial crisis and by deepening globalization trends, ensuring a sound competition environment is a major, but difficult, objective for all countries and competition authorities. In the attempt to detect and sanction the most serious anti-competitive practices, the relevant authorities need to increase their efforts, so that the positive effects are felt by both the business environment and the final consumer.

For the Romanian competition authority, year 2008 signified both a focus of the activity on sanctioning anticompetitive practices, the amount of fines imposed reaching 30.7 million euro, and an increased cooperation with State aid providers, by advising them on the development of State aid schemes according to legislation currently in force.

The changes in certain economic sectors, generated either by the need to apply community rules or by the crisis, have led to an increased attention regarding the functioning mechanisms of some markets. Therefore, the Competition Council has opened two sector inquiries in food retail and real estate and related services markets.

Moreover, year 2008 meant an intensified activity in the field of international relations, the Competition Council being an active member of the European Competition Network and of the other international institutions with responsibilities in the competition field.

During the entire year, an important place in the Romanian competition authority's activity was held by the strengthening of the administrative capacity, thus meeting the community requirements derived from the re-launch of the Lisbon Agenda and the national requirements of the National Reform Programme.

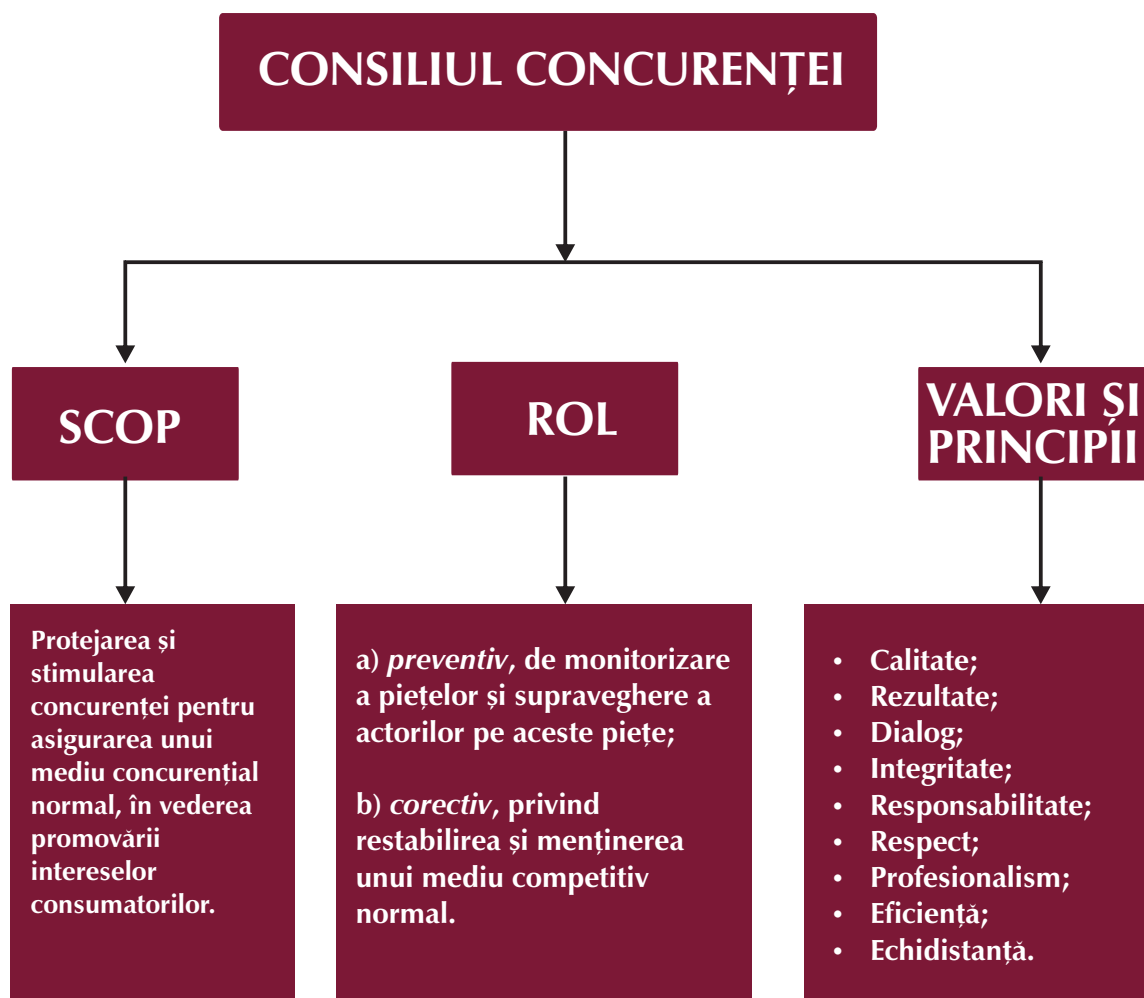
The entire activity of the Competition Council in 2008 was thus subordinated to the compliance with the competition rules, the strengthening of the institution's position and ensuring the transparency of all its activities.

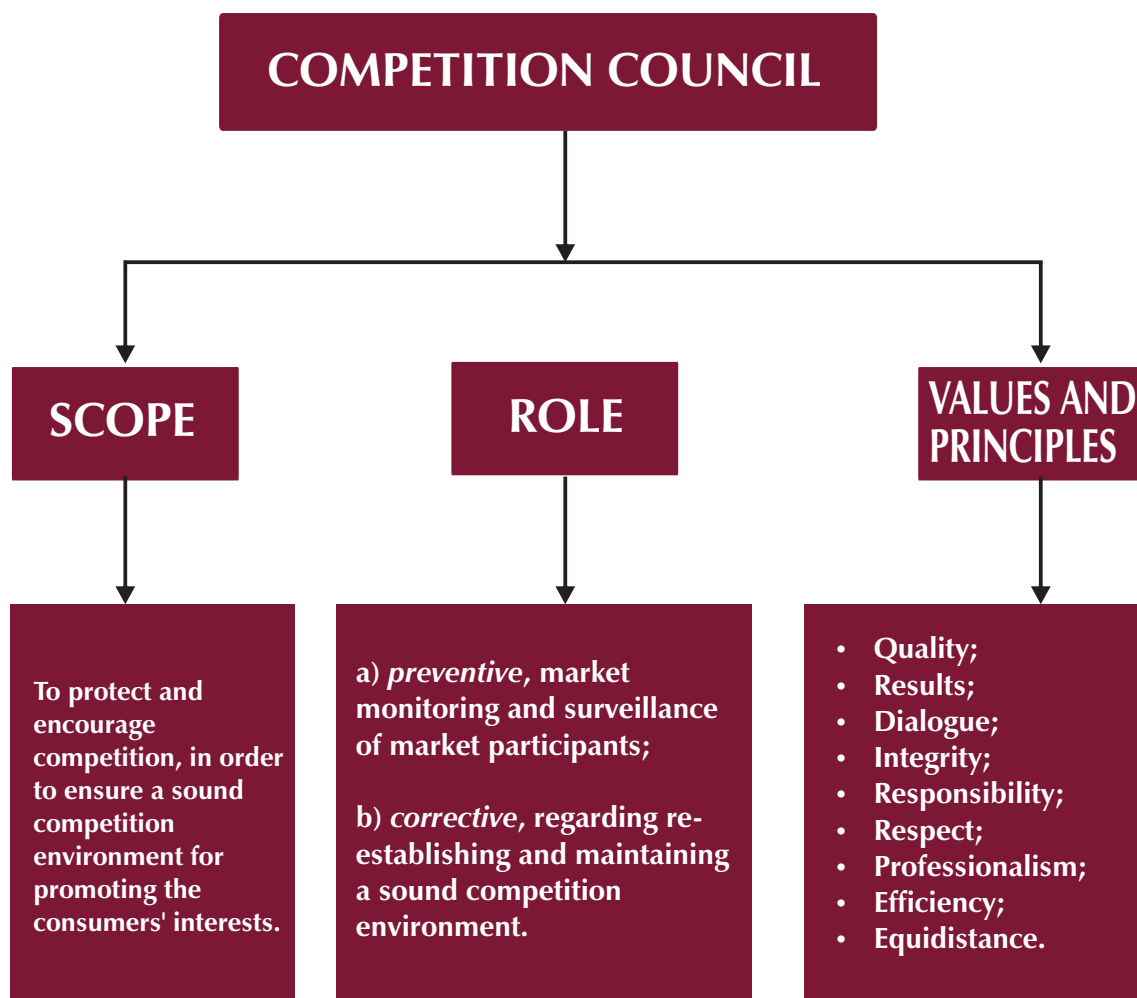
I cannot conclude this foreword without thanking for their efforts to the former President, Professor Ph.D. Gheorghe Oprescu and the two competition counsellors - Mihai Giugariu and Benedict Sârbu - whose mandates have come to an end. Their results are truly a stimulus for the new management of the Competition Council, faced with the difficult task of preventing and sanctioning the anti-competitive practices and strengthening the institution's visibility both internally and externally.

Ph.D. BOGDAN M. CHIRIȚOIU

President

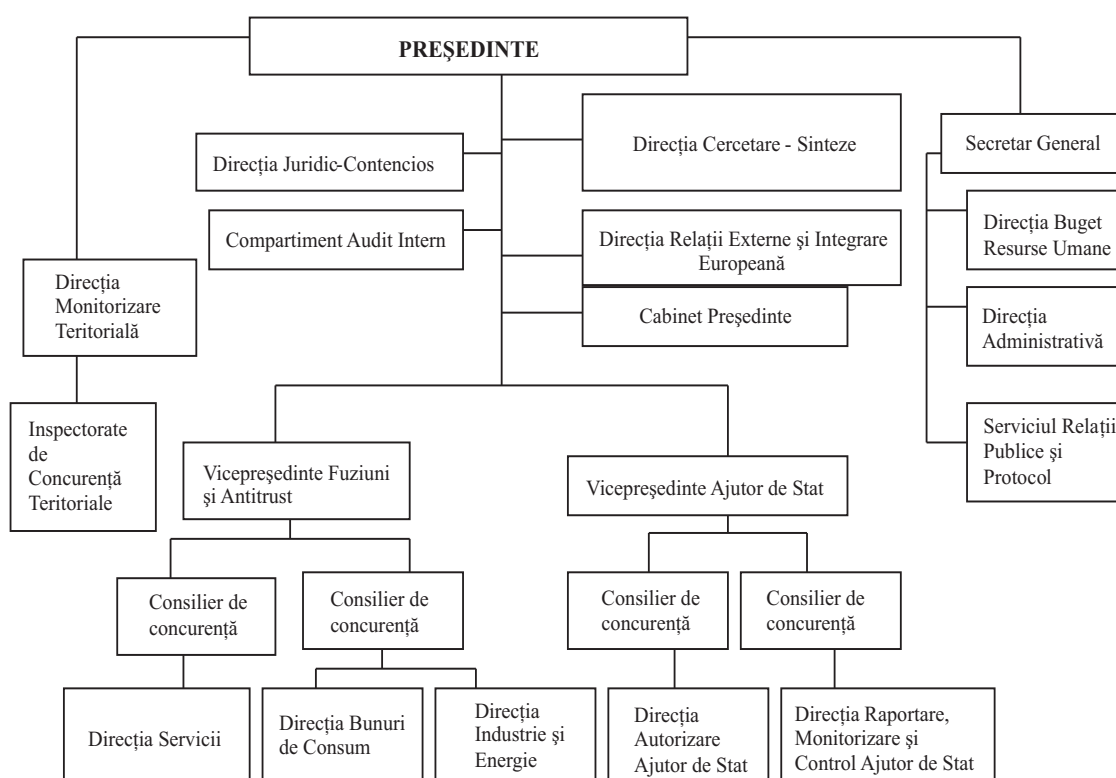
2008
Annual Report

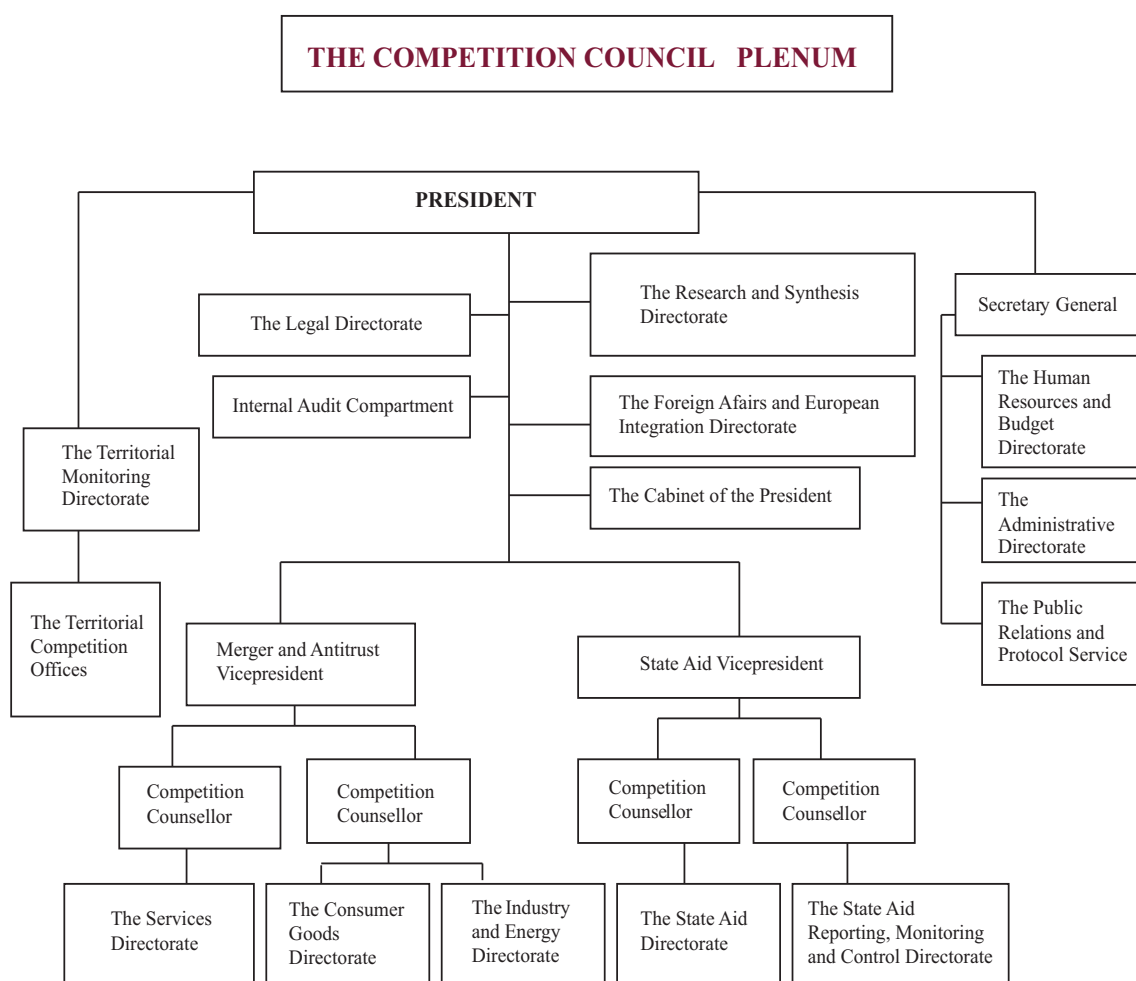

STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

ORGANIZATIONAL STRUCTURE

În cursul anului 2008, Consiliul Concurenței și-a intensificat activitatea atât în domeniul concurenței cât și a ajutorului de stat, în baza atribuțiilor stabilite prin cadrul legal în vigoare. Astfel, în domeniul concurenței, au fost deschise **14 investigații, din care 10 investigații din oficiu (circa 71%)**, precum și **2 investigații utile pentru cunoașterea pieței**.

În anul 2008, Consiliul Concurenței a emis un număr de **102 decizii, structurate astfel:**

- **83,3% decizii în domeniul concentrărilor economice;**
- **9,8% decizii de sancționare;**
- **2% decizii ca urmare a unor plângeri;**
- **2% decizii de exceptare;**
- **2,9% alte tipuri de decizii.**

Valoarea totală a amenzilor s-a ridicat la 113.204.308,82 lei (respectiv 30.739.487 euro¹), din care 80% aplicate în urma deciziilor de sancționare și 20% ca urmare a proceselor – verbale întocmite de inspectorii de concurență.

Valoarea taxelor de autorizare, stabilite pe baza deciziilor de neobiecteune și de autorizare în domeniul concentrărilor economice, s-a ridicat în anul 2008 la 12.754.793 lei (3.463.435 euro).

Amenzile și taxele de autorizare au adus la bugetul de stat un plus de 125.959.102 lei, reprezentând 34.202.922 euro.

În cursul anului 2008, au fost efectuate **inspecții inopinate la 104 operatori economici** activi pe următoarele piețe: deșeuri industriale reciclabile, pâine și produse conexe acesteia, servicii de transport auto în regim de taxi, distribuția de produse farmaceutice, servicii bancare și interbancare, școli de șoferi.

În vederea asigurării prevalenței legislației în domeniul concurenței asupra celei din domeniul afacerilor, au fost emise **6 avize conform, 16 puncte de vedere și o intervenție de modificare a unor acte normative.**

Activitatea în domeniul relațiilor externe s-a concretizat în participări active la reuniuni pe diferite tematici, precum și la grupurile și subgrupurile de lucru din cadrul ECN, ICN, UNCTAD, OCDE.

În domeniul ajutorului de stat, activitatea Consiliului Concurenței s-a axat pe îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană, precum și pe aplicarea corectă a prevederilor comunitare în domeniu. Această activitate s-a concretizat prin transmiterea la Comisia Europeană a:

- **2 rapoarte privind monitorizarea ajutoarelor de stat acordate beneficiarilor din sectorul autovehicule și care își desfășoară activitatea în zonele defavorizate și în zonele libere;**
- **Raportul privind situația ajutoarelor de stat necesar elaborării Scoreboard-ului de către Comisia Europeană;**

¹ Cursul mediu anual de schimb publicat de BNR pentru anul 2008 a fost de 3,6827 lei/euro.

During 2008, the Competition Council intensified its activity both in the competition and the State aid fields, according to its powers established by the legal framework into force. Thus, in the competition field, **14 investigations were opened, of which 10 investigations *ex-officio* (about 71%), and 2 sector inquiries.**

In 2008, the Competition Council issued **102 decisions, structured as follows:**

- **83.3% merger decisions;**
- **9.8% sanctioning decisions;**
- **2% decisions upon complaints;**
- **2% exemption decisions;**
- **2.9% other types of decisions.**

The total amount of the fines was 113,204,309 lei (representing 30,739,487 euro²), of which 80% is the result of sanctioning decisions and 20% is the result of competition inspectors' minutes.

The amount of the authorisation tax, established by the authorising decisions in merger cases, reached 12,754,793 lei (3,463,435 euro) in 2008.

The fines and authorising taxes brought a surplus of 125,959,102 lei, representing 34,202,922 euro, to the State budget.

In 2008, **104 undertakings were dawn raided on** the following markets: industrial recyclable waste, bread and pastry, taxi services, distribution of pharmaceuticals, banking and inter-banking services, driving schools.

In order to ensure the prevalence of the competition law over the business regulations, **Competition Council has issued 6 conformity notices, 16 opinions and one intervention towards legislative modification.**

The foreign relations activity was focussed on active participation in meetings on various topics, as well as participation in the groups and subgroups of ECN, ICN, UNCTAD, and OECD.

In the State aid field, the Competition Council's activity focussed on fulfilling the obligations Romania assumed through the Accession to the European Union Treaty, and on the correct application of Community provisions in this field. This activity has resulted in the transmission to the European Commission of:

- **2 reports on the monitoring of State aid granted to beneficiaries in the vehicle sector who operate in free areas and deprived areas;**
- **Report required by the European Commission for the State aid *Scoreboard* elaboration;**

² The average exchange rate published by the National Bank of Romania for 2008 is 3,6827 lei/euro.

- **Raportări legate de schema de ajutor de stat – finanțarea proiectelor CD&I conform Planului National de Cercetare, Dezvoltare și Inovare - cu privire la beneficiarii schemei, proiectele angajate, valoarea și intensitatea ajutorului de stat;**
- **Raportul privind monitorizarea ajutoarelor de stat acordate agenților economici care își desfășoară activitatea în zonele libere;**
- **Raportul privind îndeplinirea condițiilor de acordare a ajutoarelor de stat în zonele defavorizate și măsurile luate pentru cazurile de neîndeplinire a condițiilor de acordare;**
- **Raportul de monitorizare a ajutoarelor de stat acordate pentru prestarea serviciilor economice de interes general din România pentru perioada 2006-2008 (previzionat).**

Urmărirea situației recuperărilor/rambursărilor ajutoarelor de stat ilegale a reprezentat, de asemenea, o sarcină permanentă a Consiliului Concurenței.

Valoarea totală cumulată a recuperărilor efectuate în perioada 2005 - 2008 este de 206.809.335,05 lei (56.156.986,74 euro).

Totodată, Consiliul Concurenței a acordat consultanță în cadrul a 109 întâlniri, a emis 151 de clarificări, 12 avize, 2 notificări de ajutoare de stat, a participat la o serie de reuniuni multilaterale/consultări tehnice cu Comisia Europeană, cu problematică specifică ajutorului de stat, desfășurate la Bruxelles, a organizat 10 grupuri interministeriale și a transmis un număr de 65 de răspunsuri la solicitările Comisiei Europene.

În cursul anului 2008, Consiliul Concurenței s-a implicat activ în cadrul *Grupului de lucru pentru implementarea Strategiei de la Lisabona*. Grupul de lucru reunește ministerele și autoritățile publice cu atribuții în implementarea programului și își desfășoară activitatea sub coordonarea Departamentului pentru Afaceri Europene. Astfel, Consiliul Concurenței a urmărit îndeplinirea următoarelor acțiuni:

- **asigurarea de personal specializat în analiză economică;** această acțiune a vizat crearea unui **grup de analiză economică la nivelul Consiliului Concurenței**, în scopul dezvoltării capacității de aplicare a legislației în domeniul concurenței; crearea acestui grup a pornit de la importanța pe care analiza economică aprofundată o are în definirea corectă a piețelor afectate de practicile anticoncurențiale și, mai ales, într-o mai bună evaluare a efectelor asupra concurenței și comerțului; în acest fel se poate realiza o departajare a cazurilor care ridică, din start, probleme și celelalte cazuri (studii de impact ante și post factum); activitățile grupului de analiză economică au fost subsumate în anul 2008 elaborării de sinteze pe tematici specifice, de contribuții în definirea piețelor relevante în cazurile instrumentate de autoritatea de concurență; grupul de analiză economică deține un loc important și în cadrul investigațiilor utile deschise pentru cunoașterea diferitelor piețe, prin aplicarea de metode econometrice moderne, colaborând activ și cu celelalte autorități de concurență, în soluționarea problemelor intervenite pe parcursul investigațiilor utile; este de așteptat ca în anii viitori, grupul de analiză economică să fie extins, prin angajarea de personal de specialitate, astfel încât să fie posibilă lărgirea sferei de acțiune și de implicare a grupului în activitatea autorității de concurență;
- **pregătirea profesională a experților Consiliului Concurenței** având drept obiectiv creșterea capacității administrative a instituției prin îmbunătățirea specializării resurselor umane;
- **întărirea poziției Consiliului Concurenței în domeniul politicii ajutorului de stat;**
- **participarea în cadrul Rețelei Europene de Concurență;**
- **furnizarea de informații privind valoarea ajutoarelor de stat acordate în România.**

În domeniul promovării culturii concurenței, la nivelul anului 2008, s-au organizat peste **1100 de acțiuni**, sub forma seminariilor, meselor rotunde, a dezbaterilor inter/intradepartamentale, a manifestărilor în cadrul Proiectului de Twinning, precum și **întâlniri cu autorități de reglementare și alte instituții**, în cadrul protocoalelor de colaborare încheiate cu acestea.

Formarea profesională a personalului Consiliului Concurenței a deținut și în anul 2008 o importanță majoră, fiind realizate un număr de **86 de acțiuni de perfecționare profesională**, din care majoritatea (65%) **sub forma seminariilor în țară și străinătate**.

Transparența activității a fost asigurată prin actualizarea permanentă a site-ului oficial al instituției cu informații legate de activitatea autorității de concurență. Relația cu mass-media a fost intensificată, **numărul de apariții în presă fiind de 3260, din care cca 83% în presa locală**.

- **State aid schemes reports – funding R&D projects under the National Plan for Research, Development and Innovation – regarding the scheme beneficiaries, the projects involved, the amount and intensity of the State aid;**
- **Report on the monitoring of the State aid granted to economic agents operating in free areas;**
- **Report on the compliance to the conditions for granting State aid in deprived areas and the measures taken in cases of failure to comply with the granting conditions;**
- **The monitoring report regarding the State aid granted to economic services of general interest in Romania for the period 2006-2008 (forecasted).**

The follow-up of the recovery/reimbursement of illegal State aid was also a permanent task of the Competition Council.

The total cumulative amount of recoveries made during 2005 – 2008 reaches 206,809,335 lei (56,156,987 euro).

At the same time, the Competition Council provided advice in 109 meetings, issued 151 clarifications, 12 opinions, 2 State aid notifications, participated in a series of multilateral meetings/technical consultations with the European Commission, on State aid specific themes (held in Brussels), organised 10 inter-ministerial groups and sent a number of 65 responses to European Commission's requests.

During 2008, the Competition Council was actively involved in the Working Group for the implementation of the Lisbon Strategy. The Working Group brings together the ministries and public authorities responsible for the program implementation and operates under the coordination of the Department for European Affairs. Thus, the Competition Council sought to achieve the following actions:

- **Providing personnel specialised in economic analysis;** this action is aimed at creating a group for economic analysis within the Competition Council in order to enhance its enforcement capacity; starting this group stemmed from the importance of thorough economic analysis in correctly defining the markets affected by anticompetitive practices, especially for a better assessment of the effects on competition and trade; this way, a clear difference can be made from the beginning between cases that raise problems and other cases (ante and post factum impact studies); in 2008, the activity of the economic analysis group was focussed on the elaboration of syntheses on specific topics and on contributions to the definition of relevant markets in cases investigated by the Competition Council; the economic analysis group has an important role in sector inquiries through the application of modern econometric methods and by actively collaborating with other competition authorities in solving the problems that occur during sector inquiries; it is expected that during 2009 the economic analysis group will be completed by hiring 3 more competition inspectors, so that to allow the widening of the scope and involvement of the group in the activity of the competition authority;
- **Professional training of the Competition Council's experts,** with the aim to increase the administrative capacity of the institution by improving the specialization of human resources;
- **Strengthening the position of the Competition Council in the field of State aid;**
- **Participation in the European Competition Network;**
- **Providing information on the amount of State aid granted in Romania.**

In 2008, in the field of promoting the competition culture, over 1,100 activities were held in the form of seminars, round tables, inter/intra-directorate discussions, events organised under the Twinning Project, as well as **meetings with regulatory authorities and other institutions**, according to cooperation protocols signed with such institutions.

Training the staff of the Competition Council had a major role in 2008; **86 professional improvement activities were organized, 65% of which in the form of seminars in the country and abroad.**

Transparency of the institution's activity was ensured by the continuous update of the official website, where information related to the competition authority has been posted. The relationship with the media was also intensified, **the number of appearances in the media reaching 3,260, about 83% of which were in the local press.**

CAPITOLUL I. EVOLUȚII ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI

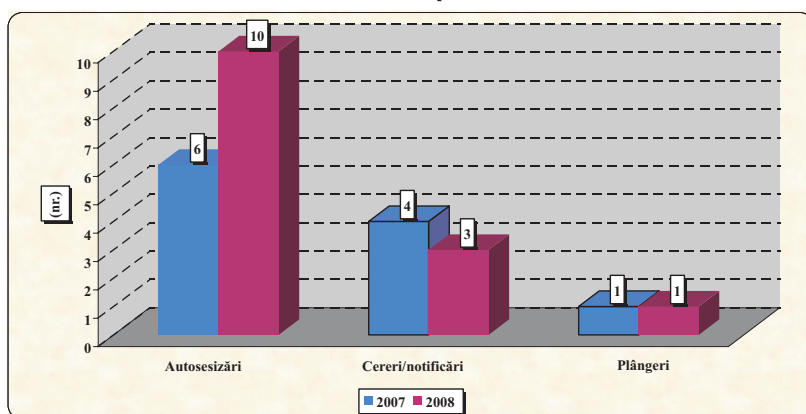
2008
Raport Anual

Activitatea Consiliului Concurenței în anul 2008 a fost axată pe investigarea practicilor anticoncurențiale, utilizând în acest scop mijloacele conferite prin legislația în vigoare.

a) *Investigații deschise*

Pe parcursul anului 2008 au fost deschise **14 investigații**, din care **10 din oficiu**, **3 ca urmare a unor cereri/notificări** și **una în urma unei plângeri înaintate autorității de concurență**. Comparativ cu anul 2007, numărul investigațiilor deschise a crescut cu **28%**, în special ca urmare a autosesizării Consiliului Concurenței față de anumite practici cu posibil impact anticoncurențial într-un număr mai mare de cazuri (**Graficul nr. 1**).

Graficul nr. 1. Evoluția numărului de investigații deschise de Consiliul Concurenței în perioada 2007-2008

Cele 14 investigații deschise în cursul anului 2008 au avut drept obiect investigarea agenților economici activi pe următoarele piețe:

A. *Investigații din oficiu:*

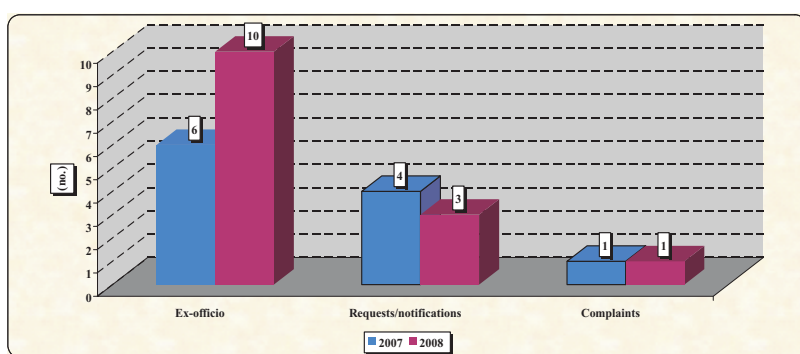
- Piața producției și vânzării de autoturisme noi, piața comercializării de piese de schimb pentru autoturisme Daewoo și piața furnizării de servicii de reparații și întreținere pentru Daewoo (*Ordinul nr.28/5.02.2008*);
- Piața serviciului de salubritate din municipiul București (*Ordinul nr.64/26.02.2008*);
- Piața lacurilor și vopselelor nealimentare din România (*Ordinul nr.87/14.03.2008*);
- Piața serviciilor de transport auto în regim de taxi din municipiul Constanța (*Ordinul nr.135/15.04.2008*);
- Piața serviciilor de școlarizare auto pentru obținerea permisului de conducere din municipiul București (*Ordinul nr. 143/30.04.2008*);
- Piața taximetriei în municipiul Timișoara (*Ordinul nr.299/27.08.2008*);
- Piața serviciilor de transport auto în regim de taxi din municipiul Târgu Mureș (*Ordinul nr.300/27.08.2008*);
- Piața distribuției de produse farmaceutice din România (*Ordinul nr.406/27.10.2008*);
- Piața serviciilor bancare și interbancare (*Ordinul nr.420/29.10.2008*);
- Piața producției și comercializării ouălor de consum, piața cârnii rezultate din abatorizarea găinilor outoare și piața vânzării de păsări în viu din România (*Ordinul nr.467/25.11.2008*).

In 2008, the Competition Council's activity focussed on investigating anticompetitive practices, to this end making full use of the legislation currently in force.

a) Investigations opened in 2008

During 2008, **14 investigations were opened, out of which 10 were ex-officio investigations, 3 followed requests/notifications and one investigation followed a complaint brought forward the competition authority. When compared with the total number of investigations opened in 2007, one can note an increase of 28% in the number of investigations**, especially as a result of the pro-active role played by the Competition Council, which led to more *ex-officio* investigations (**Chart no.1**).

Chart no.1. The evolution of the number of investigations opened by the Competition Council in 2007-2008

The 14 investigations opened by the Competition Council in 2008 envisaged the investigation of undertakings active on the following markets:

A. Ex-officio investigations:

- Market for production and sale of new cars, market for sale of spare parts for Daewoo automobiles and market for supply of repair and maintenance services for Daewoo automobiles (Order no.28/5.02.2008);
- Market for waste management services in Bucharest (Order no.64/26.02.2008);
- Romanian market for lacquers and paints (Order no.87/14.03.2008);
- Market for taxi services in the city of Constanța (Order no.135/15.04.2008);
- Market for driving school services in Bucharest (Order no.143/30.04.2008);
- Market for taxi services in the city of Timișoara (Order no.299/27.08.2008);
- Market for taxi services in the city of Târgu Mureș (Order no.300/27.08.2008);
- Romanian market for wholesale of pharmaceutical products (Order no.406/27.10.2008);
- Market for banking and inter-banking services (Order no.420/29.10.2008);
- Romanian market for production and sale of eggs and poultry (Order no.467/25.11.2008).

CHAPTER I. COMPETITION DEVELOPMENTS

2008
Annual Report

B. Investigații deschise ca urmare a unor cereri/notificări:

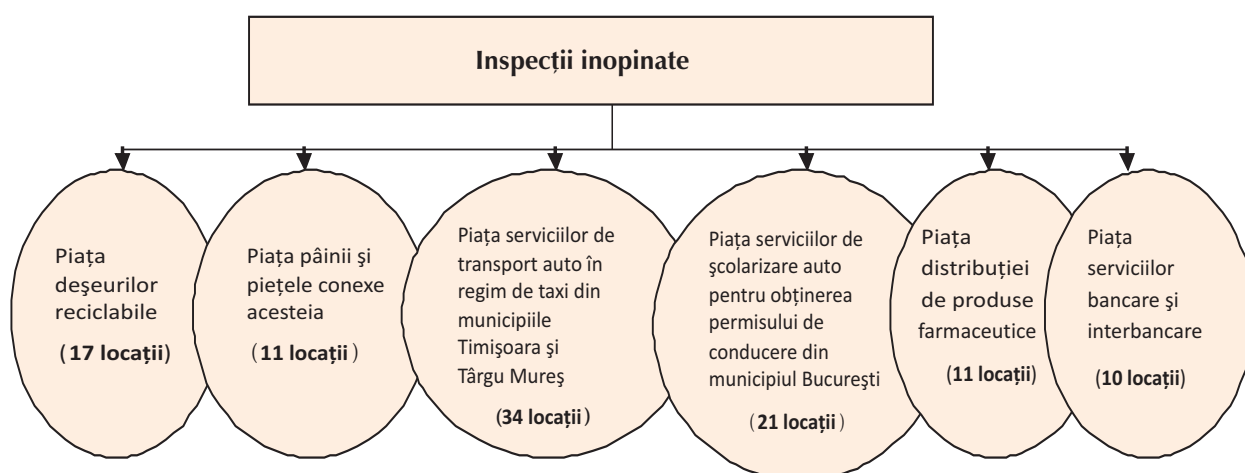
- Piața produselor zaharoase (*Ordinul nr. 44/25.02.2008*);
- Piața producției, comercializării de energie termică și apă caldă menajeră în municipiul Buzău (*Ordinul nr. 297/26.08.2008*);
- Piața serviciilor de carotare și a serviciilor geologice din România (*Ordinul nr. 405/27.10.2008*).

C. Investigații deschise ca urmare a unor plângeri:

- Piața medicamentelor antibacteriene pentru uz sistemic din România (*Ordinul nr. 106/26.03.2008*).

Din cele 14 investigații deschise, 2 investigații au avut ca obiect posibila încălcare a art.5 alin.(1) din Legea concurenței nr.21/1996 republicată, coroborat cu art. 81 alin.(1) din Tratatul de instituire a Comunității Europene de către agenții economici activi pe piața distribuției de produse farmaceutice, precum și pe piața serviciilor bancare și interbancare.

În cadrul investigațiilor au fost efectuate **inspecții inopinate în 104 sedii** ale agenților economici care activează pe următoarele piețe:

b) Investigații utile pentru cunoașterea pieței

Pentru cunoașterea mecanismelor de funcționare a diferitelor piețe, Consiliul Concurenței a deschis în cursul anului 2008, **2 investigații**, având ca obiect piața comercializării produselor alimentare și piața imobiliară și a serviciilor conexe.

Concluziile acestora vor putea fi folosite pentru finalizarea investigațiilor aflate în derulare, pentru formularea de recomandări către autorități pentru eficientizarea reglementărilor în vederea unei mai bune funcționări a pieței. De asemenea, ar putea fi identificate și indicii privind posibile practici anticoncurențiale de distorsionare a concurenței pe piață.

c) Investigații finalizate

În cursul anului 2008 au fost finalizate **8 investigații**, din care **5** deschise ca urmare a **autosesizării** și **3** investigații ca urmare a unor **cereri/notificări** (Tabelul nr.1).

B. Investigations following requests/notifications:

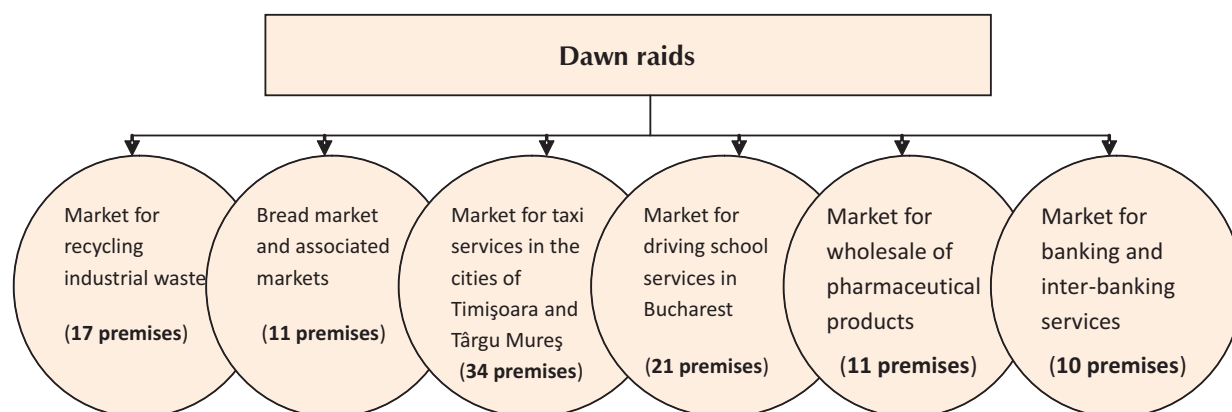
- Market for sugar products (Order no.44/25.02.2008);
- Market for production and sale of thermal energy and household hot water in the city of Buzău (Order no.297/26.08.2008);
- Romanian market for drilling and geological services (Order no.405/27.10.2008).

C. Investigations following complaints:

- Market for systemic antibacterial drug products (Order no.106/26.03.2008).

In two of the 14 investigations, the Competition Council opened administrative proceedings on an alleged infringement of article 81(1) of the EC Treaty and article 5(1) of the Romanian Competition Law. The investigations refer to undertakings active on the market for wholesale of pharmaceutical products and on the market for banking and inter-banking services.

Within the ongoing investigations, **dawn raids were carried out at 104 premises** of companies acting on the following markets:

b) Sector inquiries

On the basis of the attributions conferred by Competition law no.21/1996, in 2008 the Competition Council opened **two sector inquiries** in order to gain a better understanding of how the retail market of food products and the real estate market and associated services are working.

The findings of these studies will be used in the ongoing investigations or will take the form of recommendations to other authorities, in an attempt to streamline the regulations and to achieve a better market functioning. These studies may also reveal clues about possible anticompetitive practices that could distort competition on the market.

c) Finalised investigations

During 2008, the Competition Council finalised **8 investigations**, of which **5 were ex-officio investigations** and **3** were opened following **requests/notifications** (see **Table no.1**).

Tabelul nr. 1. Investigații finalizate în anul 2008

Nr.crt.	Modul de declanșare a investigațiilor	Încadrare legală	Piața afectată	Tipul deciziei
1	Autosesizare	Art.5 (1) lit.a) ³ din Legea concurenței nr.21/1996, republicată	Produse de protetică dentară	Sanționare
2		Art.5 (1) lit.c) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată	Piața insulinei	Sanționare
3		Art.5 (1) lit.f) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată	Piața produselor și serviciilor pentru dializă	Sanționare
4		Art.5 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată	Piața producției și vânzării de autoturisme noi, piața comercializării de piese de schimb pentru autoturisme Daewoo și piața furnizării de servicii de reparații și întreținere pentru Daewoo	Închidere prin ordin (dovezi insuficiente pentru probarea încălcării art. 5 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată)
5		Art.5 (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată	Piața serviciilor de taxi și dispecerat taxi din Piatra Neamț	Închidere prin ordin (dovezi insuficiente pentru probarea încălcării art. 5 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată)
6	Cereri/notificări	Operațiuni de concentrare economică	Piața producției, comercializării de energie termică și apă caldă menajeră în municipiul Buzău	Autorizare
7		Exceptare individuală	Piața produselor zaharoase	Acordare de dispensă
8		Art.12 ⁴ din Legea concurenței nr.21/1996, republicată	Piața semifabricatelor din oțel carbon și slab aliat, piața oțelului beton, piața sârmei laminate, piața sârmei trase, piața oțelului calibrat, piața sârmei ghimpate și piața cuielor, ca produse din oțel carbon și slab aliat	Autorizare

d) Investigații în curs

La finele anului 2008, Consiliul Concurenței avea **în curs de desfășurare 30 de investigații**, din care:

- 16 investigații declanșate din oficiu;
- 10 investigații ca urmare a unor plângeri;
- 4 investigații ca urmare a unor cereri/notificări.

³ Art. 5 (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, interzice orice înțelegeri exprese sau tacite între agenții economici ori asociațiile de agenți economici, orice decizii luate de asociațiile de agenți economici și orice practici concertate, care au ca obiect sau au ca efect restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenței pe piața românească sau pe o parte a acesteia în special cele care urmăresc:

- fixarea concertată, în mod direct sau indirect, a prețurilor de vânzare ori de cumpărare, a tarifelor, a rabaturilor, a adaosurilor, precum și a oricăror alte condiții comerciale;
- limitarea sau controlul producției, distribuției, dezvoltării tehnologice ori investițiilor;
- împărțirea piețelor de desfacere sau a surselor de aprovizionare, pe criteriu teritorial, al volumului de vânzări și achiziții ori pe alte criterii;
- aplicarea, în privința partenerilor comerciali, a unor condiții inegale la prestații echivalente, provocând în acest fel, unora dintre ei, un dezavantaj în poziția concurențială;
- condiționarea încheierii unor contracte de acceptarea de către parteneri a unor clauze stipulând prestații suplimentare care, nici prin natura lor și nici conform uzanțelor comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte;
- participarea, în mod concertat, cu oferte trucate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte;
- eliminarea de pe piață a altor concurenți, limitarea sau împiedicarea accesului pe piață și a libertății exercitării concurenței de către alți agenți economici, precum și înțelegerile de a nu cumpăra de la sau de a nu vinde către anumiți agenți economici fără o justificare rezonabilă.

⁴ Art. 12 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată interzice concentrările economice care, având ca efect crearea sau consolidarea unei poziții dominante, conduc sau ar putea conduce la restrângerea, înlăturarea sau denaturarea semnificativă a concurenței pe piața românească sau pe o parte a acesteia.

Table no.1. Investigations finalised in 2008

No.	Type of investigation	Legal basis	Affected market	Type of decision
1	<i>Ex-officio</i>	Art.5 (1) let. a) ⁵ of the Competition Law no.21/1996, republished	Dental prosthetic works	Sanctioning decision
2		Art.5 (1) let. c) of the Competition Law no.21/1996, republished	Insulin market	Sanctioning decision
3		Art.5 (1) let. f) of the Competition Law no. 21/1996, republished	Dialysis products and equipment	Sanctioning decision
4		Art.5 of the Competition Law no.21/1996, republished	Market for production and sale of new cars, the market for the sale of auto spare parts Daewoo and the market for the supply of repair and maintenance services for Daewoo automobiles	Closed by order (insufficient evidence for establishing the infringement of art.5 of the Competition Law no.21/1996, republished)
5		Art.5 (1) of the Competition Law no.21/1996, republished	Market for taxi services and taxi dispatch in the city of Piatra Neamț	Closed by order (insufficient evidence for establishing the infringement of art.5 of the Competition Law no. 21/1996, republished)
6	Requests or notifications	Economic concentration	Production and sale of thermal energy and household hot water in the city of Buzău	Authorization
7		Individual exemption	Sugar products	Granting an individual exemption
8		Art.12 ⁶ of the Competition Law no.21/1996, republished	Carbon steel and low alloy-steel semi-products, bent steel market, steel wire market, hard drawn steel wire market, stub steel, barbed wire, nails market	Authorization

d) Ongoing investigations

At the end of 2008, **30 investigations** were ongoing, out of which:

- 16 *ex-officio* investigations;
- 10 investigations following complaints;
- 4 investigations following requests/notifications.

⁵ Art.5 (1) of Competition Law no.21/1996, republished, prohibits any express or tacit agreements between undertakings or associations of undertakings, any decisions by associations of undertakings and any concerted practices, which have as their object or may have as their effect the restriction, prevention or distortion of competition on the Romanian market or on a part of it, especially those aimed at:

- a) concerted fixing, directly or indirectly, of the selling or purchase prices, tariffs, rebates, markups, as well as any other terms of trading;
- b) limiting or controlling production, distribution, technological development or investments;
- c) allocating distribution markets or supply sources according to territorial criteria, sales-and-purchase volume or other criteria;
- d) imposing unequal terms for equivalent services to trading partners, thus causing a competitive disadvantage to some of them;
- e) conditioning the conclusion of contracts by imposing upon partners the acceptance of certain clauses stipulating additional services which, either by their nature or by commercial usage, do not relate to the object of such contracts;
- f) participating, in a concerted manner, with rigged bids in auctions or any other forms of competitive tendering;
- g) eliminating competitors from the market, limiting or preventing access to the market and the free exercise of competition between other undertakings, as well as agreements not to buy from or to sell to certain parties without reasonable justification.

⁶ Art. 12 of Competition Law no.21/1996, republished, prohibits economic concentrations which, having the effect of creating or consolidating a dominant position, lead to or are likely to lead to a significant restriction, prevention or distortion of competition on the Romanian market or on a part of it.

Complexitatea piețelor analizate și numărul agenților economici activi pe aceste piețe au condus la majorarea numărului de investigații aflate în curs de desfășurare față de anul anterior cu 28%. Piețele relevante care fac obiectul acestor investigații sunt redate în tabelul de mai jos (**Tabelul nr.2**).

Tabelul nr. 2. Investigații aflate în desfășurare la sfârșitul anului 2008
(în funcție de modalitatea de deschidere, anul deschiderii și piețele analizate)

Nr. Crt.	Modalitate de declanșare a investigației	Anul declanșării	Piața pe care activează agenții economici implicați
1	Autosesizare	2004	Piața siderurgică; piața producției de oțel; piața fluidelor energetice
2			Piața bancară (comisioane carduri la extragerea de numerar)
3		2005	Piața petrolului și a produselor derivate
4		2006	Piața colectării, prelucrării și comercializării deșeurilor industriale reciclabile
5		2007	Piața produselor pentru îngrijire orală și personală
6			Piața pâinii și piețele conexe acesteia
7			Piața administrării fondurilor de pensii private obligatorii din România (pilonul II)
8		2008	Piața serviciului de salubritate
9			Piața lacurilor și vopselelor nealimentare din România
10			Piața serviciilor de transport auto în regim de taxi din municipiul Constanța
11			Piața serviciilor de școlarizare auto pentru obținerea permiselor de conducere din municipiul București
12			Piața serviciilor de transport auto în regim de taxi din municipiul Timișoara
13			Piața serviciilor de transport auto în regim de taxi din municipiul Târgu Mureș
14			Piața distribuției de produse farmaceutice din România
15			Piața serviciilor bancare și interbancare
16			Piața producției și comercializării ouălor de consum, piața cărnii rezultate din abatorizarea găinilor outoare și piața vânzării de păsări în viu din România
17	Sesizări/plângeri	2004	Piața serviciului de bransare a consumatorului; piața serviciului de închiriere a stâlpilor liniilor electrice aeriene de joasă tensiune pentru instalarea rețelelor de telecomunicații; piața serviciului de închiriere a infrastructurii asociate – stâlpi pentru susținerea rețelelor electrice și de comunicații
18		2005	Piața medicamentelor
19			Piața serviciilor de publicitate prin poștă
20			Piața energiei termice și a apei calde
21		2006	Piața producerii și comercializării gazelor naturale către furnizori și consumatori eligibili
22			Piața furnizării și distribuției gazelor naturale
23			Piața serviciilor de telefonie
24			Piața comercializării cu amănuntul de carburanți
25		2007	Piața serviciilor de gestionare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice de consum
26		2008	Piața medicamentelor antibacteriene pentru uz sistemic
27	Cereri/notificări	2005	Piața produselor pentru curățarea țesăturilor
28			Piața produselor alimentare
29		2006	Piața serviciilor bancare
30		2008	Piața produselor zaharoase
31			Piața serviciilor de carotare și piața serviciilor geologice din România

The 28% increase in the number of ongoing investigations, relative to the previous year, was determined by the increased complexity of the markets under examination and the high number of undertakings active in the respective markets. The ongoing investigations refer to the relevant markets described in the table below (**Table no.2**).

Table no.2. Ongoing investigations at the end of 2008
(Classified on type of investigation, opening year and market involved)

No.	Type of investigation	Opening year	Markets involved
1	<i>Ex-officio</i>	2004	Steel industry
2			Banking (cash withdrawal fees)
3			Oil and oil based products
4		2005	Collecting, processing and trade of recyclable industrial waste
5		2006	Oral care products and personal care products
6			Bread and associated markets
7			Administration of mandatory private pensions funds (2 nd pillar)
8		2007	Waste management services
9			Lacquers and paints
10			Taxi services in the city of Constanța
11			Driving school services in Bucharest
12			Taxi services in the city of Timișoara
13			Taxi services in the city of Târgu Mureș
14			Wholesale pharmaceutical products market
15			Banking and inter-banking services
16			Production and sale of eggs and poultry
17	Intimations or complaints	2004	Connection of consumers to utilities network; Lease of electricity pillars of low power supply for communications networks; Lease of associated infrastructure – pillars for electric and communications networks
18		2005	Pharmaceuticals
19			Advertising services by post mail
20			Distribution of thermal energy and hot water
21			Gas production and distribution to suppliers and eligible consumers
22		2006	Gas production and distribution
23			Mobile telephony
24			Fuel retail
25		2007	Administration of electric and electronic household waste
26		2008	Systemic antibacterial drug products
27	Requests or notifications	2005	Products for the cleaning of fabrics
28			Food products
29		2006	Banking services
30		2008	Sugar products
			Drilling and geological services

e) Decizii emise în cursul anului 2008

Activitatea decizională în domeniul concurenței s-a concretizat, în anul 2008, în adoptarea unui număr de **102 de decizii**, din care **cca 83% au fost emise în domeniul concentrărilor economice** (Tabelul nr.3).

Tabelul nr.3. Decizii emise în anul 2008 și structura acestora

Tipul deciziei	Total
Decizii emise, din care:	102
A. Concentrări economice	85
<i>a) Decizii ca urmare a notificărilor, din care:</i>	
- decizii de autorizare	2
- decizii de neobiecțiune	60
- decizii de neintervenție	14
<i>b) Alte decizii privind operațiunile de concentrare economică, din care:</i>	
- recalculare taxă de autorizare	9
B. Plângeri	2
- abuz de poziție dominantă (art.6)	2
C. Exceptări	1
D. Certificarea neintervenției	1
E. Decizii de sancționare, din care:	10
- înțelegeri (art.5)	3
- omisiunea notificării	7
F. Alte decizii, din care:	3
- stabilire cuantum amendă cominatorie pentru refuzul de a se supune inspecției	1
- anulare amendă cominatorie ca urmare a acceptării inspecției	1
- îndreptare eroare materială	1

Spre deosebire de anul 2007, Consiliul Concurenței a emis un număr semnificativ mai mare de decizii (cu cca 62% mai mult în 2008 comparativ cu anul anterior), un rol important revenind, alături de deciziile în domeniul concentrărilor economice, celor de sancționare a practicilor anticoncurențiale.

f) Decizii de sancționare

În cursul anului 2008 au fost emise **10 decizii de sancționare**, dintre care **3 decizii ca urmare a încălcării art. 5** din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată și **7 decizii pentru omisiunea notificării** (Tabelul nr.4).

Tabelul nr. 4. Decizii de sancționare emise de Consiliul Concurenței în anul 2008

Nr.crt.	Numărul deciziei	Încadrare legală	Valoarea amenzii aplicate	
			Lei	Euro*
1	19/26.03.2008	Art.5 (1) lit.a)	19993	1613280
2	15/12.03.2008	Art.5 (1) lit.c)	83698729,61	22727545
3	12/12.03.2008	Art.5 (1) lit.c)	5941226	5429
4	39/20.06.2008	Art.15 alin.(1) ⁷	507521,6	137812
5	50/16.07.2008	Art.15 alin.(1)	36005,45	9777
6	89/25.11.2008	Art.15 alin.(1)	19679	5344
7	96/19.12.2008	Art.15 alin.(1)	29966	8137
8	97/19.12.2008	Art.15 alin.(1)	182339	49512
9	98/19.12.2008	Art.15 alin.(1)	23436	6364
10	99/19.12.2008	Art.15 alin.(1)	37570	10202
Total			90 496 465,66	24573401

* cursul mediu anual de schimb lei/euro furnizat de BNR în anul 2008 a fost de 3,6827 lei/euro.

⁷ Art.15 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, prevede obligativitatea notificării către Consiliul Concurenței a operațiunilor de concentrare economică care depășesc pragurile valorice prevăzute de lege și, de asemenea, interzice punerea în aplicare a unei operațiuni de concentrare economică până la emiterea deciziei Consiliului Concurenței.

e) Decisions issued in 2008

In 2008, the decision-making activity in the competition area led to the adoption of **102 decisions**, approximately **83% of which were issued in the field of merger control** (Table no.3).

Table no.3. Decisions issued in 2008 and their classification by type of infringement

Type of decision	Total
Decisions issued, out of which:	102
A. Economic concentrations	85
<i>a) Decisions following notifications, out of which:</i>	
- authorization decisions	2
- non objection decisions	60
- negative clearance decisions	14
<i>b) Other decisions on economic concentrations, out of which:</i>	
- recalculation of authorization fee	9
B. Complaints	2
- abuse of dominant position (art. 6)	2
C. Exemptions	1
D. Negative clearance	1
E. Sanctioning decisions, out of which:	10
- agreements (art. 5)	3
- failure to notify	7
F. Other decisions, out of which:	3
- comminatory fines for the impeding a dawn raid	1
- annulment of the comminatory fines for ceasing to oppose the dawn raid	1
- corrigendum	1

The number of decisions made in 2008 by the Competition Council shows an overall upward trend for 2008 relative to 2007 (an increase of approximately 62%). Apart from the considerable weight of the merger control decisions, in 2008 the Competition Council also increased its sanctioning activity relative to the previous year.

f) Sanctioning decisions

In 2008, the Competition Council issued **10 sanctioning decisions**, 3 of which were the result of infringements of art. 5 of the Competition Law no.21/1996, republished, and 7 resulted from undertakings' failure to notify an economic concentration (Table no.4).

Table no.4. Sanctioning decisions issued in 2008

No.	Decision Number	Legal basis	Amount of fines imposed	
			lei	euro*
1	19/26.03.2008	Art.5 (1) let.a)	19,993	1,613,280
2	15/12.03.2008	Art.5 (1) let.c)	83,698,730	22,727,545
3	12/12.03.2008	Art.5 (1) let.c)	5,941,226	5,429
4	39/20.06.2008	Art.15 paragraph (1) ⁸	507,522	137,812
5	50/16.07.2008	Art. 15 paragraph.(1)	36,005	9,777
6	89/25.11.2008	Art. 15 paragraph.(1)	19,679	5,344
7	96/19.12.2008	Art. 15 paragraph.(1)	29,966	8,137
8	97/19.12.2008	Art. 15 paragraph.(1)	182,339	49,512
9	98/19.12.2008	Art. 15 paragraph.(1)	23,436	6,364
10	99/19.12.2008	Art. 15 paragraph.(1)	37,570	10,202
Total			90,496,466	24,573,401

* the average exchange rate lei/euro published by the National Bank of Romania in 2008 was 3.6827 lei/euro.

⁸ Art.15 of the Competition Law no.21/1996, republished, provides for the obligation to notify to the Competition Council those economic concentrations that exceed the legal thresholds. This article also prohibits the implementation of an economic concentration prior to a Competition Council's decision.

În afara amenzilor stabilite prin decizie pentru diferite practici anticoncurențiale, Consiliul Concurenței a aplicat sancțiuni prin procese verbale, în cuantum de 22.707.843,16 lei, respectiv de 6.166.086 euro. Astfel, **valoarea totală a amenzilor** în anul 2008 s-a cifrat la **113,2 mil. lei, reprezentând aproximativ 30,8 mil. euro**.

CAZUL „INSULINA”

Consiliul Concurenței a declanșat în luna iulie 2005 o investigație din oficiu pe piața insulinei din România. În cadrul investigației s-a analizat cadrul legislativ care reglementează piața insulinei și modul de aplicare a acestuia.

1. Părțile implicate

a) **ELI LILLY EXPORT SA, ELVEȚIA** (*denumită în continuare Eli Lilly*), persoană juridică elvețiană, membră a grupului farmaceutic internațional Lilly, cu sediul în Indianapolis, SUA. Grupul comercializează produse farmaceutice în 143 de țări și deține facilități de cercetare-dezvoltare în 9 țări, fiind specializat în patru domenii terapeutice: neurologie, boli endocrine, cancer și boli cardiovasculare. În România, grupul Lilly este prezent prin societatea Eli Lilly România SRL.

b) **SC A&A MEDICAL SRL** (*denumită în continuare A&A*), este o persoană juridică română înființată în anul 1994, al cărei principal obiect de activitate îl constituie comerțul cu ridicata al produselor farmaceutice. Societatea A&A distribuie un portofoliu important de produse farmaceutice, printre care și insuline umane.

c) **SC RELAD PHARMA SRL** (*denumită în continuare RELAD*); grupul RELAD a luat ființă în anul 1994; portofoliul său acoperă toate grupele terapeutice, cuprinzând circa 6000 de produse farmaceutice, de la 200 de furnizori externi și interni; grupul RELAD distribuie produse farmaceutice, de diagnostic și parafarmaceutice, aprovizionând în prezent peste 3500 de farmacii și peste 450 de spitale. Grupul cuprinde două companii, RELAD PHARMA SRL (prin care se desfășoară activitatea de distribuție) și RELAD INTERNATIONAL SRL (prin care se desfășoară activitatea de import).

d) **SC MEDIPLUS EXIM SRL** (*denumită în continuare Mediplus*); compania Mediplus Exim SRL face parte, împreună cu SC Sensiblu SRL, din grupul A&D Pharma, controlat de A&D Pharma Holdings SRL, la rândul său deținută de compania-holding A&D Pharma Holdings NV, înregistrată în Olanda și listată la Bursa de Valori din Londra. În prezent, Mediplus comercializează cu ridicata un portofoliu de aproximativ 5.000 de produse - medicamente de prescripție și OTC, produse parafarmaceutice, produse de frumusețe - prin intermediul unui sistem logistic la nivel național, cuprinzând 12 depozite. Mediplus oferă, de asemenea, servicii de marketing și vânzări.

2. Definirea pieței relevante

a) *Piața relevantă a produsului*

Insulina umană și analogii de insulină umană sunt produse medicamentoase de uz uman, care se eliberează numai cu prescripție medicală, completată de medicul diabetolog. Acestea se distribuie gratuit în cadrul Programului Național pentru Diabet, în limita fondurilor alocate anual prin Legea Bugetului de Stat.

Pentru definirea pieței relevante a produsului s-au avut în vedere o serie de criterii, precum caracteristicile produsului, indicațiile terapeutice, modul de reglementare a prețurilor, precum și alți factori relevanți. Având în vedere jurisprudența comunitară, clasificarea insulinei și a analogilor de insulină umană conform Rezumatului Caracteristicilor Produsului aprobat de Agenția Națională a Medicamentului (ANM), informațiile obținute de la organisme specializate, respectiv ANM, Ministerul Sănătății Publice (MSP), medici diabetologi, precum și datele obținute de la producătorii de insulină, în speță **s-au definit următoarele piețe relevante ale produsului:**

i) Pentru perioada 2002 – mai 2003, anterioară organizării licitației naționale:

- Piața insulinelor umane cu acțiune rapidă;
- Piața analogilor de insulină umană cu acțiune rapidă;
- Piața insulinelor umane cu acțiune intermediară;
- Piața analogilor de insulină umană cu acțiune intermediară;
- Piața insulinelor umane cu acțiune intermediară și rapidă;
- Piața analogilor de insulină umană cu acțiune intermediară și rapidă;
- Piața analogilor cu acțiune prelungită.

Apart from the fines imposed by means of sanctioning decisions, in 2008 the Competition Council imposed fines through competition inspectors' minutes, the total amount reaching 22,707,843 lei, respectively 6,166,086 euro. Therefore, **the total amount of fines** applied by the Competition Council in 2008 representing 113.2 million lei, about **30.8 million euro**.

THE INSULINE CASE

In July 2005, the Competition Council initiated an ex-officio investigation into the Romanian insulin market. In this investigation, due attention was paid to the legal framework and the functioning of the insulin market.

1. Parties involved

a) **ELI LILLY EXPORT SA, SWITZERLAND** (*hereinafter referred to as Eli Lilly*), Swiss legal person, member of the pharmaceutical international business group Lilly, with the headquarters in Indianapolis, USA. The group develops its business with pharmaceuticals in 143 countries and owns research & development facilities in 9 countries. The group's activities are concentrated on 4 therapeutic fields: neurology, endocrinology, cancer and cardiovascular diseases. The company Eli Lilly Romania Ltd. represents the group's business in Romania.

b) **SC A&A Medical Ltd.** (*hereinafter referred to as A&A*) is a Romanian legal person established in 1994, active in the field of wholesale of pharmaceuticals. A&A trades an important portfolio of pharmaceutical products, including the human insulin.

c) **SC RELAD PHARMA Ltd.** (*hereinafter referred to as RELAD*), part of the RELAD group established in 1994. Its portfolio covers all therapeutic groups of products, consisting of about 6,000 pharmaceutical products supplied by about 200 foreign and national companies. The RELAD group supplies 3,500 pharmacies and over 450 hospitals with pharmaceutical products, diagnostic products and para-pharmaceuticals. The group performs its distribution activity through RELAD PHARMA Ltd. and import activities through RELAD INTERNATIONAL SRL.

d) **SC Mediplus EXIM Ltd.** (*hereinafter referred to as Mediplus*), company which, along with SC Sensiblu Ltd., is part of the A&D Pharma group. This group is controlled by A&D Pharma Holdings Ltd., in turn owned by holding company A&D Pharma Holdings NV, registered in the Netherlands and listed at the London Stock Exchange. Currently, Mediplus wholesales a portfolio of approximately 5,000 products – prescription drugs and OTC, para-pharmaceuticals, beauty products – through a national logistics system which includes 12 warehouses. Mediplus also provides marketing and sales services.

2. Definition of the relevant market

a) The relevant product market

Human insulin and human insulin analogues are human drugs only available with prescription from a doctor specialised in diabetes. They are distributed freely through the National Diabetes Program, within the limits of the funds allocated annually by the State Budget Law.

In defining the relevant product market, a number of criteria were taken into consideration, such as: product characteristics, therapeutic indications, price regulation methods and other relevant factors. Given the Community case law, the classification of insulin and human insulin analogues according to the Summary of product characteristics approved by the National Agency for Medicines (NAM), the information obtained from specialised bodies, namely NAM, the Ministry of Public Health (MPH), the doctors specialised in diabetes and data from the producers of insulin, in this case, **the following relevant product markets were defined:**

i) For the 2002 – May 2003 period, prior to the public procurement at national level:

- Market for rapid action human insulin;
- Market for rapid action human insulin analogues;
- Market for intermediate action human insulin;
- Market for intermediate action human insulin analogues;
- Market for intermediate and rapid action human insulin;
- Market for intermediate and rapid action human insulin analogues;
- Market for analogues with prolonged action.

ii) Pentru perioada mai 2003 – decembrie 2006, ulterioară licitației naționale:

- fiecare lot de insuline solicitat în cadrul licitației naționale din anul 2003 a constituit o piață relevant distinctă.

Piețele relevante au fost definite diferit datorită modificării sistemului de achiziție pentru produsele specifice Programului Național pentru Diabet. Astfel, în perioada 2002 - iulie 2003, achiziția insulinelor umane și a analogilor de insulină umană s-a făcut printr-o procedură descentralizată, de către fiecare spital în parte, cu respectarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice, prin achiziție directă, cerere de ofertă, negociere cu sursă unică sau licitație deschisă sau închisă. În perioada iulie 2003 – decembrie 2006, achiziția insulinelor umane și a analogilor de insuline umane s-a făcut în baza unei singure licitații, organizate la nivel național, de către MSP și Casa Națională de Asigurări de Sănătate, în anul 2003.

b) Piața relevantă geografică

Datorită regulilor diferite de stabilire a prețurilor și a metodelor de rambursare, dar și a folosirii unor branduri și a unor strategii de ambalare diferite, **piețele farmaceutice au o natură națională**. Întrucât, în acest moment, armonizarea la nivel comunitar se limitează doar la regulile privind autorizarea produselor medicamentoase, în deciziile Comisiei Europene și ale Consiliului Concurenței privind produsele farmaceutice, piața geografică relevantă a fost definită ca fiind națională. În concluzie, piețele relevante identificate mai sus au dimensiune națională.

3. Descrierea înțelegerii anticoncurențiale

În anul 2003 MSP și CNAS au organizat la nivel național o licitație electronică deschisă pentru achiziția de medicamente specifice pentru Programul Național pentru Diabet. Medicamentele specifice care se acordă în cadrul programului sunt: insulina umană și antidiabeticele orale.

Conform caietului de sarcini elaborat de MSP, prin licitație au fost cerute 36 de loturi de insuline umane și 27 de loturi de antidiabetice orale. Referitor la insulinele umane, au fost solicitate toate produsele existente la momentul respectiv pe piața românească, în diferite forme farmaceutice de administrare, respectiv flacon, cartuș și dispozitiv preumplut.

Din cele 36 de loturi de insuline umane, doar 10 au fost ofertate de distribuitorii Eli Lilly, întrucât, „în conformitate cu autorizația de punere pe piață și rezumatul caracteristicilor produsului eliberate de ANM, Eli Lilly nu se califica pentru celelalte”.

În cadrul licitației, produsele Eli Lilly au fost ofertate prin intermediul a trei distribuitori, care au primit autorizație de participare de la Eli Lilly Export SA, Elveția, după cum urmează:

- A&A – gama de insuline umane Humulin;
- Relad – gama de analogi de insulină umană Humalog;
- Mediplus – gama de antidiabetice orale Actos.

După cum rezultă din autorizațiile de participare la licitație acordate de Eli Lilly, fiecare dintre cei trei distribuitori a fost autorizat să participe la licitația națională din anul 2003 cu produse diferite, astfel încât aceștia nu s-au concurat în cadrul licitației. Prin urmare, pentru insulinele umane din gama Humulin, la licitația națională a existat un singur ofertant, și anume A&A. De asemenea, pentru analogii de insulină umană gama Humalog a existat un singur ofertant, și anume Relad, iar pentru antidiabeticul Actos, ofertantul a fost Mediplus. În această situație, conform Procesului Verbal de adjudecare din data de 12.06.2003, licitația pentru gamele Humulin, Humalog și Actos trebuia reluată.

Urmare a Procesului Verbal de adjudecare din data de 12.06.2003, în care se menționase că licitația va fi reluată, A&A, Relad și Mediplus au transmis Comisiei de Evaluare a Programului Național pentru Diabet solicitări pentru ca finalizarea licitației naționale să se facă prin negociere cu sursă unică și, prin urmare, să nu se mai organizeze o altă licitație. Conform acestor solicitări fiecare dintre cei trei agenți economici era unicul distribuitor și ofertant al respectivelor produse, deși la momentul licitației naționale toți trei aveau încheiate contracte neexclusive de distribuție a întregului portofoliu de produse Eli Lilly. Mai mult, anterior licitației naționale fiecare dintre cei trei agenți economici a distribuit întregul portofoliu de produse de diabet al Eli Lilly, nu doar produsele ofertate în licitație.

Datorită lipsei concurenței, atât inter-marcă, cât și intra-marcă, prețurile ofertate de cei doi distribuitori autorizați de Eli Lilly să participe la licitația națională cu insuline umane, respectiv A&A și Relad, au fost apropiate ca nivel de preț maxim cu ridicata aprobat de MSP. Societatea A&A a oferit un preț mai mic cu doar 0,04% față de prețul maxim din Canamed, în timp ce Relad s-a prezentat cu prețul maxim din Canamed. Acesta a fost unul dintre motivele pentru care nu s-a dorit ca distribuitorii să participe la licitația națională cu toate produsele, întrucât libera concurență dintre aceștia prezenta riscul erodării prețurilor insulinelor și analogilor de insulină umană Eli Lilly.

ii) **For the May 2003 – December 2006 period, subsequent to the public procurement at national level:**

- Each batch of insulin requested in the public procurement during 2003 constituted a distinct relevant market.

The relevant markets were defined as such due to the changes in the acquisition system for the specific products included in the National Diabetes Program. In the 2002 – July 2003 period, the acquisition of human insulin and human insulin analogues was made through a decentralised procedure, by each hospital, according to the legal public procurement framework (by direct acquisition, request of offers, single source negotiation, opened or closed tenders). In the July 2003 – December 2006 period, the acquisition of human insulin and human insulin analogues was made through a single, national level, tender procedure, by the Ministry of Public Health (MPH) and the National Health Insurance House (NHIH), procedure which was held in 2003.

b) The relevant geographic market

Due to different pricing rules and reimbursement methods, but also due to the use of certain brands and of different packaging strategies, **pharmaceutical markets are national in nature**. Since at this time, the harmonization at Community level is limited to rules regarding the authorization of drugs, in the decisions of the European Commission and of the Competition Council on pharmaceutical products, the relevant geographic market was defined as national. In conclusion, the relevant markets identified above have a national dimension.

3. Description of the anticompetitive practices

In 2003, the MPH and NHIH organised a national-level electronic open tender for the acquisition of drugs for the National Program for Diabetes. The specific drugs granted under the program are human insulin and oral antidiabetics.

According to the tender specifications developed by MPH, the tender was organised for 36 batches of human insulin and 27 batches of oral antidiabetics. Regarding the human insulin, all the existing products on the market were requested, in different pharmaceutical forms of administration, namely vials, cartridges and prefilled devices.

Of the 36 batches of human insulin, only 10 were tendered by Eli Lilly distributors, since “in accordance with its marketing authorization and summary of product characteristics issued by NAM, Eli Lilly did not qualify for the others”.

In the tender procedure, the Eli Lilly products were tendered through three distributors who were authorised by Eli Lilly Export SA, Switzerland, to participate. The three distributors are:

- A&A – for the range of human insulins Humulin;
- Relad – for the range of analogues of human insulin Humalog;
- Mediplus – for the range of oral antidiabetic Actos.

From the authorisations to participate in the tender provided by Eli Lilly, it is clear that each of the three distributors were authorised to participate in the national level tender in 2003 with different products so that they do not compete each other. As a result, for the range of human insulin Humulin, there was only one bidder at the national tender, namely A&A. Also, for the range of analogues of human insulin Humalog, there was a single bidder, namely Relad, while for the range of oral antidiabetic Actos, the only bidder was Mediplus. In this situation, according to the protocol of the award dated 12.06.2003, the tender for the product ranges Humulin, Humalog and Actos had to be reorganised.

Following the official note from 12.06.2003, which stated that the auction will be reorganised, A&A, Relad and Mediplus submitted to the Commission for the Assessment of the National Diabetes Program a request for the completion of the national tender through single source negotiation and, therefore, a request not to reorganize the tender. According to these requests, each of the three undertakings was the only distributor and supplier of those respective products, although at that time, all three had concluded non-exclusive distribution contracts for the entire portfolio of Eli Lilly products. Moreover, previously to the national tender, each of these three agents distributed the entire Eli Lilly's diabetes product portfolio, not just the tendered products.

Due to the lack of both inter-brand and intra-brand competition, the prices tendered by the two authorised distributors of Eli Lilly who attended the tender with national human insulins, namely A&A and Relad, were close to the maximum level of wholesale price approved by the MPH. A&A offered a price lower by only 0.04% compared to the maximum price of Canamed, while Relad offered the maximum price of Canamed. It was one of the reasons why it was not desirable for the distributors to participate in the tender with all the products, as competition between these distributors could lower the prices for Eli Lilly insulin analogues and human insulin.

Din luna mai 2003 și până la 31 decembrie 2005, MSP nu a mai organizat nici o licitație națională pentru achiziționarea insulinelor umane acordate în cadrul Programului Național pentru Diabet. În schimb, în această perioadă spitalele au mai organizat licitații județene pentru achiziționarea de insuline umane în afara Programului Național pentru Diabet, folosite în alte scopuri terapeutice. La licitațiile electronice organizate în perioada 16.07.2003 – 20.05.2005, prin care au fost solicitate insuline umane gama Eli Lilly, produsele au fost oferite doar de către societatea A&A. După licitația națională, Relad a participat doar la două licitații iar Mediplus nu a participat la nicio licitație electronică care viza achiziția de insuline umane, deși conform contractelor de distribuție încheiate cu Eli Lilly, în perioada respectivă, toate cele trei societăți aveau dreptul neexclusiv de a distribui insuline umane pe teritoriul României.

Probele demonstrează existența unei cooperări complexe, unice și continue între Eli Lilly Export SA, pe de o parte și SC A&A Medical SRL, SC Relad Pharma SRL și SC Mediplus Exim SRL, pe de altă parte, cu privire la distribuția de insuline umane și analogi de insulină umană Eli Lilly. Cooperarea a urmărit un singur scop economic anticoncurențial: împiedicarea concurenței intra-marcă prin împărțirea portofoliului de produse pentru diabet al Eli Lilly atât la licitația națională pentru achiziția de insuline umane în cadrul Programului Național pentru Diabet, cât și la licitațiile electronice pentru achiziția de insuline umane în afara Programului Național pentru Diabet.

4. Încălcarea Legii concurenței

Între Eli Lilly Export SA, pe de o parte și SC A&A Medical SRL, SC Relad Pharma SRL și SC Mediplus Exim SRL, pe de altă parte, s-a încheiat o înțelegere anticoncurențială de împărțire a pieței, prin împărțirea portofoliului de produse pentru diabet al Eli Lilly, în vederea eliminării concurenței între cei trei distribuitori cu privire la insulinele umane și analogii de insulină umană Eli Lilly. Astfel, societății A&A Medical SRL i-a fost alocată gama de insuline umane Humulin, societății Relad Pharma SRL gama de analogi de insulină umană Humalog și societății Mediplus Exim SRL antidiabeticul oral Actos.

Această înțelegere a fost inițiată de către producătorul Eli Lilly, care conform unui document intern ridicat cu ocazia unor inspecții inopinate, analizând posibilitățile ofertării produselor sale în cadrul licitației naționale din anul 2003, a ajuns la concluzia că „scenariul preferat” cu privire la această licitație era împărțirea portofoliului său de produse între cei trei distribuitori, așa cum s-a și întâmplat ulterior. În cadrul investigației, Eli Lilly a declarat că împărțirea portofoliului de produse s-a datorat cererii exprese a celor trei distribuitori, fapt înfirmat de către unii distribuitori.

Încălcarea constatată face parte dintr-o schemă generală, prin care s-au trasat direcțiile de acțiune pe piață ale celor trei distribuitori ai Eli Lilly, respectiv A&A, Relad și Mediplus și a fost îngăduit comportamentul comercial individual al acestora, în vederea urmăririi unui obiectiv anticoncurențial identic și al unui scop economic unic, respectiv împărțirea portofoliului de produse pentru diabet al Eli Lilly între cei trei distribuitori.

Înțelegerea a funcționat pe o perioadă de aproximativ 2 ani, în perioada aprilie/mai 2003 – 20 mai 2005. În această perioadă, concurența pentru insulinele umane și analogii de insulină umană Eli Lilly a fost eliminată, atât la licitația națională organizată de MSP și CNAS în luna mai 2003, pentru achiziția de insuline pentru Programul Național pentru Diabet, cât și la licitațiile electronice ulterioare, prin care s-au achiziționat insuline în afara Programului Național pentru Diabet.

În concluzie, prin înțelegerea de împărțire a pieței dintre Eli Lilly, pe de o parte, și A&A, Relad și Mediplus, pe de altă parte, a fost eliminată în totalitate concurența pentru insulinele umane și analogii de insulină umană Eli Lilly, fapt care a permis practicarea unor prețuri maxime pentru aceste produse atât în cadrul licitației naționale din luna mai 2003, cât și în cadrul licitațiilor electronice organizate în afara Programului Național pentru Diabet, în perioada 16.07.2003 – 20.05.2005.

5. Individualizarea sancțiunilor

Conform dispozițiilor art. 51 alin. (1) lit.a) din lege, încălcarea art.5 alin. (1) din lege se sancționează cu amendă în sumă de până la 10% din cifra de afaceri totală realizată de contravenient în anul anterior sancționării.

Ca principiu, aplicarea sancțiunilor cu amendă se realizează proporțional cu faptele anticoncurențiale comise și cu perioada de încălcare a legii. Amenda se individualizează atât din punct de vedere obiectiv (gravitatea faptei), cât și din punct de vedere subiectiv (al autorului faptei). Nivelul de bază al amenzilor ce au fost aplicate Eli Lilly Export SA, SC A&A Medical SRL, SC Mediplus Exim SRL și SC Relad Pharma SRL s-a determinat în funcție de gravitatea și durata faptelor și a consecințelor sale asupra concurenței, criterii prevăzute la art. 52 din lege.

Având în vedere ca înțelegerea este una pe verticală, dar cu efecte importante pe piață, fapta respectivă se încadrează în categoria faptelor de gravitate medie.

From May 2003 until December 31, 2005, MPH has not held another national tender for the purchase of human insulin under the National Program for Diabetes. In return, during this period, the hospitals have organised county- level tenders to acquire human insulin outside the National Diabetes Program, insulin to be used for other therapeutic purposes. At the electronic tenders held during 16.07.2003 – 20.05.2005, which requested offers for the range of Eli Lilly human insulin, the products have only been tendered by the A&A. After the national tender, Relad only participated in two tenders, while Mediplus has not participated in any electronic tender for the acquisition of human insulin, although, according to the distribution contracts concluded with Eli Lilly in that period, all three companies were entitled to the non-exclusive distribution right for human insulin in Romania.

Evidence shows the existence of a complex, single and continuous cooperation between Eli Lilly Export SA, on the one hand, and A&A, Relad and Mediplus, on the other hand, regarding the distribution of Eli Lilly human insulin and human insulin analogues. The cooperation served a single anticompetitive purpose: to prevent intra-brand competition by dividing the portfolio of Eli Lilly diabetes products at both national tender for the purchase of human insulin in the National Program for Diabetes, as well as at the electronic tenders for the purchase of human insulin outside the National Program for Diabetes.

4. Infringement of the Competition Law

Between Eli Lilly Export SA, on the one hand, and A&A, Relad and Mediplus, on the other hand, there was a concerted practice to divide the portfolio of Eli Lilly products for diabetes, in order to eliminate competition between the three distributors of Eli Lilly human insulin and human insulin analogues. Thus, A&A has been allocated the range of human insulin Humulin, Relad got the range of Humalog human insulin analogues, and Mediplus got the oral antidiabetic Actos.

This concerted practice was initiated by the manufacturer Eli Lilly, which, according to an internal document obtained during a dawn raid, analysed the opportunity to participate with its products at the national tender in 2003 but concluded that the “preferred scenario” for this tender was to divide its portfolio of products between the three distributors, which has subsequently happened. In the investigation, Eli Lilly said that dividing the portfolio of products was due to the express request of the three distributors, which was invalidated by some distributors.

The violation is part of a general scheme, by which general action guidelines were drawn for the three Eli Lilly distributors namely A&A, Mediplus and Relad, and by which their individual commercial behaviour was restricted, in order to attain an identical anticompetitive objective with a single economic purpose: to divide the Eli Lilly diabetes portfolio of products between the three distributors.

The concerted practice functioned for a period of approximately 2 years, between April/May 2003 and May 20, 2005. During this period, the competition for the Eli Lilly human insulin and human insulin analogues has been eliminated, both at the national tender organised by NHIH and MPH in May 2003 for the purchase of insulin for the National Program for Diabetes, and the subsequent electronic tenders, which purchased insulin outside the National Diabetes Program.

In conclusion, through the concerted practice regarding the market allocation between Eli Lilly, on the one hand, and A&A, Mediplus and Relad, on the other hand, the competition for Eli Lilly human insulin and human insulin analogues was totally eliminated, which allowed the use of maximum prices for these products both in the national tender organised in May 2003, and in the electronic tenders held outside the National Program for Diabetes in the period 16.07.2003 – 20.05.2005.

5. Individualisation of sanctions

Under art.51 (1) letter a) of the Competition Law, the infringement of art.5 (1) is sanctioned with a fine of up to 10% of total turnover achieved by the offender during the year previous to the sanctioning.

In principle, applying sanctioning by fines is done proportionally with the severity of the anticompetitive practices and the length of the infringement period. The basic level of fines that were imposed on Eli Lilly Export SA, A&A, Mediplus Relad was determined by the severity and duration of the infringement and its consequences on competition, the criteria set out in art.52 of the Competition Law.

Taking into consideration that this is a vertical agreement, but which has important effects on the market, the respective practice is considered to have a medium severity.

Prin decizia Plenului Consiliului Concurenței, în temeiul art. 51 din lege, s-a decis sancționarea Eli Lilly Export SA, SC A&A Medical SRL, SC Relad Pharma SRL și SC Mediplus Exim SRL, pentru încălcarea art. 5 alin. (1) lit. c) din lege, după cum urmează:

- **Eli Lilly Export SA**, cu amendă de **3.823.710,36 lei**;
- **SC A&A Medical SRL**, cu amendă de **4.331.908,87 lei**;
- **SC Relad Pharma SRL**, cu amendă de **26.312.060,59 lei**;
- **SC Mediplus Exim SRL**, cu amendă de **49.231.049,79 lei**.

Totodată, s-a constatat și încălcarea art. 9 din lege de către Ministerul Sănătății Publice, pentru faptul că, în perioada 2004 - 2006, nu a organizat anual, conform legii, licitații pentru realizarea Programului Național pentru Diabet.

CAZUL „DIALIZA”

În septembrie 2005, Consiliul Concurenței a declanșat o **investigație din oficiu pe piața produselor și serviciilor pentru dializă din România**. Investigația și-a propus să analizeze cadrul legislativ care reglementează piața produselor și serviciilor pentru dializă și modul de aplicare al acestuia, cu ocazia licitației organizate de Ministerul Sănătății și Casa Națională de Asigurări de Sănătate, în anul 2003, cu privire la furnizarea de produse farmaceutice și/sau materiale sanitare specifice, necesare realizării Subprogramului național de prevenție în patologia nefrologică și dializă renală.

1. Părțile implicate

SC Alsifcom Intermed SRL a fost înființată în anul 1993, având ca obiect de activitate comerțul cu ridicata de produse farmaceutice. Începând cu anul 2007, SC Alsifcom Intermed SRL a fost declarată în stare de faliment, fiind numită ca lichidator judiciar Casa de Insolvență Transilvania SRL Cluj. SC Alsifcom Intermed SRL a participat la licitația din anul 2003, în cadrul Programului.

SC Fresenius Medical Care România SRL a fost înființată în iunie 2000, având ca asociat unic compania **Fresenius Medical Care AG & Co. KGaA**. SC **Fresenius Medical Care România SRL** este lider de piață, oferind sisteme complexe, integrate, pentru tratamentul pacienților cu insuficiență renală, atât în ceea ce privește mașinile și consumabilele pentru dializă, cât și serviciile medicale private de dializă. Produsele și accesoriile oferite sunt mărci proprii sau mărci înregistrate ale companiei **Fresenius Medical Care AG & Co. KGaA**. Compania Fresenius Medical Care România SRL a participat la licitația națională din anul 2003, în cadrul Programului, în calitate de lider de asociație. Din asociație au mai făcut parte cinci companii, respectiv: Fresenius Kabi România SRL, Diasol SA, Valmedica SA, Hemofarm Concern și Opremi Medfarm SRL.

SC Opremi Medfarm SRL activează pe piața românească a comerțului cu ridicata de produse farmaceutice. SC Opremi Medfarm SRL a participat la licitația națională din anul 2003, în cadrul Programului, în calitate de membru al asociației al cărei lider era SC Fresenius Medical Care România SRL.

2. Definirea pieței relevante

a) Piața relevantă a produsului

În conformitate cu prevederile *Instrucțiunilor cu privire la definirea pieței relevante, în scopul stabilirii părții substanțiale de piață*, piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele care sunt considerate de cumpărători ca interschimbabile sau substituibile, datorită caracteristicilor, prețului și utilizării acestora. Aceste produse trebuie să fie suficient de asemănătoare, astfel încât consumatorii sau beneficiarii să le ia în considerare atunci când iau deciziile de cumpărare.

În cazul licitațiilor, deoarece concurența se manifestă numai la momentul desfășurării procedurii de achiziție publică, piața relevantă se definește în funcție de obiectul licitației respective. În cazul investigat, definirea pieței relevante a produsului s-a făcut pornind de la produsele specifice (materiale consumabile) pentru dializă solicitate în cadrul licitației naționale din anul 2003. Astfel, principalele piețe ale produselor sunt:

- piața aparatelor pentru hemodializă / dializă peritoneală;
- piața liniilor de sânge pentru hemodializă;
- piața dializoarelor pentru hemodializă;
- piața soluțiilor pentru hemodializă / dializă peritoneală.

Datorită faptului că, pe de o parte, sistemul de tratament diferă de la un aparat de dializă la altul, în funcție de producător, iar pe de altă parte, tratamentul trebuie adaptat la particularitățile fiecărui bolnav, în funcție de raționamentul clinic al medicilor, fiecare

By decision of the Competition Council's Plenum, according to art.51 of the Competition Law, Eli Lilly Export SA, A&A, Relad and Mediplus, were sanctioned for the infringement of art.5 (1) letter c) of the law, as follows:

- **Eli Lilly Export SA**, a fine of **3.823.710 lei**;
- **SC A&A Medical SRL**, a fine of **4.331.909 lei**;
- **SC Relad Pharma SRL**, a fine of **26.312.061 lei**;
- **SC Mediplus Exim SRL**, a fine of **49.231.050 lei**.

Also, the investigation found an infringement of art. 9 of the law by the Ministry of Public Health, because during the 2004 – 2006 period, the ministry did not organise annual tenders for the National Program for Diabetes.

THE DIALYSIS CASE

In September 2005, the Competition Council launched an **ex - officio investigation on the Romanian market for dialysis products and services**. The investigation objective was to analyze the applicable legal framework for dialysis products and services, and the way it is used in the context of the public tender organised in 2003 by the Ministry of Public Health (MPH) and the National Health Insurances House (NHIH). The tender was organised for the acquisition of pharmaceuticals and/or specific sanitary goods needed to carry out the National Subprogram "Prevention in the Nephrology and Renal Dialysis" (henceforth the Program).

1. Involved parties

SC Alsifcom Intermed SRL was established in 1993 and its main activity was the wholesale of pharmaceuticals. In 2007, SC Alsifcom Intermed SRL was declared bankrupt and Casa de Insolventă Transilvania SRL Cluj was appointed as its judicial liquidator. SC Alsifcom Intermed SRL participated in the public tender organised in 2003 under the Program.

SC Fresenius Medical Care România SRL was established in June 2000 and its only shareholder was the company **Fresenius Medical Care AG & Co. K Ga AT**. **SC Fresenius Medical Care România SRL** is the market leader and it offers complex and integrated systems for the treatment of patients with renal insufficiency, systems which include both equipments and consumables for dialysis and private medical dialysis services. The products and accessories offered are own or registered trademarks of **Fresenius Medical Care AG & Co. K Ga AT**. **SC Fresenius Medical Care România SRL** participated in the national public tender in 2003 under the Program, as the leader of an association that included five other companies, namely: **Fresenius Kabi România SRL**, **Diasol SA**, **Valmedica SA**, **Hemofarm Concern**, and **Opremi Medfarm SRL**.

SC Opremi Medfarm SRL is active on the Romanian market of wholesale of pharmaceuticals and participated in the national public tender organised in 2003 under the Program as a member of the association led by SC Fresenius Medical Care România SRL.

2. Definition of the relevant market

a) The relevant product market

According to the provisions of the *Guidelines on relevant market definition with a view to determining the significant market share*, **the relevant product market includes all the products that are considered by the buyers as interchangeable or substitutable, based on their characteristics, price and intended use.**

In case of public procurement procedures, as the competition occurs only at the moment of the tender, the relevant market is defined based the object of the tender concerned. In the present case, the relevant product market was defined starting from the specific products (the consumable materials) for dialysis requested in the tender procedure. Consequently, the main product markets were:

- Market for haemodialysis/peritoneal dialysis machines;
- Market for haemodialysis blood lines;
- Market for haemodialysis equipment;
- Market for haemodialysis/peritoneal dialysis solutions.

Due to the fact that, on the one hand, the treatment system varies from one dialysis machine to another, depending on its producer, and that, on the other hand, the treatment needs to be adapted at each patient's needs in accordance to doctors'

produs folosit în tratamentul insuficienței renale prin hemodializă și dializă peritoneală formează o piață a produsului distinctă.

Dializoarele folosite în tratamentul bolnavilor prin hemodializă sunt de mai multe feluri, diferențiindu-se în funcție de tipul de membrană (celulozice, celulo-sintetice, sintetice), de particularitățile de filtrare și de suprafețe. Avându-se în vedere toate aceste particularități, la licitația națională din anul 2003, prin Caietul de sarcini, s-au solicitat mai multe tipuri de dializoare. **Fiecare tip de dializor solicitat în cadrul licitației a constituit o piață relevantă distinctă.**

b) Piața relevantă geografică

Dimensiunea geografică a piețelor relevante ale produsului definite în cauză este națională. Această concluzie este motivată, în primul rând, de faptul că societățile active în sectorul dializei pătrund pe piețe diferite față de cele în care își are sediul societatea mamă sau sunt situate unitățile de producție, sau își creează o structură de distribuție într-un teritoriu. Fiind vorba, pe de o parte, de produse necesare pentru menținerea vieții pacienților, iar pe de altă parte, supuse unui proces continuu și frecvent de cercetare și inovații, societățile ce activează pe aceste piețe dispun de structuri de distribuție în fiecare țară, în măsură să asigure operativitate între furnizor și solicitările făcute de centrele de nefrologie și să garanteze o informare calificată a utilizatorilor (medici și pacienți). În al doilea rând, politicile sanitare cu privire la tratamentul dializei se diferențiază de la țară la țară, ceea ce contribuie la delimitarea pieței geografice la nivel național.

3. Încălcarea art. 5 alin. (1) din lege prin înțelegerea de participare, în mod concertat, cu oferte truate la licitația națională din anul 2003 în cadrul Programului

În anul 2003, Ministerul Sănătății Publice și Casa Națională de Asigurări de Sănătate au organizat la nivel național o licitație electronică deschisă pentru achiziția de produse farmaceutice și/sau materiale sanitare specifice, necesare realizării Programului. Conform caietului de sarcini elaborat de Ministerul Sănătății Publice, prin licitație au fost cerute 155 de loturi de produse, din care 27 erau dializoare. După excluderea SC Renamed Farma SRL din licitație, la categoria dializoare au rămas ca ofertanți: SC Fresenius Medical Care România SRL, SC Sof Medica SRL, SC Alsifcom Intermed SRL și SC Polissano SRL.

Între SC Alsifcom Intermed SRL, SC Fresenius Medical Care România SRL și SC Opremi Medfarm SRL s-a încheiat o înțelegere de participare, cu oferte truate la licitația organizată de Ministerul Sănătății și Casa Națională de Asigurări de Sănătate în anul 2003, în cadrul Programului, înțelegere care a vizat 5 loturi de dializoare.

Trucarea licitațiilor este o practică în care firmele se înțeleg între ele să colaboreze în ceea ce privește răspunsul lor la o procedură de licitație. Din punctul de vedere al furnizorului, coluziunea în cadrul unei licitații are și alte beneficii, în afară de faptul că poate conduce la prețuri mai ridicate: aceasta poate însemna că mai puțini ofertanți se deranjează, de fapt, să își depună oferta (procedura de licitație poate fi destul de costisitoare), astfel încât costurile operaționale să rămână joase. Aceasta poate însemna, de asemenea, că un ofertant poate depune o ofertă despre care știe că nu va fi acceptată (deoarece a fost agreat ca altă firmă să liciteze un preț mai scăzut), dar totuși care sugerează că acesta este interesat să contracteze, astfel încât să nu fie eliminat din procedura de licitație. De asemenea, aceasta mai poate însemna că un furnizor își poate păstra contractele cu clienții săi obișnuiți, preferați, fără a se îngrijora că aceștia vor fi acaparați de concurenți.

SC Alsifcom Intermed SRL și SC Fresenius Medical Care România SRL s-au susținut reciproc în cadrul licitației, ofertând produse care nu erau importate și comercializate pe piața românească de către fiecare dintre aceste societăți. Astfel, SC Alsifcom Intermed SRL a înaintat la licitație oferta financiară pentru trei produse din gama dializoare, din care unul aparținea companiei Fresenius. Concurentul său la licitație pentru aceste produse a fost SC Fresenius Medical Care România SRL, reprezentanta companiei Fresenius în România, care a și câștigat licitația pentru aceste produse. La rândul său, SC Fresenius Medical Care România SRL a înaintat la licitație oferta pentru două produse aparținând companiei Gambro, reprezentată pe piața românească de către SC Alsifcom Intermed SRL, companie care a câștigat, în final, licitația pentru aceste două produse. Totodată, s-a reținut și rolul SC Opremi Medfarm SRL, care, deși a participat în asociație cu compania Fresenius Medical Care România SRL, a primit autorizația de a oferta două tipuri de dializoare ale companiei concurente Gambro. Pentru aceste două produse, singurul concurent al SC Opremi Medfarm SRL a fost SC Alsifcom Intermed SRL care, de altfel, a și câștigat licitația. Participarea cu oferte complementare („de curtoazie”) în cazul loturilor respective de dializoare a avut loc în condițiile în care, potrivit reglementărilor în domeniul achizițiilor publice, dacă ar fi fost mai puțin de doi ofertanți, licitația trebuia reluată.

Ajutorul reciproc pe care și l-au acordat cele două societăți, respectiv SC Alsifcom Intermed SRL și SC Fresenius Medical Care România SRL, a avut la bază o înțelegere prin care aceste companii urmăreau să ocupe o poziție importantă pe piața românească a consumabilelor pentru dializa. Piața în cauză era caracterizată de faptul că aceste produse se puteau comercializa în România numai prin câștigarea unei licitații naționale. Acest lucru rezultă, alături de restul ansamblului probator, din documentul ridicat în urma inspecției inopinate desfășurate la sediul SC Alsifcom Intermed SRL din Cluj a fost ridicat un document datat 09 septembrie 2003, transmis de SC Alsifcom Intermed SRL companiei Gambro Suedia. Documentul este semnat de președintele societății, fiind transmis în atenția companiei Gambro Lundia AB, Gambro Export. Prin intermediul acestei adrese, președintele Alsifcom Intermed informa compania Gambro Lundia asupra informațiilor pe care le-a pus la dispoziția reprezentanților acesteia cu ocazia întâlnirii de la Lyon din data de 04.09.2003. În această adresă, SC Alsifcom Intermed SRL preciza că a oferit informații reprezentanților Gambro cu privire la înțelegerea dintre Fresenius, Baxter și Gambro (Alsifcom) referitoare la licitația națională organizată de Ministerul Sănătății din

clinical reasoning, each product used in the treatment of renal insufficiency through haemodialysis and peritoneal dialysis forms a distinct product market.

There are several types of dialysis machines used in the treatment by haemodialysis, differentiated by the type of membrane (cellulosic, cellu-synthetic, and synthetic), by the filtering particularities, and by surfaces. Following this particularities, the national public tender organised in 2003 requested several types of dialysis machines. **Each type of machine requested in the tender constituted a distinct relevant product market.**

b) The relevant geographic market

The geographic dimension of the relevant product markets defined is national. Firstly, this conclusion was based on the fact that the companies acting in dialysis sector enter other markets than those where the mother-company has its headquarters or where the production facilities are located, or they set up a distribution network in a certain territory. The products in question are necessary for the preservation of the patients' life. At the same time, there is a permanent process of research and innovation in this field. Consequently, in each country where these companies act on these markets maintain distribution facilities capable to ensure the necessary operability between the supplier and the requests coming from the nephrology centres and to guarantee that the users (doctors and patients) receive quality information.

3. Infringement of art. 5(1) of the Law by the agreement to participate with bid-rigging offers at the national public tender organised in 2003 under the Program.

In 2003, MPH and NHIH organised a national open electronic tender for the acquisition of pharmaceuticals and/or sanitary materials necessary for the implementation of the Program. According to the tender dossier drafted by MPH, the object of the acquisition was split into 155 sets of products, out of which 27 were dialysis machines. After the exclusion of SC Renamed Farma SRL from the tender process, the remaining bidders for dialysis machines were: SC Fresenius Medical Care România SRL, SC Sof Medica SRL, SC Alsifcom Intermed SRL, and SC Polisoano SRL.

SC Alsifcom Intermed SRL, SC Fresenius Medical Care România SRL and SC Opremi Medfarm SRL reached an agreement to participate with bid-rigging offers in the public tender organised in 2003 by MPH and NHIH under the Program, agreement that concerned five sets of dialysis machines.

Bid-rigging is a practice in which the companies agree to collaborate with regard to their conduct in a tender procedure. From the supplier's point of view, collusion has other benefits, apart from the fact that it may lead to higher prices: fewer companies need to exert the effort to participate with their offers (the bidding procedure can be quite costly), so that operational costs are kept at a lower level. At the same time, this might also mean that a participant might present an offer which he knows for sure that will not be accepted (because he agreed that another company offers a lower price) but he pretends to be interested in the outcome of the procedure to avoid being disqualified from the tender. Also, this could also mean that a supplier can maintain the contracts with its regular customers without fearing to lose them to competition.

SC Alsifcom Intermed SRL and SC Fresenius Medical Care România SRL supported each other in the tender procedure by offering products that were not imported and marketed on the Romanian market by each of these companies. Thus, SC Alsifcom Intermed SRL presented a financial offer for three products from the category of dialysis machines, out of which one belonged to Fresenius. In respect to these products, Alsifcom competed against SC Fresenius Medical Care România SRL (the representative of Fresenius company in Romania), which was awarded the tender in this category. At the same time, SC Fresenius Medical Care România SRL presented an offer for two products from the portfolio of Gambro, a company represented on the Romanian market by SC Alsifcom Intermed SRL, which was awarded the tender for the two products. The Competition Council also established the role played by SC Opremi Medfarm SRL. Despite the fact that it participated in the tender in association with Fresenius Medical Care România SRL, Opremi was authorised to include in its offer two types of dialysis machines produced by Gambro. The only other bidder for the two types of machines was SC Alsifcom Intermed SRL, which was awarded the tender for that set of products. This participation with complementary offers ("courtesy bidding") within given categories of dialysis machines occurred while, according to the legislation on public procurement, the absence of at least two bidders for each set of products triggers the annulment of the entire procurement.

The mutual support granted one another by SC Alsifcom Intermed SRL and SC Fresenius Medical Care România SRL was based on an agreement by which these companies aimed to gain a significant position on the Romanian market of consumables for dialysis. The market in question was characterised by the fact that such products were marketed in Romania only after the award of a national tender. The existence of such an agreement resulted also from a letter discovered during a dawn raid carried out at the Cluj headquarters of SC Alsifcom Intermed SRL. By this letter, sent to Gambro Sweden on September 9, 2003, under the signature of Alsifcom's president, the Romanian company was informing Gambro with regard to the information provided in the context of a meeting organised in Lyon on September 4, 2003. SC Alsifcom Intermed SRL reported that it had offered to Gambro's representatives information with regard to the agreement concluded between Fresenius, Baxter and Gambro

România la produsele pentru dializă, prin această înțelegere cele trei firme stabilind ca numai ele să furnizeze consumabile pentru dializă pe piața românească.

De asemenea, între SC Fresenius Medical Care România SRL și SC Alsifcom Intermed SRL, concurenți în cadrul licitației, a avut loc un schimb de informații, constând în colaborarea în ceea ce privește completarea documentelor de participare la licitație (completarea specificațiilor tehnice pentru produse, conținutul calculațiilor cuprinse în Tabelul centralizator privind calculul valorii garanției pentru participare - Formularul 4 din documentația pentru licitație).

4. Încălcarea art. 9 din lege de către Ministerul Sănătății Publice

Pe de altă parte, s-a constatat încălcarea art. 9 din lege de către Ministerul Sănătății Publice, în calitatea sa de autoritate centrală în domeniul sănătății publice. Acțiunea Ministerului Sănătății Publice, concretizată în faptul că, în perioada 2004-2006, nu a organizat, anual, conform legii, licitații naționale pentru achiziționarea de medicamente și materiale sanitare specifice necesare realizării Programului a avut ca efect împiedicarea concurenței pe piața românească a produselor specifice pentru dializă.

Începând cu anul 2002, s-a decis ca achizițiile publice de medicamente și materiale sanitare specifice necesare realizării Programului să se facă centralizat, de către Ministerul Sănătății Publice, anual, prin licitații la nivel național. Această prevedere a fost menținută prin ordine comune ale ministrului sănătății și ale președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, în perioada analizată. Contractele de furnizare de medicamente și/sau materiale sanitare specifice necesare realizării Programului, încheiate de Casa Națională de Asigurări de Sănătate cu distribuitorii declarați câștigători în urma finalizării licitației naționale din anul 2003, au fost prelungite, în anii următori, prin acte adiționale lunare.

Având în vedere că achiziția centralizată, în cadrul Programului, a constituit în totalitate cererea, în anii 2003 și 2004, iar, în anii următori, a reprezentat majoritatea cererii de materiale sanitare de pe piața din România, se poate concluziona că această situație a echivalat cu existența, *de facto*, a unei poziții de quasi-monopson, în care organizarea procedurilor de licitație la nivel național îi revenea Ministerului Sănătății Publice, până la finele anului 2006, iar plătitorul era Casa Națională de Asigurări de Sănătate, din bugetul alocat Programului. În plus, cu o cerere provenind din sectorul public, piața națională a materialelor pentru dializă este o piață caracterizată de utilizarea procedurilor de achiziții publice, ca formă de organizare a tranzacțiilor de piață. În asemenea situații, în care piețele sunt caracterizate de existența licitațiilor, concurența se poate manifesta numai la momentul desfășurării procedurilor de licitație.

Prin urmare, în situația existentă pe piața românească în perioada respectivă, în care cererea de materiale sanitare specifice dializei provenea din sectorul public, fiind satisfăcută prin achiziția centralizată organizată de către Ministerul Sănătății Publice, contractarea produselor adjudecate și/sau negociate cu participanții declarați câștigători în urma finalizării procedurilor de achiziții publice la nivel național echivalează cu acordarea, *de facto*, a unor drepturi exclusive de a furniza medicamente și/sau materiale sanitare pentru dializă pe piața românească unui număr limitat de distribuitori/producători, pe perioada derulării contractelor.

În acest context, **acțiunea Ministerului Sănătății Publice de a nu repeta anual procedura de achiziții publice a limitat, în mod direct, numărul furnizorilor activi pe piața românească a materialelor sanitare specifice pentru dializă, prin achiziționarea de la un grup limitat de furnizori, respectiv societățile declarate câștigătoare la licitația din anul 2003.** De asemenea, neorganizarea de licitații și, pe cale de consecință, prelungirea perioadei de valabilitate a contractelor de furnizare, **a împiedicat accesul pe piață atât al unor furnizori noi, cât și al unor produse noi.** Trebuie menționat că intrarea pe o piață poate apărea atunci când noii furnizori dezvoltă produse noi sau își extind aria geografică de acoperire sau atunci când distribuitorii existenți (de produse similare) doresc să își diversifice gama de produse. **Intrarea sau potențialul unei intrări reprezintă o constrângere concurențială semnificativă asupra furnizorilor existenți.**

Acțiunile care împiedică, în mod direct sau indirect, intrarea pe piață sunt de natură a reduce (în cazul de față a elimina) constrângerile concurențiale la care sunt expuși furnizorii existenți, putând avea efecte negative asupra prețurilor și/sau calității produselor. În cazul de față, în care contractul aferent anului 2003 a fost atribuit unui număr limitat de furnizori, iar achiziția de materiale specifice pentru dializă, pentru sectorul public, se face centralizat, adjudecarea procedurii de achiziții publice este similară/echivalează cu acordarea *de facto* a unui drept exclusiv de a furniza (diferite categorii de produse pentru dializă).

Prin acțiunea sa, **Ministerul Sănătății Publice, în calitate de autoritate centrală în domeniul sănătății publice, a încălcat art. 9 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, instituind bariere nejustificate la intrarea pe piață.**

5. Individualizarea sancțiunilor

Conform dispozițiilor art.51 alin.(1) lit. a) din *lege*, încălcarea art.5 se sancționează cu amendă în sumă de până la 10% din cifra de afaceri totală realizată de contravenient în anul anterior sancționării. Ca principiu, aplicarea sancțiunilor se realizează proporțional cu faptele anticoncurențiale comise, cu perioada de încălcare a legii și cu agentul economic care, în concret, a săvârșit încălcarea. Sancțiunea se individualizează atât din punct de vedere obiectiv (gravitatea faptei), cât și din punct de vedere subiectiv (al autorului faptei). Agenții economici care au încălcat art. 5 alin.(1) lit f) din lege prin participarea cu oferte truate la licitația organizată de Ministerul Sănătății și Casa Națională de Asigurări de Sănătate, în anul 2003, cu privire la furnizarea de produse farmaceutice și/sau

(Alsifcom) concerning the national tender organised by MPH from Romania for dialysis products, by which the three companies had agreed to be the only providers of consumables for dialysis on the Romanian market.

At the same time, between SC Fresenius Medical Care România SRL and SC Alsifcom Intermed SRL there was an exchange of information: the two companies collaborated for the compilation of their tender files (with regards to the products' technical specifications, the calculation of data regarding the participation warranty – Form 4 of tender dossier).

4. Infringement of art. 9 of the Law by the Ministry of Public Health

The Competition Council has also established the infringement of art. 9 of the Law by MPH, in its capacity of central authority in the field of public health. The Ministry's failure to organise national tenders for the acquisition of specific medicines and sanitary materials necessary for the execution of the Program between 2004 and 2006, as requested by law, has impeded the competition on the Romanian market for dialysis products.

In 2002 it was decided that each public acquisition of specific medicines and sanitary materials needed to carry out the Program to be performed by the MPH, in a centralised manner, by annual tenders. During the relevant period, this decision was enforced by common orders issued by the minister of public health and the president of NHIH. The contracts for the supply of specific medicines and/or sanitary materials necessary for the execution of the Program, concluded by NHIH with the distributors selected following the tender organised in 2003, had been prolonged in the following years by means of monthly additional acts.

The centralised acquisition under the Program accounted for the total demand in 2003 and 2004 and in the years that followed it represented a large share of the demand for sanitary materials for dialysis in Romania. This situation was equivalent to a *de facto* position of quasi-monopsony. Moreover, on this market, the demand comes only from the public sector and the market is characterised by the use of public procurement procedures. In such situations, competition may occur only in the framework of the procurement procedures.

Consequently, in the situation existing on the Romanian market at that time, when the demand for dialysis materials came solely from the public sector and it was fulfilled through centralised acquisitions by MPH, the conclusion of a contract covering the awarded products or those negotiated with the participants that won the national tender was equivalent to granting *de facto* the exclusive right to supply medicines and/or sanitary materials for dialysis on the Romanian market for the periods covered by the contracts.

Against this background, **the fact that MPH failed to repeat the public procurement procedure annually has directly limited the number of suppliers active on the Romanian market for specific sanitary materials for dialysis as the Ministry continued to purchase the said products only from a limited group of suppliers (the companies that won the 2003 tender).** At the same time, by failing to organise the public tender and by prolonging the validity of the existing contracts, **MPH has impeded the access on the market of new suppliers and new products.** It is worth mentioning that the entry on a market may occur when the suppliers develop new products or expand their covered geographical area or when the existing distributors (of similar products) wish to diversify their range of products. **The entry or the likelihood of entry exercises a significant competitive pressure over the existing suppliers.**

Actions that impede, directly or indirectly, the entry on the market are likely to reduce (in this case to remove) the competitive pressure exercised on the existing suppliers; consequently, such actions are likely to create negative effects on prices and/or on product quality. In the case in question, the contract for the year 2003 was awarded to a limited number of suppliers and the purchase of the materials specific to dialysis was done centrally. In such conditions, the award of the tender was similar/equivalent to granting a *de facto* exclusive right to supply (the various categories of dialysis products).

By its action, **MPH, in its capacity as the central authority in the field of public health, violated art.9 of the Competition Law no. 21/1996, republished, by creating unjustifiable barriers at the entry on the market.**

5. Individualisation of sanctions

In accordance to the provisions of art.51 (1) letter a) of the Competition Law, the infringement of art.5 is sanctioned with a fine of up to 10 % of total turnover obtained by the offender during the year previous to the sanctioning decision. In principle, applying sanctioning by fines is done proportionally with the severity of the anticompetitive practices and the length of the infringement period. The sanction is individualised both objectively (the severity of the practice) and subjectively (the offender). The undertakings which have infringed art.5 (1) letter f) of the Law by bid-rigging the public procurement organised in 2003 by MPH

materiale sanitare specifice, necesare realizării Programului, sunt: SC Alsifcom Intermed SRL, SC Fresenius Medical Care România SRL și SC Opremi Medfarm SRL.

În ceea ce privește SC Alsifcom Intermed SRL, ultima situație a rezultatelor financiare a fost depusă de către societate la Direcția Generală a Finanțelor Publice a jud. Cluj - Agenția Națională de Administrație Fiscală, la data de 30.06.2006. Sancțiunea care se va aplica SC Alsifcom Intermed SRL pentru încălcarea legii se va individualiza pe baza cifrei de afaceri realizate în anul 2006.

În ceea ce privește SC Fresenius Medical Care România SRL și SC Opremi Medfarm SRL, în calitate de autori ai încălcării legii, individualizarea sancțiunii se va realiza pe baza cifrelor de afaceri realizate în anul 2007.

Nivelul de bază al amenzilor ce vor fi aplicate pentru încălcările legii săvârșite de către Fresenius Medical Care România SRL, Alsifcom Intermed SRL și Opremi Medfarm SRL se va determina în funcție de gravitatea și durata faptelor și a consecințelor sale asupra concurenței, criterii prevăzute la art.52 din lege.

În baza principiului constituțional al aplicării legii contravenționale mai favorabile, în acest caz, se vor aplica metodele de individualizare a amenzi prevăzute în *Instrucțiunile de individualizare a sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute de art. 56 din lege (actualmente art.51)*, în vigoare în prezent, întrucât acestea sunt mai favorabile. Având în vedere că înțelegerea este una pe orizontală de tip cartel, fapta se încadrează în categoria faptelor de gravitate mare. Fapta se înscrie în categoria încălcărilor de scurtă durată (mai mică de un an). Fapta a avut ca efect eliminarea concurenței pe piața dializoarelor din România, în perioada 2003-2006. Efectele înțelegerii au continuat să se producă în toată perioada menționată, întrucât în această perioadă nu au fost organizate alte licitații în cadrul Programului. La individualizarea sancțiunilor nu s-au luat în considerare circumstanțe atenuante și agravante.

În temeiul prevederilor art. 20 alin. (1) și alin. (4) și ale art. 55 alin. (4) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, Plenul Consiliului Concurenței a decis sancționarea SC Fresenius Medical Care România SRL, SC Alsifcom Intermed SRL și SC Opremi Medfarm SRL, pentru încălcarea prevederilor art.5 alin.(1) lit.f) din lege, prin participarea, în mod concertat, cu oferte trucate la licitația organizată de Ministerul Sănătății și Casa Națională de Asigurări de Sănătate în anul 2003, în cadrul subprogramului național de nefrologie – dializă, după cum urmează:

- **SC Alsifcom Intermed SRL** - 6% din cifra de afaceri totală realizată de Alsifcom Intermed în anul 2006, ceea ce reprezintă o amendă de **212.130 lei**;
- **SC Fresenius Medical Care România SRL** – 6% din cifra de afaceri totală realizată de Fresenius Medical Care România în anul 2007, anul anterior aplicării sancțiunii, ceea ce reprezintă o amendă de **5.441.096 lei**;
- **SC Opremi Medfarm SRL** – 6% din cifra de afaceri totală realizată de Opremi Medfarm în anul 2007, anul anterior aplicării sancțiunii, ceea ce reprezintă o amendă de **288.000 lei**.

Totodată, s-a constatat încălcarea dispozițiilor art. 9 din lege de către Ministerul Sănătății Publice, în calitate de autoritate a administrației publice centrale în domeniul sănătății publice, pentru faptul că, în perioada 2004-2006, nu a organizat anual, conform legii, licitații pentru realizarea Programului, înlăturând prin aceasta posibilitatea de manifestare a concurenței pe piața produselor pentru dializă din România.

and NHIH for the acquisition of pharmaceuticals and/or specific sanitary materials for dialysis are: SC Alsifcom Intermed SRL, SC Fresenius Medical Care România SRL and SC Opremi Medfarm SRL.

In case of SC Alsifcom SC Intermed SRL, the last statement of financial results had been filed by the company with the Directorate General of Public Finance Cluj – National Agency for Tax Administration on June 30, 2006. Consequently, the sanction applied to SC Alsifcom Intermed SRL was set on the basis of turnover achieved in 2006. In case of SC Fresenius Medical Care România SRL and SC Opremi Medfarm SRL, the individualization of fines was based on the turnover achieved in 2007.

The basic level of fines imposed for the violations of law committed by SC Fresenius Medical Care România SRL, SC Alsifcom Intermed SRL and SC Opremi Medfarm SRL was determined depending on the severity and duration of the facts and their consequences on competition, according to the criteria set out in art.52 of the law.

Under the constitutional principle which imposes the application of the more favourable law on administrative offences, the methods used for individualization of fines are provided in the amended *Instructions for individualization of sanctions for contraventions provided for in art.56 of the law* (currently art.51). The sanctioned deed is a cartel, which belongs to the category of deeds of high gravity. It also fell in the category of violations of short duration (less than one year). The deed had the effect of eliminating the competition in the market of dialysis machines in Romania between 2003 and 2006. The agreement's effects continued to occur throughout that period, since no other tender was organised under the Program. In the individualization of fines, no aggravating and mitigating circumstances were upheld.

According to the provisions of art.20 (1) and (4) and of art.55 (4) of Competition Law no. 21/1996, republished, the Competition Council's Plenum decided the sanctioning of SC Fresenius Medical Care România SRL, SC Alsifcom Intermed SRL and SC Opremi Medfarm SRL for the infringement of provisions of art.5 (1) letter f) of the law for their bid-rigging the public tender organised by MPH and NHIH in 2003 under the Subprogram "Prevention in the nephrology and renal dialysis", as follows:

- **SC Alsifcom Intermed SRL** – 6% of the total turnover obtained in 2006, resulting in a fine of **212.130 lei**;
- **SC Fresenius Medical Care România SRL** – 6% of the total turnover obtained in 2007, the year prior to the sanctioning decision, resulting in a fine of **5.441.096 lei**;
- **SC Opremi Medfarm SRL** – 6% of the total turnover obtained in 2007, the year prior the sanctioning decision, resulting in a fine of **288.000 lei**.

At the same time, the Competition Council established that MPH, in its capacity as an organ of the public central administration in the field of public health, violated the provisions of art. 9 of the law by failing to organise, between 2004 and 2006, as requested by the law, public tenders for the execution of the Program and this way it eliminated the competition on the products for dialysis in Romania.

CAZUL TEHNICIENILOR DENTARI DIN ROMÂNIA

Prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței s-a declanșat în anul 2005 o investigație din oficiu având ca obiect eventuala încălcare a prevederilor Legii Concurenței nr. 21/1996, republicată, de către Asociația Națională a Tehnicienilor Dentari (în continuare ANTĐ) prin fixarea și publicarea tarifelor de referință pentru lucrările de protetică dentară.

1. Părțile implicate

Asociația Națională a Tehnicienilor Dentari (ANTĐ) a luat naștere în octombrie 2002, prin fuziunea Asociației Colegiul Tehnicienilor Dentari cu Liberă Practică din România cu Asociația Națională a Tehnicienilor Dentari din România – Arsdentis, în scopul realizării obiectivelor comune și a unei reprezentări unitare pe plan intern și internațional. ANTĐ a fost constituită conform prevederilor *O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații*, ca persoană juridică română, de drept privat, fără scop patrimonial, care își desfășoară activitatea în conformitate cu legea română în vigoare și cu documentele sale constitutive (Actul Constitutiv și Statutul). ANTĐ este o organizație profesională, autonomă, neguvernamentală, apolitică, nelucrativă, cu patrimoniu distinct, sediu și organe de conducere și control proprii.

2. Piața relevantă

a) Piața produsului

Categoria profesională a tehnicienilor dentari execută lucrări de protetică dentară (coroane, punți, proteze parțiale sau totale, etc.) pe baza unor comenzi (fișe de laborator) emise de medicul stomatolog în funcție de necesitățile clinice și posibilitățile financiare ale pacientului, lucrări pe care le furnizează în diferite faze de execuție medicului stomatolog curant.

Un cabinet stomatologic poate avea relații de colaborare cu unul sau mai multe cabinete de tehnică dentară, după cum un laborator de tehnică dentară poate colabora cu unul sau mai multe cabinete de tehnică stomatologică. Responsabilul echipei stomatologice este medicul stomatolog, aflat în relație directă și continuă cu beneficiarul actului medical, pacientul.

Activitatea de tehnică dentară, bazată pe studii de durată medie, este încadrată legal de Ministerul Sănătății ca activitate conexă actului medical, subsidiară ca responsabilitate coordonării personalului cu pregătire de lungă durată, medicul stomatolog.

Având în vedere aceste aspecte, se definește **piața produsului ca fiind piața lucrărilor de protetică dentară**.

b) Piața relevantă geografică

Piața relevantă geografică cuprinde aria în care sunt localizați agenții economici implicați în comercializarea produselor și/sau serviciilor incluse în piața relevantă a produsului, în condiții similare de concurență și care poate fi delimitată de ariile geografice învecinate. În mod similar, noțiunea de piață geografică se referă și la servicii. Având în vedere că ANTĐ era, pentru perioada analizată, unica asociație profesională de profil, se definește **piața geografică ca fiind teritoriul României**.

3. Descrierea înțelegerii anticoncurențiale

Asociația Medicilor Stomatologi cu Practică Privată din România a semnalat Consiliului Concurenței faptul că ANTĐ a publicat tarifele de referință pentru lucrările de protetică dentară în revista de specialitate *„Tehnica dentară”*. Adresa anexa de asemenea copiile a două articole din revista *Tehnica Dentară*, intitulate „Tarife de referință 2005”. În fapt, articolele enumerau o listă de servicii de protetică dentară și, corelativ acestora, tarifele recomandate.

În urma analizei Actului Constitutiv, cât și a Statutului ANTĐ, s-a constatat existența unei prevederi ce fixa ca obiectiv al acestei asociații „(...) promovarea și susținerea de tarife minimale în vederea evitării concurenței neloiale și a competitivității neprofesionale”.

În urma suspiciunilor referitoare la posibila existență a unei înțelegeri de fixare a prețurilor/tarifelor pentru lucrările de protetică dentară, prin *Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 168/25.07.2005*, s-a dispus efectuarea unei inspecții inopinate la sediul ANTĐ. În cadrul inspecției au fost ridicate documente de la sediul asociației, inclusiv procesele verbale ale Consiliului Director al ANTĐ.

Din discuțiile consemnate în procesele verbale menționate, se evidențiază preocuparea constantă pentru prețurile practicate în domeniu și, mai mult, pentru elaborarea unei liste a prețurilor de referință. În plus, această preocupare viza și asigurarea unei ample difuzări a acestor liste, în vederea realizării unei coordonări eficiente a politicii de prețuri a tehnicienilor dentari.

THE DENTAL TECHNICIANS CASE

By the Order of the President of the Competition Council, an *ex - officio* investigation was launched in 2005 with the aim to assess the possible infringement of the Competition Law no. 21/1996, republished, by the National Association of Dental Technicians (hereinafter NADT), which set tariffs and published reference prices for prosthetic works.

1. Parties involved

NADT was created in October 2002 through the merger between the *College of Dental Technicians with Free Practice in Romania* and the *National Association of Dental Technicians Romania – Arsdentis*, with the aim to achieve common objectives and a uniform representation on domestic and international arenas. NADT was set up under the *Government Ordinance no. 26/2000 on associations and foundations*, as a Romanian legal person of private law, without patrimonial purpose, working in accordance with Romanian legislation in force and with its constitutive acts (the Constitutive Act and the Statute). NADT is a professional organization, autonomous, non-governmental, apolitical, non-profit, with distinct assets, headquarters and own management and control bodies.

2. Definition of the relevant market

a) The relevant product market

The professional category of dental technicians makes works of prosthetic dentistry (crowns, bridges, partial or total prosthesis etc.) on the basis of orders (laboratory records) issued by the dentist according to clinical needs and financial possibilities of the patient, works that they provide in different phases of execution to the said dentist. A dental office can have relationships with one or more technical dental practices, as a dental laboratory could work with one or more dental offices.

The dental team is headed by the dentist, who has a direct and continuous relationship with the beneficiary of the medical act, the patient. The technical dental work is based on medium term studies, and is legally employed by the Ministry of Public Health as secondary medical activity, under the responsibility of staff with long-term studies, the dentist. Given these issues, **the product market was defined as the market of dental prosthetic works.**

b) The relevant geographic market

The relevant geographic market comprises the area in which the economic agents involved in the marketing of products and/or services included in the relevant product market are located, in similar conditions of competition, and is an area which could be delimited from the adjacent geographical areas. Similarly, the notion of geographic market refers to services, too. Since, during the period analysed, NADT was the only professional association in the field, **the geographic market was defined as Romania's territory.**

3. Description of the anticompetitive agreement

The Association of Dentists Physicians in Private Practice in Romania informed the Competition Council that NADT has published the reference tariffs for prosthetic dental works in the specialised magazine "Dental Technique". The complainant also attached copies of two articles from the magazine, titled "Tariffs of reference 2005". In fact, the said articles listed a number of prosthetic dental services and the recommended corresponding tariffs.

Analysis of NADT's Constitutive Act and the Statute led to the identification of a provision which set as the association's objective "(...) the promotion and support of minimum tariffs in order to avoid the unfair competition and the non-competitiveness".

Given the suspicions about the possible existence of an agreement fixing the prices/tariffs for prosthetic dental works, by *Order of the President of the Competition Council no. 168/25.07.2005*, a dawn raid was conducted at the NADT's premises. During the inspection, several documents were taken away from the association's headquarters, including minutes of NADT Board's meetings.

From the discussions recorded in the minutes, it is apparent the constant concern for the preservation of prices in the field and, even more, for the creation of a list of reference tariffs. In addition, this concern was also related to the broad distribution of such lists of tariffs, in order to achieve an effective coordination of the pricing policy among dental technicians.

În perioada 19.07.2004 – 01.11.2004, tema politicii unitare a prețurilor a fost abordată în mod repetat în cadrul discuțiilor purtate la întâlnirile Consiliului Director ANTD. Aceste discuții au vizat mecanismele de constituire a prețului și necesitatea contracarării factorilor care ar putea conduce la scăderea acestuia, precum și eliminarea concurenței prin preț, calificată drept „neloială”. În acest sens, în perioada mai sus-mentionată, în ședințele Consiliului Director ANTD a fost reiterată necesitatea realizării unor prețuri etalon și, prin difuzarea acestora, coordonarea comportamentului concurențial al tehnicienilor dentari.

Mai mult, s-a urmărit o mediatizare adecvată, care să acopere practic un segment substanțial al pieței, semnificativă, difuzarea „într-un cotidian de mare tiraj” a tarifelor de referință, în vederea implementării eficiente a acestora.

Din coroborarea discuțiilor având ca obiect politica de prețuri a tehnicienilor dentari, discuții consemnate în procesele verbale menționate, rezultă intenția membrilor Consiliului Director de a coordona comportamentul tehnicienilor dentari pe piața lucrărilor de protetică dentară în ceea ce privește concurența prin preț. Astfel, chiar dacă în revista „*Tehnica dentară*” au apărut liste de prețuri calificate drept „prețuri de referință”, aceste prețuri nu se refereau la prețuri istorice de protetică dentară, ci aveau drept obiect prețuri minime („sub care să nu se coboare”).

Astfel, se constată că întâlnirile membrilor Consiliului Director al ANTD au constituit o platformă propice pentru discuții asupra prețurilor, majoritatea acestora fixându-și ca obiectiv preîntâmpinarea apariției unui trend descendent.

4. Încălcarea legii concurenței

Prin decizia Consiliului Director ANTD de a publica prețurile de referință la lucrările de protetică dentară și instrucțiuni cu privire la metoda de calcul a prețurilor, precum și prin punerea în practică a acestora, prin publicare în revista de specialitate, s-a produs o denaturare a mediului concurențial de pe piața lucrărilor de protetică dentară.

Având în vedere că rubricile care prezentau lista prețurilor de referință nu aveau atribuite vreun autor și că revista aparținea Asociației, iar organul responsabil de activitatea publicațiilor ANTD era Consiliul Director, lista apare ca având drept autor colectiv Consiliul Director. Or deciziile Consiliului Director al ANTD implică răspunderea juridică a asociației.

ANTD reprezintă o asociație de agenți economici în sensul articolului 5 din lege, iar decizia de publicare a unei liste de tarife recomandate a fost adoptată de către Consiliul Director, publicarea efectuându-se în revista asociației, *Tehnica Dentară*, de către Consiliul Director ANTD care a acționat conform atribuțiilor sale, angajând răspunderea Asociației. În consecință, aceasta a reprezentat expresia oficială a voinței asociației.

În situația în care este clar din termenii deciziei în cauză că aceasta are ca obiect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței, nu este necesar, pentru a intra sub incidența art. 5 alin. (1) din lege, să se examineze și efectele, decât eventual pentru a se stabili existența unor circumstanțe agravante sau atenuante, după caz. Înțelegerile orizontale conținând prevederi de fixare a prețului constituie restricții grave, prin aceea că au ca obiect restricționarea evidentă a concurenței. Pe baza aceluiași raționament, decizia Consiliului Director ANTD, conținând prevederi de fixare a prețurilor de referință, instrucțiuni privind metoda de calcul a prețurilor, precum și publicarea acestora în revista de specialitate, are ca obiect restricționarea concurenței prin preț dintre tehnicienii dentari, încălcând prevederile art. 5 alin.(1) lit.a) din lege.

Fiind o înțelegere de fixare a prețului, Decizia Consiliului Director ANTD nu poate beneficia de o exceptare de la interdicția prevăzută de art. 5 alin.(1) lit.a) din lege, în temeiul art.5 alin.(2) din lege. De asemenea, prevederile art.8 alin.(1) din lege nu sunt aplicabile în speță, fiind în prezența unei decizii ce are ca obiect fixarea prețului.

5. Individualizarea sancțiunilor

Conform dispozițiilor art. 51 alin. (1) lit. a) din lege, încălcarea art. 5 din lege se sancționează cu amendă în sumă de până la 10% din cifra de afaceri totală realizată de contravenient în anul anterior sancționării. Ca principiu, aplicarea sancțiunilor se realizează proporțional cu faptele anticoncurențiale comise, cu perioada de încălcare a legii și cu agentul economic care, în concret a săvârșit încălcarea. Sancțiunea se individualizează atât din punct de vedere obiectiv (gravitatea faptei), cât și din punct de vedere subiectiv (al autorului faptei). Având în vedere numărul foarte mare al membrilor afiliați ANTD la stabilirea amenzilor s-au luat în calcul veniturile asociației.

Nivelul de bază al amenzii ce va fi aplicată pentru încălcarea legii săvârșită de către ANTD, s-a determinat în funcție de gravitatea și durata faptei și a consecințelor sale asupra concurenței, criterii prevăzute la art. 52 din lege. La individualizarea sancțiunilor nu s-au luat în considerare circumstanțe atenuante sau agravante.

În temeiul art. 51 lit. a) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, s-a sancționat **Asociația Națională a Tehnicienilor Dentari**, pentru încălcarea prevederilor art. 5 alin.(1) lit. a) din lege, cu amendă în cuantum de 19.993 lei, ceea ce reprezintă 4% din veniturile realizate în anul anterior aplicării sancțiunii.

Between July 19 and November 1 of 2004, the uniform pricing policy has been addressed repeatedly in the discussions of NADT Board's meetings. These discussions concerned the mechanisms of price formation and the need to counter the factors that could lead to price decreases and to the elimination of price competition, qualified as "unfair". In this regard, during the above-mentioned period of time, in the NADT Board's meetings, it was constantly repeated the need to achieve reference tariffs and, by their broad dissemination, to ensure the coordination of the competitive behaviour of dental technicians.

Moreover, an adequate mediatisation was pursued, aiming to cover a substantial part of the market and the wide diffusion of the reference tariffs "in a high-circulation newspaper" for their effective implementation.

From the analysis of the discussions concerning the pricing policy of the dental technicians, as recorded in the minutes, it resulted the clear intention of the Board members to coordinate the behaviour of the dental technicians on the market of dental prosthetic works, in terms of price competition. Thus, even if the "Dental Technique" called the tariff lists as "reference tariffs", they were not historical tariffs for dental prosthetic, but were rather referred to minimum tariffs ("pricing below which should not be done").

Consequently, it was found that the meetings of the NADT Board members constituted a proper platform for discussions on prices, most of these having as an objective to prevent the occurrence of a downward trend in prices.

4. Infringement of competition law

By the NADT's Board decision to publish in its own magazine the reference tariffs for the prosthetic dental works together with instructions on how to calculate such prices, and the implementation thereof, a distortion of the competitive environment was produced on the market of prosthetic dental works.

Since the articles about the list of reference prices were not attributed to any author and the magazine belonged to the Association, and given that the body responsible for publishing the magazine was NADT's Board, the list appears as having as an author the Board itself. The decisions of the NADT's Board imply the liability of the association.

NADT is an association of undertakings within the meaning of art.5 of Competition Law. Because the decision to publish a list of recommended prices was adopted by the Board, the publication took place in the association's magazine, "Dental Technique", by the NADT's Board, which acted according to its authority, the Association was held liable. Consequently, its misconduct was the official expression of the association's will.

Where it is clear from the terms of the decision that its goal is to restrict, prevent or distort competition, in order to conclude that such a decision falls under art. 5(1) of the Law it is not necessary to further examine its effects but only to assess the existence of aggravating or mitigating circumstances, if any. The horizontal agreements containing provisions for price-fixing represent serious offences, as they aim to restrict competition. On the same reasoning, the NADT's Board decision that contained provisions for the establishment of the reference tariffs, instructions on the method to calculate the tariffs together with the publication of tariffs in a magazine, aims to restrict the competition by price between dental technicians, in violation of art.5 (1) letter a) of the Law.

The NADT's Board decision concerned the price-fixing and consequently it could not benefit from an exemption pursuant to art.5 (2) of the Law. At the same time, art.8 (1) of the Law is not applicable in this case, as the decision in question aims at price fixing.

5. Individualisation of sanctions

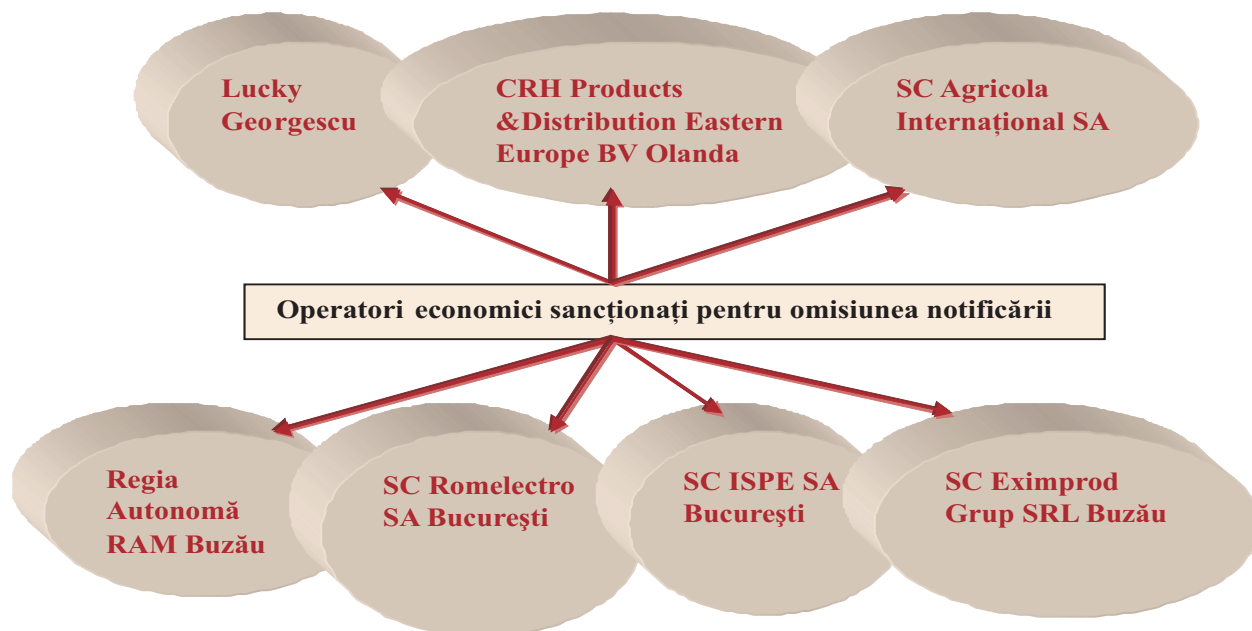
According to art.51 (1) letter a) of the Competition Law, infringement of art.5 of the Law is sanctioned with a fine in amount of up to 10 % of total turnover achieved by the offender during the year before the sanctioning. As a rule, application of sanctions is made proportionally to the anticompetitive acts committed, taking into account the period of the violation of the Law and the economic agent who has committed the said infringement. The sanction is individualised both from the objective (the severity of the crime) and the subjective point of view (the author of the crime). Given the large number of members affiliated to NADT, the income of the association was taken into account when setting the fine.

The basic level of the fine imposed for the offense committed by NADT was determined based on the duration and gravity of the deed and on its consequences on competition, according to the criteria set out in art. 52 of the Law. When establishing the individual sanctions, no aggravating or mitigating circumstances were taken into account.

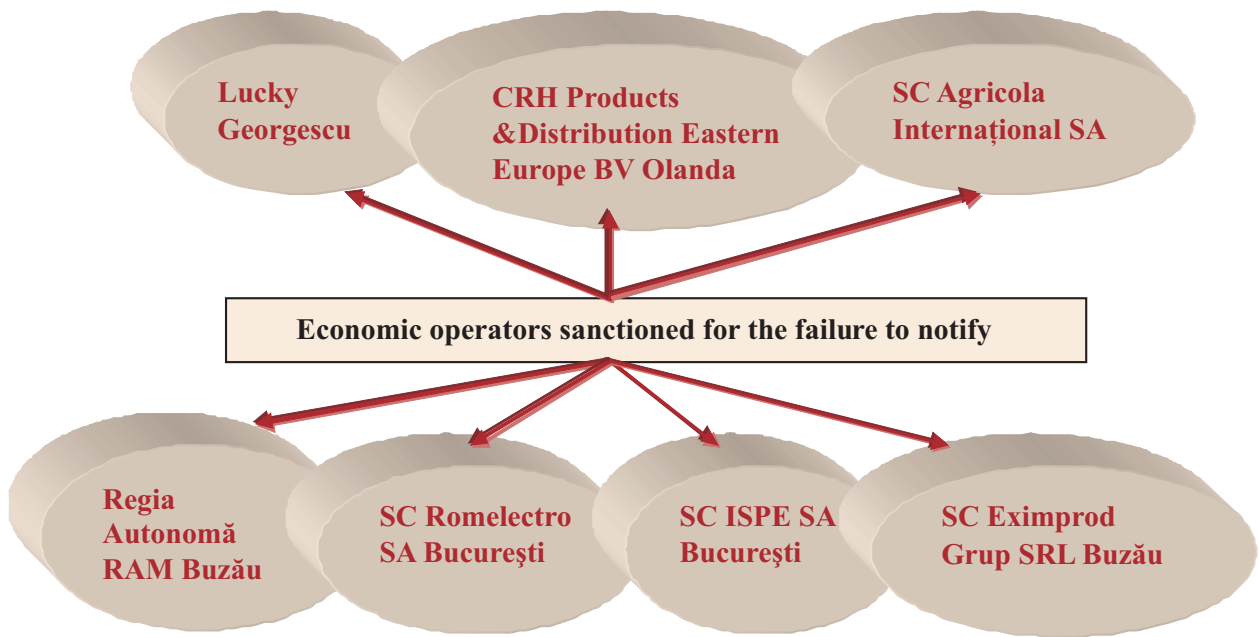
According to art.51 letter a) of the Competition Law no.21/1996, republished, the **National Association of Dental Technicians** was sanctioned for the infringement of the provisions of art.5 (1) letter a) of the Law, with fines of 19,993 lei, representing 4% of the income made by the Association during the year before the sanctioning.

În urma omisiunii notificării unei operațiuni de concentrare economică, Consiliul Concurenței a aplicat sancțiuni unui număr de 7 agenți economici, valoarea amenzilor reprezentând aproximativ 1% din cuantumul total al amenzilor stabilite prin decizie în anul 2008.

Following the failure to **notify a merger**, in 2008 the Competition Council **imposed sanctions on seven economic operators**, the value of fines representing approximately **1 of the total amount of fines** established by decision during the year.

CAPITOLUL II. EVOLUȚII ÎN DOMENIUL AJUTORULUI DE STAT

2008
Raport Anual

Consiliul Concurenței a accentuat eforturile în vederea asigurării aplicării corespunzătoare a regulilor în domeniul ajutorului de stat. În acest sens, Consiliul Concurenței a încurajat colaborarea dintre instituții în vederea elaborării proiectelor de scheme de ajutor de stat. Ulterior, instituțiile implicate au transmis Consiliului Concurenței formele finale ale acestor proiecte în vederea avizării și asigurării conformității cu prevederile comunitare în domeniu.

a) Angajamente în domeniul ajutorului de stat asumate prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană și alte reglementări comunitare sau naționale

Pe întreg parcursul anului 2008, activitatea în domeniul ajutorului de stat s-a axat, în principal, pe îndeplinirea tuturor obligațiilor asumate de România în acest domeniu.

Astfel, în baza Tratatului de aderare, au fost finalizate și transmise Comisiei Europene:

- 2 rapoarte privind monitorizarea ajutoarelor de stat acordate beneficiarilor din sectorul autovehicule și care își desfășoară activitatea în zonele defavorizate și zonele libere;
- Raportul privind monitorizarea ajutoarelor de stat acordate agenților economici care își desfășoară activitatea în zonele libere;
- Raportul privind îndeplinirea condițiilor de acordare a ajutoarelor de stat în zonele defavorizate și măsurile luate pentru cazurile de neîndeplinire a condițiilor de acordare;

România, în calitate sa de stat membru are obligația prin prevederile Regulamentului Comisiei Europene nr.659/1999⁹, numit și regulament de procedură, de a transmite anual la Comisia Europeană situația ajutoarelor de stat existente. Ca urmare, au fost întocmite și transmise Comisiei:

- Raportul privind situația ajutoarelor de stat necesar elaborării Scoreboard-ului de către Comisia Europeană;
- Raportare privind schema de ajutor de stat – Finantarea proiectelor CD&I conform Programul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare - cu informații legate de beneficiarii schemei, proiectele angajate, valoarea și intensitatea ajutorului de stat;

Conform prevederilor Deciziei Comisiei Europene din 28 noiembrie 2005 privind aplicarea articolului 86 alineatul (2) din Tratatul CE la ajutorul de stat sub forma compensației pentru obligația de serviciu public, acordat anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general, statele membre prezintă la fiecare 3 ani rapoarte cu privire la punerea în aplicare a deciziei, conținând o descriere detaliată a condițiilor de aplicare a deciziei în toate sectoarele.

Astfel, Raportul de monitorizare a ajutoarelor de stat acordate serviciilor economice de interes general din România pentru perioada 2006-2008 (previzionat) a fost elaborat conform cerințelor Comisiei Europene, în cuprinsul său fiind prezentate atât cadrul legislativ în baza căruia se desfășoară serviciile publice în România, cât și date statistice privind numărul beneficiarilor de ajutor de stat, quantumul ajutoarelor primite precum și scopul acordării acestora, alături alte date statistice cerute de Comisia Europeană.

⁹ Publicat în Official Journal L 83/27.03.1999.

CHAPTER II. STATE AID DEVELOPMENTS

The Competition Council continued to make efforts in order to properly ensure the application of the rules in the State aid field. Thus, the Competition Council has encouraged the cooperation among institutions in order to elaborate State aid scheme drafts. As a result, the involved institutions have submitted to the Competition Council the final drafts for getting the approval and to make sure they are in line with the community provisions in the State aid field.

a) Commitments in the State aid field assumed in the Treaty of Accession to European Union and other community and national rules

During 2008, the activity in the State aid field focussed on the accomplishment of the commitments assumed by Romania in this field. Thus, according to the Treaty of Accession, the following reports were finalised and submitted to the European Commission:

- 2 reports on monitoring the State aid granted to the undertakings in motor vehicle sector operating in free zones;
- Report on monitoring the State aid granted to undertakings operating in free zones;
- Report on meeting granting conditions of State aid in deprived areas and the measures taken in case of non observance granting conditions.

As a Member State and according to CE Regulation on procedure no.659/1999¹⁰, Romania is obliged to send annually to the European Commission the existing State aid situation. Thus, there were elaborated and sent to the Commission the following reports:

- Report on State aid necessary for the European Commission to elaborate the Scoreboard on State Aids;
- Report on State aid scheme: Financing the Research, Development and Innovation project according to the National Plan for Research, Development and Innovation, including information on beneficiaries of the scheme, assumed projects, State aid intensity and amount of the State aid.

According to the provisions of Commission Decision of November 28, 2005 on the application of art.86 (2) of the EC Treaty to State aid in the form of public service compensation granted to certain undertakings entrusted with the operation of services of general economic interest, periodic reports on the implementation of this Decision, comprising of a detailed description of the conditions of application in all sectors, shall be submitted to the Commission by each Member State every three years.

Thus, the Report on monitoring the State aid granted to services of general economic interest in Romania for the period 2006-2008 has been elaborated according to the EC requirements. The report includes the Romanian legislation on public services, statistics on State aid beneficiaries, the amount of State aid, the scope of granting State aid, as well as other statistics required by the European Commission.

¹⁰ Published in the Official Journal L 83/27.03.1999.

Tot în cursul anului 2008 a fost finalizat **Raportul ajutoarelor de stat acordate în România în perioada 2004-2006**, elaborat anual de către Consiliul Concurenței în conformitate cu prevederile art.19 din O.U.G. nr.117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată prin Legea nr.137/2007, pe baza datelor și informațiilor transmise de către toți furnizorii de ajutor de stat din țară, autorități publice centrale și locale, acesta fiind aprobat de Plenul Consiliului Concurenței, transmis Guvernului spre informare și publicat apoi în Monitorul Oficial.

Acest raport cuprinde quantumul ajutoarelor de stat (grupate pe obiective și sectoare de activitate) acordate în România pe o perioadă de 3 ani, din care 2 ani anteriori anului de raportare.

În baza prevederilor art. 23 alin.(1) din O.U.G. nr.117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată și modificată prin Legea nr.137/2007, **Consiliului Concurenței îi revine sarcina de a supraveghea relațiile financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența financiară în cadrul întreprinderilor beneficiare de drepturi speciale sau exclusive ori cărora li s-a încredințat prestarea unor servicii de interes economic general.** În acest scop, Consiliul Concurenței a solicitat autorităților publice să transmită informațiile necesare. Acțiunea a avut ca scop respectarea prevederilor *Directivei 1980/723/EEC, modificată prin Directiva 2005/81/EC* și transpusă de Consiliul Concurenței în „Regulamentul privind transparența relațiilor financiare între autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi”, de către autoritățile publice implicate și întreprinderile care intră sub incidența acestei prevederi.

Urmărirea situației recuperărilor/rambursărilor ajutoarelor de stat ilegale a reprezentat, de asemenea, o sarcină permanentă a Consiliului Concurenței. La sfârșitul anului 2008, **suma totală recuperată de către furnizorii de ajutor de stat se ridică la 101.350 082,66 lei** (inclusiv suma recuperată de la S.C. Automobile Craiova S.A. (Ford), ca urmare a Deciziei CE nr. C46/2007). **Valoarea totală cumulată a recuperărilor efectuate în perioada 2005 – 2008 este de 206.809.335,05 lei.**

b) Notificări și informări transmise Comisiei Europene

În cursul anului 2008 Consiliul Concurenței a emis **12 avize** pentru proiecte de scheme de ajutor de **stat** exceptate de la obligația de notificare, fiind transmise informările procedurale specifice către executivul european.

Cele 12 exceptări pe categorii au vizat următoarele scheme de ajutor:

- Sprijin pentru consolidarea și modernizarea sectorului productiv prin investiții tangibile și intangibile realizate de întreprinderile mari;
- Sprijin pentru consolidarea și modernizarea sectorului productiv prin investiții realizate de întreprinderile mici și mijlocii;
- Stimularea microîntreprinderilor din domeniul prelucrării primare a produselor forestiere lemnoase și nelemnoase;
- Schema de ajutor de stat privind asigurarea dezvoltării economice durabile;
- Schema de ajutor de stat pentru dezvoltare regională prin crearea și dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor;
- Schema de ajutor de stat pentru dezvoltare regională prin sprijinirea investițiilor în turism;
- Finantarea proiectelor de investiții inițiale în cercetare-dezvoltare și inovare;
- Schema de ajutor de stat – Finantarea proiectelor de cercetare – dezvoltare și inovare prin Programul Operational Sectorial pentru Creșterea Competitivității Economice;
- Schema de ajutor de stat pentru stimularea investițiilor și crearea de locuri de muncă prevăzută de art.286 alin.(6) din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- Schema de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie;
- Ajutor pentru investiții realizate de IMM-uri în vederea dezvoltării e-economiei;
- Schema de ajutor de stat orizontal pentru dezvoltarea regională durabilă și reducerea emisiilor.

Totodată, Consiliul Concurenței a transmis **2 notificări de ajutoare de stat** Comisiei Europene, iar aceasta a emis **1 decizie de autorizare** și a decis **deschiderea unei investigații privind acordarea unui ajutor de 57 de milioane de euro întreprinderii Ford pentru un proiect de formare profesională la Craiova.**

During 2008, the **Report on State aids granted in Romania in the period 2004-2006** was elaborated in accordance with the provisions of art. 19 of the *Government Emergency Ordinance no. 117/2006 (hereinafter GEO no.117/2006) regarding the national procedures in the State aid field*, approved by Law no. 137/2007. The Report was elaborated based on the information sent by all State aid grantors, central and local public authorities, was approved by the Competition Council's Plenum, sent to the Government for information, and published in the Official Gazette.

The Report contains the amount of State aid (by objectives and sectors) granted in Romania for three-year period, out of which two years prior to reporting year.

In accordance with the provisions of art.23 (1) of GEO no.117/2006 on national procedures on State aid, approved by Law no.137/2007, **the Competition Council has to survey the financial relations between public authorities and public undertakings, as well as the financial transparency within certain undertakings which have special and exclusive rights or undertakings entrusted with the operation of services of general economic interest.** To this end, the Competition Council has requested public authorities to send the relevant information. This activity aims at surveillance of concerned public authorities and undertakings to observe the provisions of *Directive 1980/723/EEC, modified by Directive 2005/81/EC* and transposed by the Competition Council into „*Regulation on the transparency of financial relations between public authorities and public undertakings and on financial transparency within certain undertakings*”.

The monitoring of the recovery/reimbursement of illegal State aid represents a permanent task of the Competition Council. At the end of 2008 the total recovered amount was 101,350,083 lei, including the amount recovered from SC Automobile Craiova SA (Ford), according to the EC Decision C46/2007. **The total amount recovered for the 2005 – 2008 period reaches 206,809,335 lei.**

b) Notifications and information submitted to the European Commission

During 2008, the Competition Council issued **12 advisory opinions** for the State aid schemes exempted from the obligation to be notified to the European Commission. The Competition Council also sent the procedural information to European Commission.

Those 12 block exemptions referred to the following State aid schemes:

- Support for the consolidation and modernization of productive sector through tangible and intangible investments made by large enterprises;
- Support for the consolidation and modernization of productive sector through investments made by SMEs;
- Stimulation of small enterprises in the field of primary processing of wooden and non wooden products;
- State aid scheme for ensuring sustainable economic development;
- State aid scheme for regional development through creation and development of support structures of business;
- State aid scheme for regional development through support of investments in tourism;
- Financing the projects for initial investments in research-development and innovation field;
- State aid scheme: financing the research-development and innovation projects through Operational Sector Program for Enhancing Economic Competitiveness;
- State aid scheme for stimulation the investments and jobs creation provided by art. 286(6) of Law no. 571/2003 on Fiscal Code, with further modifications and completions;
- Regional State aid scheme for capitalisation of renewable energy resources;
- Aid for investments made by SMEs in view of development e-economy;
- Horizontal State aid scheme for sustainable regional development and reduction of emissions.

The Competition Council has submitted **2 State aid notifications** to the European Commission, which issued an authorizing decision for one case and for the second case **decided to open an investigation regarding the grant of State aid amounting 57 million euro to Ford for a training project in the city of Craiova.**

Măsura are ca obiectiv promovarea dezvoltării regionale în zonele asistate din România în conformitate cu Decizia Comisiei din 24 ianuarie 2007 privind harta ajutorului național regional pentru România, oferind posibilitatea realizării de proiecte mari de investiții în sensul secțiunii 4.3 din Liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale.

Măsura notificată se aplică întregului teritoriu al României, țară eligibilă pentru ajutor regional în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE în conformitate cu Harta ajutorului regional 2007-2013 aprobată pentru România. Schema acordă ajutoare tuturor sectoarelor din economie, cu excepția producerii produselor menționate în anexa I la Tratatul CE și cu excepția pescuitului, siderurgiei, construcțiilor navale, transportului, fibrelor sintetice și industriei cărbunelui. Schema se va aplica prelucrării și comercializării produselor agricole, dar numai în condițiile prevăzute în *Orientările comunitare privind ajutoarele de stat în sectorul agricol și forestier*. Ajutorul se va acorda sub formă de finanțări nerambursabile directe pentru proiectele de investiții inițiale.

În temeiul schemei, ajutorul se acordă de către autoritățile publice prin resurse ale statului, în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE. Dat fiind că ajutorul se va acorda unui număr limitat de întreprinderi, în principal marilor întreprinderi care realizează o investiție de cel puțin 100 milioane EUR, cu costuri eligibile de cel puțin 50 milioane EUR și care creează cel puțin 500 de noi locuri de muncă, se consideră că măsura este selectivă.

Prin acordarea unei finanțări nerambursabile directe, schema reduce cheltuielile întreprinderilor care efectuează o investiție inițială mare în România. Măsura conferă un avantaj acestor întreprinderi, avantaj care poate denatura sau poate amenința să denatureze concurența.

Dat fiind că schema se aplică sectoarelor și întreprinderilor care participă la schimburile comerciale între state membre, există riscul ca ajutorul să afecteze schimburile comerciale. În consecință, măsura de ajutor propusă constituie ajutor în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

Autoritățile române au respectat obligația prevăzută la articolul 88 alineatul (3) din Tratatul CE, notificând proiectul de lege înainte ca acesta să producă efecte. Comisia a luat act de faptul că schema va intra în vigoare numai după primirea aprobării din partea Comisiei.

Întrucât s-a stabilit că schema notificată implică un ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE, este necesar să se verifice dacă schema ar putea fi compatibilă cu piața comună. Comisia a analizat măsura de ajutor propusă în baza Liniilor directoare privind ajutoarele regionale, dat fiind că schema se aplică exclusiv proiectelor ale căror costuri eligibile depășesc 50 milioane EUR. În urma evaluării au fost făcute următoarele observații:

- măsura definește proiectele mari de investiții conform condițiilor prevăzute la punctul 60 din Liniile directoare privind ajutorul regional de stat, întrucât numai proiectele ale căror costuri eligibile depășesc 50 milioane EUR fac obiectul măsurii. De asemenea, un proiect mare de investiții va fi considerat ca un proiect unic de investiții atunci când investiția inițială este realizată, în cursul unei perioade de trei ani, de către una sau mai multe întreprinderi și constă în active imobilizate combinate într-un mod indivizibil din punct de vedere economic;
- măsura se limitează, prin sfera geografică și sectorială, la ansamblul teritoriului României, care este eligibil pentru ajutor regional;
- conform condiției prevăzute la punctul 9 din Liniile directoare privind ajutorul regional de stat, firmele în dificultate nu sunt eligibile pentru finanțări nerambursabile în temeiul acestei măsuri;
- măsura nu se aplică în cazul întreprinderilor care beneficiază încă de un ajutor anterior ilegal, care a fost declarat incompatibil printr-o decizie a Comisiei, atâta timp cât beneficiarul respectiv nu a rambursat sau plătit într-un cont blocat valoarea totală a ajutorului ilegal și incompatibil, precum și dobânda de recuperare aferentă;
- ajutorul va fi limitat la investiția inițială. Investiția de înlocuire nu este eligibilă pentru ajutor regional;
- costurile eligibile, calculate fie pe baza costurilor cu investiția, fie pe baza costurilor salariale, intră în sfera de aplicare a Liniilor directoare privind ajutorul regional de stat;
- intensitatea ajutorului și valoarea ajutorului se calculează în conformitate cu grila și formula prevăzute la punctul 67 din Liniile directoare privind ajutorul regional de stat;
- În conformitate cu punctul 64 din Liniile directoare privind ajutorul regional de stat, autoritățile române trebuie să notifice individual Comisiei toate ajutoarele care depășesc valoarea maximă permisă a ajutorului care poate fi acordat pentru o investiție cu cheltuieli eligibile în valoare de 100 milioane EUR, conform grilei și normelor stabilite la punctul 67 din Liniile directoare privind ajutorul regional de stat. În cazul obligației individuale de notificare, ajutoarele nu se acordă decât după adoptarea deciziei Comisiei de aprobare a ajutorului;
- conform mecanismului de transparență și monitorizare, autoritățile române vor furniza Comisiei, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data acordării ajutorului, toate informațiile solicitate în formularul standard prevăzut în anexa III la Liniile directoare privind ajutorul regional de stat. De asemenea, autoritățile române trebuie să păstreze dosare detaliate referitoare la ajutoarele acordate pentru toate proiectele mari de investiții timp de 10 ani de la data acordării ajutorului;

Decision C (2008)/2.07.2008 on State aid N 103/2008: „Regional development through direct investments”

The measure aims at promoting regional development in the assisted areas of Romania in conformity with the Commission Decision of January 24, 2007 on the Romanian regional aid map by providing the possibility of regional aid for large investment projects according to section 4.3 of the Guidelines on regional State aid (*hereinafter GRA*).

The notified measure is applicable to the whole territory of Romania which is eligible for regional aid under art.87 (3) letter a) of the EC Treaty in accordance with the approved Romanian regional aid map for 2007-2013. The scheme provides aid in all sectors of the economy, with the exception of the production of the products referred to in Annex I to the EC Treaty, and sectors of fishery, steel, shipbuilding, transport, synthetic fibres and coal industry. The scheme will apply to the processing and marketing of agricultural products but only to the extent laid down in the *Community guidelines for State aid in agriculture and forestry*. The aid will be granted in form of a direct grant for an initial investment project.

According to the scheme, the aid is granted by public authorities through State resources within the meaning of art.87 (1) of the EC Treaty. Since the aid shall be granted to a limited number of undertakings, mainly to large undertakings making an investments of minimum 100 million euro, with eligible costs of minimum 50 million euro and which create at least 500 new jobs, the measure is considered selective.

By granting direct non reimbursable financing, the scheme shall reduce the expenditures of undertakings making an initial large investment in Romania. Thus, the measure gives an advantage to those undertakings, advantage that could distort or threaten to distort the competition.

Since the scheme applies to sectors and undertakings that are parts of trade among Member States, there is the risk the aid to affect the trade. Consequently, the measure constitutes aid in the sense of art.87 (1) of the EC Treaty.

The Romanian authorities observed the obligation laid down in art. 88(3) of the EC Treaty and notified the draft law before it produced effects. The Commission acknowledged the fact that the scheme enters into force only after its approval.

As the notified State aid scheme involves State aid in the sense of art.87 (1) of the EC Treaty, the assessment of its compatibility with the common market is necessary. The Commission has examined the measure in the light of the GRA as the scheme applies only to the projects with eligible costs more than 50 million euro. Following the assessment, these comments were made:

- The measure defines the large investment projects in line with the conditions laid down at point 60 of the Guidelines on regional State aid as only projects with eligible costs of above 50 million euro are covered by the measure. Likewise, a large investment project is considered to be a single investment project when the initial investment is undertaken in a period of three years by one or more companies and consists of fixed assets combined in an economically indivisible way;
- In line with the condition laid down in point 9 of the Guidelines on regional State aid, firms in difficulty are not eligible for non-reimbursable financing;
- The scheme is not applicable to undertakings that still have at their disposal an earlier unlawful aid that was declared incompatible by a Commission Decision until those beneficiaries have reimbursed or paid into a blocked account the total amount of unlawful and incompatible aid and the corresponding recovery interest.
- The aid will be limited to the initial investment. Replacement investment is not eligible for regional aid; The eligible costs are calculated either on the basis of investment costs or wage costs fall within the scope of the GRA;
- The intensity of the aid and the aid amount is calculated according to the scaling down and formula foreseen at point 67 of the GRA;
- In line with point 64 of the GRA, the Romanian authorities will individually notify to the Commission any aid that exceeds the maximum allowable amount of aid that can be granted for an investment with eligible expenditure of 100 million euro under the scale and rules laid down in point 67 of the GRA. In case of an individual notification obligation, the aid will not be awarded until the decision of the Commission for approving the aid is taken.
- Pursuant to the transparency and monitoring mechanism, the Romanian authorities will provide the Commission, within 20 working days starting from the granting of the aid, all information requested in the standard form laid down in Annex III of the GRA. Likewise, the Romanian authorities will keep detailed records regarding the granting of aid for all large investments projects for 10 years from the date on which the aid was awarded;

- principiul necesității ajutorului, este respectat, deoarece beneficiarii trebuie să depună cererea de ajutor anterior începerii lucrărilor, iar autoritatea responsabilă trebuie să confirme în scris că, sub rezerva unor verificări mai detaliate, proiectul îndeplinește în principiu condițiile de eligibilitate stabilite prin prezenta schemă. În cazul în care lucrările încep înainte ca cele două condiții menționate anterior să fie întrunite, proiectul în ansamblu nu va fi eligibil pentru ajutor;
- schema întrunește condiția prevăzută la punctul 39 din Liniile directoare privind ajutorul regional de stat, dat fiind că beneficiarul trebuie să asigure o contribuție financiară de cel puțin 25% din costurile eligibile, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui alt ajutor public;
- conform punctului 40 din Liniile directoare privind ajutorul regional de stat, ajutorul este condiționat de obligația de a menține investiția în regiunea în cauză pe o perioadă minimă de cinci ani. Mai mult, în cazul în care ajutorul este calculat pe baza costurilor salariale, locurile de muncă trebuie ocupate în termen de 3 ani de la finalizarea lucrărilor și trebuie menținute în regiunea în cauză pentru o perioadă de cinci ani de la data la care locul de muncă a fost ocupat pentru prima dată;
- normele privind cumularea ajutorului, astfel cum sunt definite în secțiunea 4.4 din Liniile directoare privind ajutorul regional de stat, sunt respectate. Prin introducerea unui sistem de verificare *ex-post* a proiectului mare de investiții care beneficiază de finanțare, autoritățile române vor asigura că valoarea totală a ajutorului nu depășește plafonul aplicabil ajutorului, calculat pe baza acestei scheme în cazul în care ajutorul pentru investiții regionale este cumulat cu ajutoare din alte surse;
- în conformitate cu punctul 108 din Liniile directoare privind ajutorul regional de stat, proiectele pentru care s-au efectuat cheltuieli anterior datei de publicare a schemei nu vor fi eligibile pentru ajutor regional în temeiul schemei notificate;
- durata schemei este conformă cu durata prevăzută în harta regională. Schema notificată va expira la 31 decembrie 2012.

Având în vedere cele menționate anterior, **Comisia consideră că schema de ajutor notificată este compatibilă cu piața comună** în conformitate cu articolul 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE.

c) Consultări tehnice cu structurile specializate din cadrul Comisiei Europene

În vederea aplicării cu strictețe a regulilor în domeniul ajutorului de stat și a evitării unor situații de incompatibilitate a schemelor elaborate de furnizorii de ajutor de stat cu prevederile comunitare, în cursul anului 2008 Consiliul Concurenței a participat la o serie de **reuniuni multilaterale și consultări tehnice** cu structuri specializate din cadrul executivului european, care au vizat atât reforma cadrului legal comunitar în domeniu (comunicări ale Comisiei Europene, regulamente, etc) cât și anumite cazuri aflate în analiză, printre care:

- privatizarea Automobile Craiova și notificarea privind ajutorul de stat regional pentru societatea FORD;
- privatizarea S.C. Electrica Muntenia Sud S.A.;
- proiectul Orientărilor comunitare privind ajutorul de stat acordat sectorului transporturilor feroviare;
- fondurile structurale;
- proiectul revizuit de Comunicare a Comisiei Europene cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE referitoare la ajutoarele de stat sub forma de garanții;
- privatizarea SC Avioane Craiova SA;
- mecanismul de stabilizare a ratei dobânzii care se dorește a fi implementat de către Eximbank;
- aspecte privind versiunea SANI II- State Aid Notification Interactive și posibilitatea de introducere a unei noi versiuni;
- finanțarea din fondurile structurale a sistemului de termoficare în cadrul Axei 3 - POS Mediu;
- procesul de privatizare a S.N.T.F.M "CFR Marfă" S.A.;
- proiectul de Notă a Comisiei Europene privind informarea instanțelor naționale despre implementarea regulilor de acordare a ajutorului de stat;
- măsurile de sprijin financiar acordate pentru dezvoltarea și îmbunătățirea rețelelor de transport gaze și energie electrică din fonduri structurale.

- The necessity of aid principle is respected as the beneficiaries have to submit the aid application before the starting of the works and the granting authority confirm in writing that, subject to detailed verification, the project in principle meets the conditions of eligibility laid down by the scheme. In case works begins before the two conditions mentioned above are fulfilled, the whole project will not be eligible for aid;
- The scheme meets the condition as laid down at point 39 of the GRA since the beneficiary has to provide a financial contribution of at least 25 % of the eligible costs, in a form which is free of any public aid;
- In line with point 40 of the GRA, the aid is made conditional to the obligation of maintaining the investment in the region concerned during a minimum period of five years. In addition, where the aid is calculated on the basis of wage costs, the jobs must be filled within 3 years of the completion of the works and must be maintained within the region concerned for a period of five years from the date the job was for the first time filled.
- The rules on aid cumulus as defined in section 4.4 of the Guidelines on regional State aid are observed. By introducing an ex-post verification system of the financed large investment project, the Romanian authorities will ensure that the total amount of aid is not exceeding the applicable aid ceiling calculated on the basis of this scheme in case the regional investment aid is cumulated with aids from other sources;
- In line with point 108 of the Guidelines on regional State aid, projects for which expenses incurred before the date of publication of the scheme will not be eligible for regional aid under the notified scheme;
- The duration of the scheme is in line with the duration of the regional map. The notified scheme will expire on December 31, 2012.

In view of the above, **the Commission considers that the notified aid scheme is compatible with the common market** in accordance with Article 87(3) letter c) of the EC Treaty.

c) Technical consultations with specialised bodies of the European Commission

In order to strictly apply the rules on State aid field and to avoid incompatibility of the schemes elaborated by State aid grantors with community rules, during 2008, the Competition Council has participated in **various multilateral State aid meetings and technical consultations** with specialised bodies of the European Commission. The purpose of these meetings was to discuss the reform on community rules on State aid (communications of the European Commission, regulations etc) as well as some cases ongoing, among which:

- Privatisation of Automobile Craiova and the notification regarding regional State aid for Ford;
- Privatisation of SC Electrica Muntenia Sud SA;
- Guidelines on State aid granted to railway transportation sector; Structural funds;
- Reviewing draft Commission Communication regarding the application of art. 87 and 88 of the EC Treaty to State aid in the form of guarantees;
- Privatisation of SC Avioane Craiova SA;
- The mechanism for establishing the interest rate intended to be implemented by Eximbank;
- Aspects on SANI II (State Aid Notification Interactive) and the possibility for a new version;
- Financing heating system within Axe 3 –POS Environment from structural funds;
- Privatisation of S.N.T.F.M “CFR Marfă” SA;
- Draft Commission Note on the implementation of State aid rules by national courts;
- Financial support measures granted for development and improvement of networks for transportation of gas and electricity from Structural Funds.

d) Acordarea de asistență de specialitate inițiatorilor, furnizorilor și beneficiarilor de ajutor de stat

Conform prevederilor legale în materie de ajutor de stat, **Consiliul Concurenței acordă asistență de specialitate autorităților, altor furnizori și beneficiarilor de ajutor de stat**, inclusiv în cadrul procesului de elaborare a actelor normative sau administrative prin care se instituie măsuri de natura ajutorului. Această activitate se desfășoară în mod continuu. Astfel, în anul 2008 au avut loc **10 reuniuni ale Grupului Interministerial** și **109 întâlniri** în cadrul cărora inspectorii de concurență au acordat consultanță de specialitate în domeniul ajutorului de stat. Totodată, au fost transmise **151 scrisori de clarificări** referitoare la diferite probleme ridicate de furnizori în procesul de elaborare a schemelor de ajutor de stat.

e) Răspunsuri formulate la solicitările Comisiei Europene

Consiliul Concurenței a elaborat în anul 2008, în strânsă cooperare cu instituțiile furnizoare de ajutor de stat, răspunsuri la **65 de infograme** transmise de Reprezentanța Permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană, dintre care pot fi amintite:

- Un presupus ajutor de stat acordat S.C. CHIMCOMPLEX S.A. Borzești;
- Un presupus ajutor de stat acordat S.C. OLTCHIM S.A. Râmnicu Valcea;
- Determinarea prețului de vânzare a acțiunilor deținute de AVAS la societățile închise în situația exercitării dreptului de preempțiune de către ceilalți acționari ai acestor companii;
- O.U.G. nr.109/2008 privind acordarea unui ajutor de stat individual având ca obiectiv dezvoltarea regională (potrivit angajamentelor asumate de către autoritățile române față de Comisia Europeană cu privire la Decizia CE nr.N/767/2007 – Ford Craiova);
- Proiectul de Hotărâre de Guvern privind promovarea producerii de energie în cogenerare de înaltă eficiență;
- Facilitățile fiscale pentru turismul sezonier;
- Excesul de lichidități în cazul Ford România, fosta S.C. Daewoo Automobile S.A.;
- Rețelele de transport de gaze, electricitate și cele de interconexiune;
- Ajutorul de formare profesională în favoarea Ford Craiova;
- Modificarea legislației privind procesul de privatizare a companiilor din sectorul minier și a celor care au ca obiect de activitate cercetarea, dezvoltarea;
- Legea nr. 71/1994 privind acordarea unor facilități suplimentare față de Legea nr.35/1991, republicată, pentru atragerea de investitori străini în industrie.

Totodată, urmare a solicitării Consiliului Concurenței, a fost inițiat mecanismul de pre-consultare cu experții din cadrul Comisiei Europene în domeniul privatizărilor. În cadrul acestui mecanism, în perioada supusă analizei, au fost transmise Comisiei Europene un număr de 32 fișe de informații cu privire la societățile comerciale ce urmau a fi privatizate de către A.V.A.S.

d) Providing specialised assistance to State aid initiators, grantors and beneficiaries

According to the rules in the State aid field, **the Competition Council provided specialised assistance to authorities and other State aid grantors and beneficiaries.** The assistance was provided also during the elaboration of the normative and administrative acts instituting State aid measures. Providing assistance is a continuous activity. During 2008, **10 meetings of the Inter-Ministerial Working Group** and **109 meetings** were organised in order to provide specialised assistance in the State aid field. During the elaboration of State aid schemes, the Competition Council has submitted **151 clarifying letters** to the State aid grantors.

e) Answers to the European Commission's request of information

During 2008, the Competition Council elaborated, in close cooperation with State aid grantors, answers to **65 Info** sent by the Permanent Representation of Romania to European Union, as follows:

- Supposed aid to be granted SC CHIMCOMPLEX SA Borzesti;
- Supposed aid to be granted SC OLTCHIM SA Râmnicu Vâlcea;
- Establishing selling price of the shares owned by the Authority for Recovery of State Assets at closed companies in the situation of exercising the pre-emption right by other shareholders;
- GEO no.109/2008 on granting an individual State aid having as objective regional development (according to the commitments assumed by Romanian authorities in front of the European Commission regarding EC Decision N/767/2007 – Ford Craiova);
- Draft Government Ordinance on promotion high efficiency CHP (combined heat and power production); Fiscal facilities for temporary tourism;
- Liquidities excess in the case of Ford Romania, former SC Daewoo Automobile SA;
- Network for gas and electricity transportation and interconnection network;
- Training aid for Ford Craiova;
- Modification of legislation regarding the privatisation process of coal companies and of research and development companies;
- Law no.71/1994 on granting supplementary facilities in comparison with Law no. 35/1991, republished, for attracting foreign investors in the industry field.

At the same time, following the Competition Council's request, there was initiated the pre-consultation mechanism with European Commission experts in the privatisation field. Within this mechanism, during 2008, 32 information sheets regarding the companies to be privatised by the Authority for Recovery of State Assets have been submitted to the European Commission.

CAPITOLUL III. PREVALENȚA LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI ASUPRA LEGISLAȚIEI MEDIULUI DE AFACERI

2008
Raport Anual

52

3.1. Consultări ex-ante și protocoale de colaborare

Măsurile legislative sau administrative care pot conține potențiale aspecte anticoncurențiale pot fi urmărite de Consiliul Concurenței, în conformitate cu atribuțiile conferite de lege, atât ex-ante cât și ex-post. Pe parcursul întregului an 2008, Consiliul Concurenței și-a intensificat eforturile în vederea asigurării **prevalenței legislației în domeniul concurenței** asupra celorlalte acte normative. Prezența unui reprezentant al Consiliului Concurenței la pregătirea ședințelor de guvern are drept scop identificarea eventualelor efecte anticoncurențiale neprevăzute de legiuitor la redactarea actelor normative și a celor mai adecvate modalități pentru a corecta sau elimina aceste efecte.

În cadrul celor **21 protocoale** încheiate cu autorități centrale, agenții guvernamentale și asociații profesionale, în anul 2008 au avut loc **17 acțiuni** care au asigurat schimbul reciproc de informații pentru interpretarea și aplicarea corectă a regulilor de concurență.

3.2. Emiterea de avize conform și formularea de puncte de vedere și recomandări asupra actelor normative

În anul 2008, Consiliul Concurenței a emis, în domeniul concurenței, un număr de **6 avize, 16 puncte de vedere și o intervenție asupra actelor normative**. Pentru actele normative unde au fost **identificate o serie de prevederi cu efect anticoncurențial**, Consiliul Concurenței a **intervenit** cu propuneri argumentate pentru eliminarea respectivelor prevederi în următoarele **cazuri**:

- Proiectul de „*Hotărâre privind procedura de selecție pentru acordarea unei licențe naționale de utilizare a frecvențelor radio în vederea furnizării de rețele de date și servicii de telefonie mobilă celulară în benzile de frecvențe 410-415/420-425 MHz*”
- Proiectul de „*Hotărâre de Guvern pentru aprobarea programelor naționale de sănătate în anul 2008*”
- Proiectul de „*Hotărâre a Guvernului României privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice, a Criteriilor de selecție-cadru și a Contractului-cadru de delegare a gestiunii*”

Propunerile de modificare și completare ale Consiliului Concurenței urmăresc evitarea situațiilor de natură să determine apariția unui conflict de interese și/sau participarea cu oferte trucate în cadrul procedurii de delegare a gestiunii. În finalul avizului, s-a precizat că modificările substanțiale aduse Legii - cadru în materia serviciilor comunitare de utilități publice, Legea nr.51/2006, prin O.U.G. nr.13/2008, ar fi trebuit supuse avizării din partea Consiliului Concurenței.

Proiectul de „*Ordonanță de Urgență a Guvernului privind înființarea organizațiilor interprofesionale pentru produse agroalimentare*”

Modificările propuse de către Consiliul Concurenței sunt motivate prin aceea că, deși schimbul de informații în cadrul unei asociații a producătorilor dintr-o anumită ramură economică permite actorilor de pe piața respectivă să ia decizii raționale, optimizându-și astfel producția, o transparentă excesivă poate conduce la coordonarea comportamentelor în locul manifestării liberei concurențe. Atunci când un sistem ce facilitează schimbul de informații este folosit de competitori pentru a implementa un comportament concertat în privința prețului (fixarea prețului), o astfel de practică contravine normelor naționale și comunitare de concurență.

3.1. Ex-ante consultations and cooperation protocols

The legislative and administrative regulations which may contain potentially anticompetitive provisions may be countered by the Competition Council, according to its competences established by law, through ex-ante or ex-post measures. Along the year 2008, the Competition Council intensified its advocacy efforts in order to ensure the **prevalence of the competition law** over other normative acts for the benefit of the competitive environment. A Competition Council's representative participates in preparatory governmental meetings at technical level in order to identify the potential anticompetitive effects unforeseen by the legislator and the most adequate solutions to correct or eliminate such effects.

Competition Council currently manages **21 cooperation protocols** with national public institutions, including regulatory authorities, governmental agencies and professional associations. In the framework of these protocols, over **17 exchanges of information** ensured a correct interpretation and application of the competition rules in 2008.

3.2. Binding opinions, points of view and recommendations on normative acts

In 2008, the Competition Council issued **6 binding opinions, 16 points of view and an intervention on a normative act**, all relevant in the competition field. For all normative acts where anticompetitive provisions were identified, the Competition Council **has intervened** with motivated proposals in order to harmonize the proposed legislation with competition rules, in the following cases:

- Draft *"Government Decision regarding the selection procedure for the attribution of a national license to operate radio frequencies to supply data and cellular telephone services in the spectrum 410-415/420-425 MHz"*
- Draft *"Government Decision for the approval of 2006 national health programmes"*
- Draft *"Government Decision regarding the organization, implementation and attribution of contracts delegating the administration of community services of public utility, of the Framework criteria for selection, and of the Framework contract delegating the administration"*

The Competition Council's proposals to alter these drafts of normative acts aim at avoiding the emergence of potential conflicts of interest and/or bid-riggings. The note the Competition Council has issued concludes with a statement which underlines the fact that the substantial changes imposed by the Government Emergency Ordinance no.13/2008 on the framework-law regarding community services of public utility, Law no.51/2006, should be sent to the Competition Council for further analysis.

- Draft *"Government Emergency Ordinance regarding the creation of inter-professional associations for agro alimentary products"*

The Competition Council's suggested amendments to this draft take into consideration the fact that, even though the exchange of information within a producers' association may allow the participants on that particular market to make rational decisions, thus optimising their production process, an excessive

Proiectul de „*Ordin al ministrului sănătății publice pentru aprobarea listei alimentelor nerecomandate preșcolarilor și școlarilor și a principiilor care stau la baza unei alimentații sănătoase pentru copii și adolescenți*”

Deoarece criteriile conform cărora anumite produse nu sunt recomandate alimentației unui anumit grup social sunt stabilite în mod transparent și se aplică în mod nediscriminatoriu tuturor agenților economici, având ca scop promovarea unei alimentații sănătoase în rândul tinerei generații, Consiliul Concurenței a apreciat că proiectul de act normativ supus avizării nu conduce la o limitare a libertății comerțului sau a autonomiei agenților economici, aceștia având posibilitatea de a-și vinde produsele în cauză prin canalele tradiționale de comercializare.

Proiectul de „*Ordonanță de Urgență a Guvernului privind achiziționarea la rezervele de stat a cantității de 400.000 tone grâu de panificație*”

Având în vedere, pe de o parte, situația excepțională creată, a cărei reglementare nu poate fi amânată, iar, pe de altă parte, modalitatea concretă prin care se va realiza această măsură, și anume achiziționarea cantității de grâu de la un număr de cel puțin 40.000 de producători, în limita unei cantități de maxim 10 tone/producător, precum și faptul că din totalul producției de grâu pentru anul 2008 cantitatea de 400.000 tone reprezintă aproximativ 5 %, Consiliul Concurenței a constatat că proiectul înaintat spre avizare nu are ca efect distorsionarea mediului concurențial pe piața comercializării și depozitării grâului de panificație.

În cursul anului 2008, comunicațiile electronice au fost în atenția Consiliului Concurenței, acesta pronunțându-se prin puncte de vedere asupra unor reglementări din domeniu, respectiv:

- Punct de vedere privind proiectul de decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației referitoare la desemnarea a 35 de furnizori alternativi ca furnizori cu putere semnificativă pe piețele serviciilor de terminare la puncte fixe a apelurilor în propriile rețele publice de telefonie și impunerea de obligații în sarcina acestora;
- Punct de vedere asupra definirii pietelor relevante corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile în rețele publice de telefonie, susceptibile pentru reglementarea ex - ante și cu privire la analiza situației concurențiale pe piețele astfel identificate;
- Punct de vedere asupra proiectelor de decizie ale președintelui Autorității Naționale pentru Comunicații referitor la:
  - a) identificarea pietelor relevante ale serviciilor de transmisie în format analogic prin intermediul sistemelor radioelectrice terestre a serviciilor publice de programe de televiziune și radiodifuziune;
  - b) desemnarea Societății Naționale de Radiocomunicații - S.A. ca furnizor cu putere semnificativă pe piața serviciilor de transmisie în format analogic prin intermediul sistemelor radioelectrice terestre a serviciilor publice de programe de televiziune, pe piața serviciilor de transmisie în format analogic prin intermediul sistemelor radioelectrice terestre a serviciilor publice de programe de radiodifuziune în banda de frecvențe FM și pe piața serviciilor de transmisie în format analogic prin intermediul sistemelor radioelectrice terestre a serviciilor publice de programe de radiodifuziune în banda de frecvențe AM, și impunerea de obligații în sarcina acestuia.

De asemenea, a fost emis și un document intitulat *Recomandări privind adoptarea de măsuri de către Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației și de către Autoritatea Națională pentru Comunicații care să faciliteze dezvoltarea pieței furnizării de rețele și servicii de comunicații electronice (inclusiv de bandă largă) și a concurenței pe această piață.*

transparency may lead to coordinated behaviour, which may replace free competition. If a system which facilitates the exchange of information is used by competitors to implement a concerted price behaviour (price fixing), then this practice is an infringement of national and community competition rules.

- Draft *"Order of the Minister of Public Health for the approval of the list of food products not recommended to preschool and school children and of the principles for a healthy nutrition for children and teenagers"*

Since the criteria according to which some products are not recommended for a certain social group are set in a transparent manner and are applied indiscriminately to all undertakings with an aim to promote a healthy nutrition for youths, the Competition Council considered that the normative act does not limit the freedom of trade or the autonomy of undertakings since they can continue to sell their products through traditional channels.

- Draft *"Government Emergency Ordinance regarding the acquisition of 400,000 tons of bakery wheat for the State's Reserves"*

Taking into consideration, on the one hand, the extraordinary character of the situation at hand, which had to be resolved rapidly, and, on the other hand, the actual manner in which this measure will be put in place, namely by acquiring wheat from at least 40,000 producers, with a limit of maximum 10 tons per producer, as well as the fact that the 400,000 tones represent approximately 5 % of the total wheat production of 2008, the Competition Council did not consider the draft normative act to have a distortive effect on competition on the market for bakery wheat.

In 2008, special consideration was given to the field of communications. The points of view issued by the Competition Council regarding this sector were:

- Point of view regarding the draft Decision of the President of the National Regulatory Authority for Communications and Information Technology regarding the identification of relevant markets for services of call termination, at fixed locations, the designation of 35 providers with significant power and the imposition of remedies on these markets;
- Point of view on the identification of relevant markets for services of call termination in mobile public telephone networks;
- Point of view on the following draft Decisions of the President of the National Regulatory Authority for Communications and Information Technology:
  - a) draft decision on the identification of the relevant markets for the services of analogue broadcasting public audio and video programme services by means of terrestrial radio-electric systems;
  - b) draft decision on the designation of the National Radio Communications Society SA as provider with significant market power on the market for services of analogue broadcasting public audio and video programme services by means of terrestrial radio electric systems and the imposition of remedies.

The Competition Council has also issued a document entitled *"Recommendation to the Ministry of Communications and Information Technology and the National Regulatory Authority for Communications regarding the adoption of measures which facilitate the development of the market for electronic communications networks and services (including broadband) and foster competition on this market"*.

3.3. Acte administrative emise de Consiliul Concurenței contestate în instanță

În cursul anului 2008, Consiliul Concurenței a avut calitate procesuală într-un număr de 106 dosare aflate pe rolul instanțelor judecătorești. Din totalul dosarelor aflate pe rol în 2008, 71 au vizat domeniul concurenței, iar 26 domeniul ajutorului de stat, dintre acestea fiind **soluționate irevocabil 14 dosare pe concurență și 3 dosare pe ajutor de stat**. Din dosarele soluționate irevocabil în domeniul concurenței, **12 hotărâri au fost favorabile autorității de concurență**, iar 2 hotărâri au fost nefavorabile.

Hotărârile judecătorești irevocabile, nefavorabile Consiliului Concurenței s-au datorat schimbării practicii Înaltei Curți de Casație și Justiție referitor la termenul de prescripție aplicabil practicilor anticoncurențiale săvârșite anterior intrării în vigoare a prevederilor O.U.G. nr. 121/2003. Astfel, prin deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 582 și 4167 pronunțate în anul 2008, instanța supremă a reținut ca fiind incident practicilor anticoncurențiale săvârșite înainte de intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 121/2003 termenul de prescripție de 6 luni prevăzut de O.G. nr. 2/2001, iar nu termenul general de 3 ani prevăzut de Decretul nr. 167/1958, astfel cum fusese reținut de această instanță anterior.

În ceea ce privește cele 3 dosare soluționate irevocabil în domeniul ajutorului de stat, **2 hotărâri sunt favorabile Consiliului Concurenței, iar o hotărâre este nefavorabilă**.

Cazuri soluționate în instanță în cursul anului 2008

Prin Decizia nr. 224/2005, în urma unei investigații declanșate pe piața relevantă a gumei de mestecat și a produselor din zahăr, Plenul Consiliului Concurenței a stabilit că au fost încălcate prevederile art.5 alin.(1) lit.a) și lit.c) din lege de către SC Wrigley România Produse Zaharoase SRL (în continuare Wrigley) și distribuitorii săi, prin:

- încheierea unor înțelegeri verticale având ca obiect fixarea concertată în mod direct și indirect, prin discounturi, a prețurilor de revânzare a produselor Wrigley, prin aceasta restrângând sau denaturând concurența prin preț;
- împărțirea pietelor de desfacere și alocarea clienților.

Wrigley a contestat în instanță, la Curtea de Apel București, Decizia nr. 224/2005, solicitând, în principal, anularea parțială a deciziei și exonerarea de la plata amenzii, iar în subsidiar, modificarea acestei decizii în sensul diminuării amenzii aplicate reclamantei.

În susținerea acțiunii sale, reclamanta a invocat, printre altele, următoarele motive:

- dreptul organelor Consiliului Concurenței de a aplica sancțiunea amenzii ar fi fost prescris, susținând că ultimul fax prin care a înștiințat distribuitorii cu privire la aplicarea unor sancțiuni pentru nerespectarea documentului „Politica de Vânzări”¹¹ datează din 13.02.2002, moment de la care reclamanta a apreciat că ar fi început să curgă termenul de prescripție;
- singura probă pe care s-a bazat autoritatea de concurență pentru a demonstra continuitatea „Politicii de Vânzări” după data de 13.02.2002, respectiv “Documentul 18”¹² - anexă a raportului de investigație, este un document intern, conceput în scop pur statistic de reclamantă, fără nicio participare din partea distribuitorilor, reclamanta susținând în concluziile pe fondul cauzei și că acel document ar data din anul 2001;
- faptele reținute prin Decizia nr. 224/2005 nu sunt anticoncurențiale.

Prin Sentința nr. 821/12.03.2008, Curtea de Apel București a respins ca neîntemeiată acțiunea formulată de reclamanta Wrigley, în principal, pentru următoarele motive:

În ceea ce privește prescripția dreptului Consiliului Concurenței de a aplica sancțiunea, instanța a reținut că reclamanta a fost sancționată pentru o contravenție cu caracter continuu, care a încetat la data de 01 septembrie 2004, când au fost încheiate cu toți distribuitorii acte adiționale, prin care a fost modificat art. 3 din contractele de distribuție, ce reglementa prețul de vânzare.

¹¹ Documentul “Politica de Vânzări aplicabilă distribuitorilor Wrigley”, denumit în continuare “Politica de vânzări”, are ca obiect stabilirea condițiilor acordate în piață, respectiv discounturile de practicat și un set de proceduri operaționale care se referă la alocarea clienților între distribuitori. Nerespectarea acestui document de către distribuitori a fost sancționată de Wrigley.

¹² Documentul 18 din raportul de investigație, intitulat “Lista cu discounturile acordate în piață” prezintă liste cu distribuitori, teritorii, clienți alocați și discounturi, care respectă principiile documentului “Politica de Vânzări”.

3.3. Administrative acts issued by the Competition Council and contested in court

During 2008, the Competition Council had *locus standi*, active or passive, in 106 court files. Out of the total of 106 court files, 71 envisaged the competition field and 26 the State aid field. Of these, **14 competition files and 3 State aid files were irrevocably solved by the court**. Of the 14 competition cases solved, **12 were solved in favour of the Competition Council** and 2 against it.

The final court decisions issued against the Competition Council are the result of a change in the practice of the Romanian High Court of Cassation and Justice with regard to the prescription term to be applied in the case of the anticompetitive deeds which occurred before Government Emergency Ordinance no.121/2003 for the modification and completion of the Competition Law no.21/1996 entered into force. Hence, by its decisions no.582 and 4167 released in 2008, the Romanian High Court of Cassation and Justice ruled that a term of prescription of 6 months, as per the Government Ordinance no.2/2001 should apply for those anticompetitive deeds committed before the entry into force of the provisions of the Government Emergency Ordinance no.121/2003, and not the general term of three years stipulated by the Decree no.167/1958 and applied by court previously.

In State aid field, **2 of the 3 files irrevocably solved in 2008 were in favour of the Competition Council and one against it**.

Cases solved in court during 2008

By Decision no.224/2005, following the investigation opened on the relevant market of chewing gum and sugar products, the Competition Council's Plenum established that SC Wrigley România Produse Zaharoase SRL (hereinafter Wrigley) and its distributors breached the provisions of art. 5(1) letters a) and c) of the Competition Law no.21/1996, republished, through:

- vertical agreements having as object the direct and indirect fixing of the resale prices for Wrigley products by using discounts, thus restricting and distorting competition through price;
- market sharing and customers allocation.

Wrigley challenged the Competition Council's decision in the Bucharest Court of Appeal and requested, mainly, the partial annulment of the decision and exemption from the payment of fine. Secondly, it requested the court to modify the Competition Council's decision as to reduce the fine applied to the complainant.

In defending its cause, the complainant presented, among others, the following reasons:

- the period in which the Competition Council can apply fines was lapsed, claiming that the latest fax informing its distributors about further sanctions for non-observing the „Sales Policy”¹³ is dated 13.02.2002, moment appreciated by Wrigley as the starting point of its alleged anti-competitive practice;
- the only evidence used by the competition authority to prove the continuous character of the „Sales Policy” after 13.02.2002, namely „Document 18”¹⁴, attached to the investigation report, is an internal document, created purely for statistical reasons, without any input from its distributors. Wrigley also claimed that the document dated from 2001;
- the deeds held by Decision no.224/2005 are not anti-competitive.

By Decision no.821/12.03.2008, the Bucharest Court of Appeal dismissed the appeal that it heard, ruling that it was unfounded, for the following reasons:

As regards the lapse of the statute limitation in which the Competition Council can apply sanctions, the court held that the complainant has been sanctioned for an infringement with a continuous character that stopped on September 1, 2004 when all distributors have signed additional acts that amended art.3 of their distribution contracts which settled the resale price.

¹³ The document „Sales Policy applicable to all Wrigley distributors” (hereinafter „Sales Policy”) aims at fixing the conditions granted on the market, respectively the discounts to be applied and an operational procedures regarding allocation of customers among distributors. The non-observance of this document has been sanctioned by Wrigley.

¹⁴ The Document 18 from the investigation report, entitled “List containing the discounts applied in the market” contains lists of distributors, geographical areas, allocation of customers and discounts and is consistent with the principles established through the Sales Policy.

Prin urmare, instanța a apreciat că acesta este momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului de a aplica sancțiunea, respectiv termenul de 5 ani, astfel încât nu se poate reține prescrierea dreptului autorității de concurență de a aplica sancțiunea.

Referitor la Documentul nr. 18 - anexă a raportului de investigație, instanța a considerat că acesta reprezintă, alături de aplicarea art. 3 din contractele încheiate între Wrigley și distribuitorii săi, o dovadă a săvârșirii faptelor anticoncurențiale până în septembrie 2004. În acest sens, instanța de fond a reținut că în condițiile în care documentul în cauză provenea de la însăși reclamanta, care cunoștea conținutul acestuia, împrejurările și data întocmirii lui, nu pot fi primite afirmațiile acesteia din concluziile pe fondul cauzei conform cărora documentul ar data din anul 2001, și nu din 2004, așa cum susține că din eroare a declarat în Obiecțiunile la Raportul de investigație.

Pe fondul cauzei, instanța a confirmat constatările Consiliului Concurenței referitoare la încălcarea de către reclamantă a prevederilor art. 5 alin.(1) lit. a) și c) din Legea concurenței. Pentru a se pronunța în acest sens, instanța a reținut caracterul anticoncurențial al clauzei de preț cuprinsă la art. 3 din contractul de distribuție, prin aceea că distribuitorii se angajau să vândă, în fapt, la un preț fix stipulat în listele de preturi anexe la contract, liste care nu cuprindeau limite de preturi, ci câte un singur preț aferent fiecărui produs comercializat. În acest mod, era restrânsă libertatea distribuitorului de a-și determina prețul de vânzare către clienții săi, fiind astfel obligat să vândă la un preț fix.

În ceea ce privește documentul intitulat „Politica de Vânzări”, care a determinat comportamentul comercial al distribuitorilor cu privire la produsele Wrigley, prin intermediul său fiind stabilite condițiile acordate în piață, discounturile practicate pe grupe de clienți, precum și o serie de proceduri operaționale potrivit cărora distribuitorii aveau obligația de a denunța pe acei membri ai rețelei de distribuție care nu respectau nivelul de preț „recomandat” de Wrigley, instanța a constatat că acesta nu este un document unilateral, emis de furnizor, astfel cum a declarat reclamanta. În opinia instanței, „Politica de Vânzări” a reprezentat un acord între furnizor și distribuitori, rezultatul întâlnirilor dintre aceștia, având ca principal scop acela de a îmbunătăți rata de profitabilitate a reclamantei.

De asemenea, instanța a reținut că, deși distribuitorii au aplicat în unele situații discounturi diferite față de cele prevăzute în „Politica de Vânzări”, acest fapt nu atestă, astfel cum susține reclamanta, comportamentul autonom pe piață al acestora. Neimplementarea de către distribuitori în proporție de 100% a celor stabilite prin documentul „Politica de Vânzări” nu este de natură să înlăture răspunderea pentru încălcarea Legii concurenței, atât timp cât s-a reținut obiectul anticoncurențial al acestui document și al clauzei de preț din contractele de distribuție.

Instanța, pe baza probelor existente la dosarul cauzei, a confirmat constatările autorității de concurență și în ceea ce privește încălcarea de către reclamantă a prevederilor art. 5 alin.(1) lit.c) prin alocarea teritorială și a clienților.

Împotriva Sentinței Curtii de Apel București, societatea Wrigley România Produse Zaharoase S.R.L. a formulat recurs, aflat în prezent pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Cazul CFR Marfă

Prin Decizia nr. 119/2006, Plenul Consiliului Concurenței a constatat că, prin conduita sa, Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă - CFR Marfă SA (în continuare CFR Marfă) a încălcat prevederile art.6 lit.a) și c) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, recurgând la fapte anticoncurențiale constând în:

- a) refuzul de a trata și a încheia contracte de prestări servicii cu anumiți beneficiari ai săi, respectiv cu operatorii de transport feroviar cu capital privat;
- b) aplicarea, față de operatorii privați, a unor condiții inegale la prestații echivalente, respectiv tarife diferențiate față de cele aplicate pentru aceleași servicii agenților economici desprinși prin privatizare din SNCFR. În acest fel, operatorii feroviari privați s-au aflat într-o situație dezavantajoasă pe piața de transport de marfă pe calea ferată.

CFR Marfă a contestat în instanță, la Curtea de Apel București, Decizia nr. 119/2006. Prin Sentința nr. 1071/2007, instanța de fond a respins acțiunea formulată ca neîntemeiată. Împotriva acesteia, CFR Marfă a declarat recurs, respins de Înalta Curte de Casație și Justiție ca nefondat, prin Decizia nr. 1635 pronunțată în 15 aprilie 2008.

As a result, the court admitted this date as starting point of a 5-year period in which the Competition Council can apply sanctions.

As regards Document 18 – annex to the investigation report, the court takes it into consideration in conjunction with art. 3 of the distribution contracts closed between Wrigley and its distributors, as a prove of their anticompetitive practice up to September 2004. The court underlined that the document has been provided by the complainant itself who knew its content, when and the reason why it has been elaborated. In this respect, Wrigley's claim that the document is dated 2001 and not 2004 (as Wrigley declared that by error it stated in its Objections to the Report) was not held by the court.

Apart from procedural aspects of the case, the court confirmed the findings of the Competition Council regarding the breach of art.5 (1) letters a) and c) of the Competition Law no.21/1996, republished. When making its decision, the court held the anticompetitive character of the price clause provided by art.3 of the distribution contract. According to this article, the distributors agreed to sell Wrigley's products to a fixed price stipulated in the price lists – annexes to contracts, lists containing not price limits but a single price for each product. In this way, the distributor was not free to set the resale price, being instead forced to sell at a fixed price.

As for the document "Sales Policy", which determined the commercial behaviour of Wrigley's distributors, the court qualified it as a bilateral document and not a unilateral one, issued by the supplier as sustained by the complainant. According to the "Sales Policy", the distributors had the obligation to denounce those members of the network which did not observe the price „recommended" by Wrigley. In court's opinion, this document represents an agreement between the supplier and its distributors, which resulted from their meetings and has as main purpose the increase of Wrigley's profit rate.

Also, the Court held that, although in some cases the distributors practiced different discounts than those provided in the "Sales Policy", this thing does not prove their autonomous behaviour on the market, as sustained by the complainant. Not practicing in all cases the discounts established in the "Sales Policy" does not mean the complainant is not responsible for breaching the Competition Law, as long as the document and the price clause from the distribution contracts have been retained as anti-competitive by their object.

Based on evidences contained by the case file, the court confirmed the findings of the competition authority as regards also the breach of art.5 (1) letter c) by geographical allocation of customers.

Wrigley challenged the judgment of the Bucharest Court of Appeal which is still pending before the Supreme Court.

By Decision no.119/2006, the Competition Council's Plenum found that the National Company for Freight Rail Transport – CFR Marfă SA (hereinafter CFR Marfă), through its behaviour, breached art. 6 letters a) and c) of the Competition Law no.21/1996, republished, by the following anticompetitive deeds:

- a) refusal to deal or sign service supply contracts with some of its customers, respectively privately owned freight rail transporters;
- b) imposition of unequal terms for equivalent services to privately owned operators, respectively different tariffs when compared to those used for the same services provided to newly-established companies after privatisation of SNCFR (before privatisation, CFR Marfă was part of SNCFR). Thus, the privately owned rail companies found themselves in a disadvantageous situation on the freight rail transport market.

CFR Marfă appealed the Competition Council's decision no.119/2006 before the Bucharest Court of Appeal. By judgment no.1071/2007 the court dismissed the appeal as unfounded. CFR Marfă further challenged the decision before the Supreme Court, who rejected the appeal as unfounded by Decision no.1635 issued on April 15, 2008.

Principalul motiv invocat de CFR Marfă în susținerea cererii sale de anulare a Deciziei nr. 119/2006, atât în fața instanței de fond, cât și în fața instanței de recurs, a fost acela că, în mod greșit, Consiliul Concurenței ar fi reținut, în ceea ce o privește, existența unei poziții dominante pe piețele relevante definite în cauză, respectiv pe piața serviciilor de remizare locomotive și piața serviciilor de cazare personal.

CFR Marfă a susținut că serviciile de remizare a locomotivelor și de cazare a personalului se pot realiza și în alte spații decât depourile, astfel că pe piața relevantă existau servicii substituibile celor oferite de CFR Marfă, care nu ar deține o poziție dominantă.

Prin Decizia sa, Înalta Curte de Casație și Justiție a respins acest motiv de recurs ca fiind nefondat, reținând că, deși recurenta a susținut că pe piața serviciilor de remizare a locomotivelor și de cazare a personalului, în vederea asigurării odihnei acestuia, există servicii substituibile, totuși, din interpretarea prevederilor legale incidente în cauză, rezultă că aceasta deține o poziție dominantă pe piața acestor servicii.

Pentru a se pronunța în acest sens, instanța supremă a avut în vedere că deși în Instrucția 201, aprobată prin Ordinul M.T nr. 280/1997, nu este definită noțiunea de remizare și nici nu este impusă obligația de efectuare a acestei operațiuni într-o anumită incintă, totuși, coroborând prevederile legale și observând operațiunile care duc la „remizarea” locomotivei, rezultă că este necesar un spațiu care să ofere dotările necesare efectuării acestei activități, pentru ca operatorul de transport să nu riste suspendarea sau retragerea licenței. Or astfel de spații se aflau în proprietatea CFR Marfă, către care au fost transferate, fără plată, printr-un ordin al Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței toate depourile de locomotive, remizele și punctele de alimentare a locomotivelor, aflate în patrimoniul CNCFR.

Instanța de recurs a respins susținerile CFR Marfă și în ceea ce privește așa zisa constatare greșită de către autoritatea de concurență a poziției dominante în ceea ce privește serviciile destinate cazării personalului de locomotivă.

La momentul săvârșirii, de către CFR Marfă, a faptelor sancționate prin decizia atacată, era în vigoare Instrucția nr. 201, aplicabilă tuturor transportatorilor. În art.7 pct.8 din această Instrucție, se arată că la depourile, remizele sau stațiile cap secție, personalul de locomotivă este obligat să se odihnească în dormitor, rezultând astfel obligația ca odihna personalului să se realizeze în locuri cu asemenea destinație specială, reprezentate de dormitoare deținute de CFR Marfă. Din interpretarea dispozițiilor legale incidente, instanța supremă a reținut că serviciul de cazare în dormitoare aflate în depourile și remizele CFR nu era nici substituibil și nici permis de lege a fi înlocuit cu servicii de cazare în alte unități de cazare.

Astfel, Înalta Curte de Casație și Justiție a respins principalul motiv de recurs invocat de CFR Marfă, prin care aceasta afirma că, atât autoritatea de concurență, cât și instanța de fond ar fi reținut în mod greșit poziția sa dominantă pe piețele relevante definite în cauză.

The main reason invoked by CFR Marfă in sustaining its request to annul the Competition Council's decision, presented before both courts, was that the Competition Council retained by mistake its dominant position on the relevant markets, respectively market of railway engines maintenance services and market of personnel accommodation services.

CFR Marfă claimed that these services can also be provided in other spaces than depots, thus claiming that substitutable services exist on the relevant market and sustaining that it is not dominant on the market.

By its decision, the Supreme Court rejected this reason as being unfounded, retaining that although the services provided by CFR Marfă are substitutable, by considering the legal provisions related to the case, it can be concluded that CFR Marfă has a dominant position on the relevant market.

In order to reach a decision in this matter, the Supreme Court took into account that although the Instruction 201 approved by Ministry of Transport's Order no.280/1997, does not define the notion "maintenance" of railway engines, a proper place is necessary for this service, otherwise the railway transport might lose its license. But these special places were property of CFR Marfă, to which, by Order of Ministry of Public Works, Transport and Housing and without any payment, all depots, maintenance places and loading points in CNCFR's patrimony had been transferred.

Concerning the services providing resting areas to locomotives personnel, the Supreme Court rejected the CFR Marfă's arguments as regards the so-called "wrong finding of the dominant position".

At the moment when CFR Marfă committed the deeds sanctioned by the challenged decision, the Instruction 201 was still in force for all transporters. According to art.7 point 8 of this instruction, the personnel working in depots, maintenance places and other premises was obliged to rest in CFR Marfă's dormitories. The Supreme Court retained that the accommodation service was not substitutable nor it was permitted by law to be replaced with services in other accommodation units.

Thus, the Supreme Court rejected the main appeal reason invoked by CFR Marfă, who claimed that both the competition authority and the Bucharest Court of Appeal wrongly considered its position as dominant on the relevant markets.

CAPITOLUL IV. CONSILIUL CONCURENȚEI ÎN CONTEXTUL RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE

Activitatea Consiliului Concurenței pe plan internațional s-a derulat prin intermediul unui Proiect care a avut ca scop consolidarea poziției autorității pe plan internațional prin continuarea cooperării și implicării active în cadrul Rețelei Europene de Concurență (ECN), precum și prin dezvoltarea relațiilor bilaterale și internaționale.

Proiectul „*Consolidarea poziției Consiliului Concurenței pe plan internațional*” a avut în vedere îndeplinirea obligațiilor care revin Consiliului Concurenței privind cooperarea în cadrul structurilor comunitare (prevăzute în Tratatul de Aderare a României la UE, Regulamentele CE 1/2003 și 139/2004), precum și participarea la promovarea imaginii și rolului Consiliului Concurenței la nivel internațional.

Proiectul a avut **3 obiective principale**, îndeplinirea fiecăruia fiind realizată printr-o componentă specifică:

1. Asigurarea îndeplinirii atribuțiilor Consiliului Concurenței în calitate de autoritate de concurență a unui stat membru UE (ECN, rolul de autoritate de contact în domeniul ajutorului de stat, participarea la reuniunile de coordonare a afacerilor europene etc);
2. Asigurarea unei participări active la lucrările organismelor internaționale (OCDE, ICN, ECA, UNCTAD, EIPA, ERA etc.);
3. Intensificarea relațiilor bilaterale.

Activitățile proiectului au fost generate atât de relațiile bilaterale dezvoltate de Consiliul Concurenței în ultimii ani, cât și de nevoile actuale de pregătire profesională privind capacitatea de implementare a regulilor de concurență și ajutor de stat, de promovare a imaginii și activității Consiliului Concurenței și de acordare de asistență altor autorități naționale de concurență care au solicitat să beneficieze de experiența Consiliului Concurenței.

În ultimii ani, ca urmare a intensificării relațiilor sale internaționale, Consiliul Concurenței a obținut sprijin și asistență din partea celor mai dezvoltate și active autorități de concurență (Germania, Italia, Franța, Marea Britanie, Finlanda, SUA etc.), precum și de la organisme internaționale, fapt ce a condus la o mai bună pregătire profesională a experților Consiliului Concurenței și la cunoașterea celor mai bune practici în domeniu. Un exemplu în acest sens este obținerea pentru a doua oară consecutiv a statutului de observator la OCDE – **Comitetul de Concurență**.

De asemenea, Consiliul Concurenței a acordat la rândul său asistență autorităților din țările candidate la UE (Turcia, Croația) și a inițiat noi colaborări cu autoritățile din Moldova și Rusia.

Vizibilitatea Consiliului Concurenței a fost asigurată atât prin participarea la diverse evenimente externe, cât și prin organizarea în România a unor acțiuni vizând pregătirea profesională și promovarea culturii concurenței în economia românească.

CHAPTER IV. THE COMPETITION COUNCIL IN THE FOREIGN AFFAIRS CONTEXT

The Competition Council's activity in the international field was carried out through a Project which aimed to consolidate the position of the competition authority at the international level. This was achieved by continuing the cooperation and the active participation within the European Competition Network (ECN), as well as by developing the bilateral and multilateral relations.

The Project named *"Consolidation of Competition Council's position in the international field"* had the goal to fulfil the obligations of the Competition Council regarding the cooperation within the Community structures (as provided by the Treaty of Accession of Romania to the EU, the EC Regulations no.1/2003 and no.139/2004), as well as to contribute in promoting Competition Council's role and reputation at the international level.

The Project had **3 main objectives**, each of them being accomplished through a specific component, as it follows:

1. Insuring the fulfilment of the attributions of the Competition Council in its position of competition authority of an EU Member State (ECN, national contact authority in the State aid field, participation at the meetings for European Affairs coordination etc);
2. Insuring an active participation within the debates on specific issues carried out by international organizations (OECD, ICN, ECA, UNCTAD, EIPA, ERA etc);
3. Intensifying the bilateral relations.

The activities of the Project were a result of the bilateral relations developed by the Competition Council in the last years. Also, these activities met the current demand for a professional training aiming to enhance the administrative capacity for enforcing competition and State aid rules, cumulated with the assistance given to other national competition authorities in order to benefit from the experience of the Competition Council.

In the last years, following the strengthening of its international cooperation, the Competition Council was assisted by the most active and developed competition authorities (Germany, Italy, France, UK, Finland, USA etc.), as well as by international organizations, which led to a better training of the Competition Council's experts and to an effective dissemination of the best practices in the field. An example can be the second consecutive renewal of the Observer status to the OECD – **the Competition Committee**.

At the same time, the Competition Council has assisted competition authorities from certain EU candidate countries (Turkey, Croatia) and has initiated new relations of cooperation with the authorities from Moldavia and Russia.

The visibility of the Competition Council was enhanced by means of participation in various external events, as well as by organising training seminars and events advocating the competition culture within the Romanian economy.

4.1. Cooperarea în cadrul structurilor comunitare

Participarea Consiliului Concurenței în cadrul Rețelei Europene de Concurență (ECN)

Anul 2008 a marcat consolidarea poziției Consiliului Concurenței ca membru cu drepturi și obligații depline în ECN, prin participarea constantă și activă la lucrările grupurilor de lucru și sub-grupurilor sectoriale, la reuniunile comitetelor consultative, precum și prin implicarea în schimbul de informații, atât în calitate de beneficiar, cât și de furnizor.

La acestea s-au adăugat acțiunile de monitorizare permanentă și de procesare rapidă a informațiilor referitoare la cazurile de concentrare economică notificate la CE, precum și a celor întemeiate pe art. 81 și 82 din Tratatul CE.

Membrii grupurilor de lucru și ai subgrupurilor sectoriale au participat pe parcursul anului 2008 la 24 de reuniuni ECN. Scopul reuniunilor a fost de a participa la procesul de revizuire a prevederilor legale comunitare, precum și de a utiliza cunoștințele acumulate în activitatea curentă. De asemenea, participarea Consiliului Concurenței la reuniunile ECN a oferit posibilitatea unui schimb de informații între autoritățile de concurență privind modalitatea de rezolvare a cazurilor curente și de inițiere a unor proiecte naționale în domeniul concurenței.

Participări externe pe problematica ajutorului de stat

În anul 2008 au avut loc o serie de întâlniri între reprezentanții Comisiei Europene și experții de ajutor de stat din statele membre, având ca scop fie exprimarea poziției cu privire la **proiectele legislative comunitare** fie discutarea unor cazuri concrete de ajutor de stat.

Un eveniment important pentru Consiliul Concurenței a fost vizita **dlui Herbert Ungerer – Director General Adjunct în cadrul DG Concurență** în noiembrie 2008. Pe parcursul întâlnirii cu președintele Consiliului Concurenței, a fost evaluat mecanismul de preconsultare cu privire la notificările de ajutor de stat care urmează a fi transmise la Comisia Europeană. Totodată, dl. Ungerer a apreciat Consiliul Concurenței ca fiind foarte activ în domeniu, România numărându-se printre primele statele membre care au promovat Regulamentul CE privind exceptările în bloc.

Coordonarea afacerilor europene

Activitatea privind afacerile europene se derulează prin participarea experților Consiliului Concurenței la reuniunile de coordonare organizate de Ministerul Afacerilor Externe (MAE) și Departamentul pentru Afaceri Europene (DAE). În vederea coordonării la nivel național a transpunerii acquis-ului comunitar și a procesului de formulare a poziției României față de propunerile de acte legislative comunitare, Consiliul Concurenței a participat în anul 2008 la reuniunile săptămânale organizate de DAE și MAE, la care se raportează stadiul îndeplinirii obligațiilor României prevăzute în Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană ce revin în responsabilitatea Consiliului Concurenței.

4.2. Relații multilaterale

Reuniunile Comitetului pentru Concurență OCDE – Paris

Reunind cele mai importante autorități de concurență la nivel mondial, Comitetul de Concurență al OCDE este un forum internațional de frunte în abordarea unor aspecte importante de politică a concurenței, la care sunt invitați să participe și observatori dintr-un număr de țări non-membre OCDE.

În acest context, merită subliniat că, în semn de recunoaștere a progreselor obținute în domeniul concurenței, România, reprezentată de Consiliul Concurenței, a primit la sfârșitul anului 2007, pentru a doua oară consecutiv, statutul de observator la lucrările Comitetului de Concurență OCDE pentru perioada 2008-2009.

4.1. Cooperation within the Community structures

Participation of the Competition Council within the European Competition Network

The year 2008 represented a period of consolidation for the Competition Council, in its position of member with full rights and obligations within the ECN. This was accomplished by active and regular participation in the working groups, sectoral subgroups and the meetings of the Advisory Committees, as well as through exchange of information, as recipient or sender.

This was doubled by the continuous examination and fast processing of information regarding the economic concentrations notified to the European Commission, as well as the antitrust cases based on art.81 and 82 of the EC Treaty.

During 2008, the members of the working groups and sectoral subgroups represented the Competition Council at 24 ECN meetings. The goal of these meetings was to play a part in the revision process of the legal Community provisions and to benefit from the knowledge developed in the current activities. Moreover, by attending the ECN meetings, the Competition Council had the possibility to exchange information with other competition authorities regarding the way in which cases could be dealt with and how to initiate national projects in the field of competition.

External participations in the field of State aid

In 2008, a series of meetings were carried out between the European Commission's representatives and the State aid experts from the EU Member States, with a view to communicate the position on **Community legislative projects**, and to discuss actual cases of State aids.

For the Competition Council, an important event was the visit of **Mr. Herbert Ungerer – Deputy General Director within DG Competition**, in November 2008. The mechanism of pre-consultation on the State aid notifications forwarded to the European Commission was assessed during the meeting with the President of the Competition Council. Nevertheless, Mr. Ungerer appreciated that the Competition Council was very active in this field, Romania being one of the first EU Member States which promoted the EC Block Exemptions Regulation.

Coordination of the European Affairs

The activity regarding the European Affairs is carried out with the support of the Competition Council's experts which attend the meetings organised by the Ministry of Foreign Affairs (MFA) and the Department for European Affairs (DEA). With a view to coordinate the transposition at national level of the *acquis communautaire* and to formulate Romania's position on European legal initiatives, in 2008, the Competition Council attended the weekly meetings organised by MFA and DEA and reported the progresses in fulfilling the obligations of Romania, in accordance with the provisions of the Treaty of Accession to the EU.

4.2. Multilateral relations

The meetings of the OECD Competition Committee – Paris

Bringing together world's most important competition authorities, the OECD Competition Committee is the premium international forum of discussions on important competition policy issues. The works are also attended by observers from certain of non-OECD countries.

Taking into account the progresses achieved in the competition field, Romania, represented by the Competition Council, received at the end of 2007 its second consecutive renewal of the observer status at the OECD Competition Committee, for the period 2008-2009.

Prin urmare, anul 2008 a conferit Consiliului Concurenței prilejul de valorificare a calității sale redobândite de observator la structurile de lucru ale Comitetului de Concurență al OCDE, precum și de afirmare a activității sale pe plan internațional. De-a lungul anului 2008, aceste oportunități s-au transformat treptat în realizări concrete pentru Consiliul Concurenței prin elaborarea și dezbateră în cadrul reuniunilor a unui număr de **5 contribuții naționale pe teme de importanță majoră pentru evoluția actuală a politicii de concurență la nivel internațional, după cum urmează:**

- Posibile efecte anticoncurențiale ale legăturilor structurale și financiare care se pot înfirișa între companii concurente;
- Anchete sectoriale;
- Raport anual privind evoluțiile în domeniul politicii și legii concurenței în România;
- Tratatul practicii de impunere a pretului minim de revânzare – o încălcare „per se” sau o încălcare supusă regulii argumentării?
- Teoria economică și implementarea politicii de concurență cu privire la monopson și puterea de cumpărare.

Asistența tehnică acordată de Centrul Regional de Concurență OCDE - Budapesta

Centrul Regional furnizează asistență tehnică țărilor din această regiune prin organizarea de ateliere de lucru, seminarii și programe de instruire în domeniul politicii și legii concurenței. Printr-o participare susținută, Consiliul Concurenței și-a adus o importantă contribuție și la activitățile de întărire a capacității administrative a autorităților de concurență din regiune, care s-au derulat sub egida Centrului Regional de Concurență OCDE.

Pe parcursul anului 2008, un număr de 7 experți ai Consiliului Concurenței au susținut prezentări în cadrul a 4 seminarii, organizate pe teme cum ar fi: concentrări economice, abuz de poziție dominantă și probleme de concurență în sectorul financiar-bancar.

Rețeaua Internațională de Concurență (ICN)

ICN este o rețea informală care reunește autorități de concurență din întreaga lume. În cadrul acesteia au fost stabilite grupuri și subgrupuri de lucru care abordează aspecte diverse ale politicii și legislației concurenței precum: implementarea politicii de concurență, comportamentul unilateral al firmelor dominante, concentrări economice, carteluri, politica de promovare a culturii concurenței, cu scopul de a dezvolta expertiza autorităților de concurență tinere, de a promova cele mai bune practici în domeniul antitrust și de a întări rolul autorităților de concurență în domeniul promovării culturii concurenței.

ICN organizează **ateliere de lucru** pe diverse tematici precum și o **Conferință anuală** care se constituie într-o veritabilă platformă pentru promovarea și discutarea rezultatelor obținute de grupurile de lucru, urmare a activităților întreprinse în anul respectiv.

În anul 2008, Consiliul Concurenței, în calitate de membru al grupurilor de lucru din cadrul ICN, s-a implicat activ în activitățile desfășurate prin elaborarea și susținerea unor documente având ca tematică:

- Abuzul prin deținerea unei poziții de negociere superioare, precum și concluziile acestei prezentări sintetizate sub formă de recomandări și cele mai bune practici, dezbătute în sesiunea plenară a Conferinței ICN de la Kyoto;
- Practicile comerciale de legare și de cuplare a produselor, dezbătute în cadrul Grupului de lucru privind comportamentul unilateral al firmelor dominante;
- Chestionar privind eficiența unei autorități de concurență, care va fi prezentat în cadrul Conferinței ICN din cursul anului 2009.

Pe tot parcursul anului, Consiliul Concurenței a participat și la activitățile ICN care s-au derulat prin intermediul teleconferințelor, în special cele ale Subgrupului de lucru „Asistență Tehnică” din cadrul Grupului de Lucru „Implementarea Politicii de Concurență”. În cadrul teleconferințelor lunare, s-a efectuat un schimb de experiență util între autorități de concurență din întreaga lume cu privire la aplicarea reglementărilor privind abuzul de poziție dominantă, cartelurile, concentrările economice și la modalitățile de promovare a regulilor de concurență.

As a result, 2008 witnessed Competition Council's opportunity of reaping the benefits from the renewal of its observer status in the working structures of the OECD Competition Committee, but also that of making known its activities in the international arena. During 2008, these opportunities were converted into accomplishments, which consisted in the submission of **5 national contributions of a major importance for the present international evolution of the competition policy, as follows:**

- Possible anticompetitive effects of the structural and financial links among rival companies;
- Sector inquiries;
- Annual report on the developments of the competition law and policy in Romania;
- Resale price maintenance – *A per se* infringement or an infringement subject to *the rule of reason*?;
- Economic theory and implementation of competition policy regarding monopsony and buyer power.

Technical assistance granted by the OECD - Regional Centre for Competition, Budapest

The Regional centre provides capacity building assistance and policy advice in this region by organizing workshops, seminars and training programmes on competition law and policy. By consistent and continuous participation, the Competition Council contributed to the strengthening of the capacity building activities organised under the umbrella of the OECD- Regional Centre for Competition.

Along the year 2008, 7 experts of the Competition Council acted as case discussants or lecturers during 4 seminars focused on topics such as: mergers, the abuse of a dominant position and competition issues in the financial-banking sector.

International Competition Network (ICN)

ICN is an informal network bringing together antitrust authorities from around the globe. Working groups on various competition issues have been formed within ICN: competition policy implementation, unilateral conduct of dominant firms, mergers, cartels, the advocacy policy, aiming to extend antitrust experience and best practices and to enhance the advocacy role of competition authorities.

ICN organizes **workshops** on various topics and an **Annual Conference** which ensures a platform whereby outcomes of the results of the working groups are introduced and discussed.

In 2008, the Competition Council was actively involved in the activities of different ICN working groups, by elaborating and promoting certain documents focussed on:

- The abuse by holding a superior bargaining power, as well as the conclusions of this presentation, synthesised into best practice recommendations, presented in the plenary session of the ICN conference held in Kyoto;
- Tying and bundling, discussed by the Working group on the unilateral conduct of dominant firms;
- Questionnaire regarding the efficiency of competition authorities, which will be presented during the 2009 ICN Conference.

During 2008, the Competition Council participated in the ICN activities performed by means of teleconferences, and in particular in those performed by the ICN "Technical Assistance" Working Subgroup, part of the "Competition Policy Implementation" Working Group. A useful exchange of experience among the countries with respect to the application of competition law to mergers, abuse of dominant position, cartels and to the competition advocacy measures took place monthly by virtue of the teleconferences.

De asemenea, în 2008, președintele Consiliului Concurenței a deținut funcția de Co-Chair al Subgrupului de Lucru „Asistentă Tehnică”. Având în vedere această calitate, Consiliul Concurenței s-a implicat intens în dezbaterile vizând stabilirea calendarului de activități ale Subgrupului de Lucru „Asistentă Tehnică” atât în perioada premergătoare Conferinței Anuale ICN de la Zurich din 2009, cât și ulterior acesteia, precum și în dezbaterile pe diverse tematici din cadrul teleconferințelor, fie în calitate de moderator al discuțiilor, fie în calitate de lector, reliefând experiența pe diverse tematici.

Participarea Consiliului Concurenței la activitățile ICN a contribuit atât la promovarea activității autorității pe plan internațional, cât și la pregătirea profesională a experților prin participarea la ateliere de lucru pe teme cum ar fi:

- Combaterea Cartelurilor, Lisabona, Portugalia, octombrie 2008;
- Concentrările Economice, Brno, Cehia, martie 2008.

Grupul Interguvernamental de Experti UNCTAD (IGE- UNCTAD)

Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD) este una dintre organizațiile internaționale care acordă o atenție majoră politicii de concurență. Nucleul activităților UNCTAD constă în acordarea de asistență tehnică țărilor în curs de dezvoltare și țărilor în tranziție în activitatea de adoptare și implementare a regulilor de concurență.

În acest sens, Setul de Principii și Reguli echitabile multilateral convenite pentru controlul practicilor restrictive, adoptat de Adunarea Generală a Națiunilor Unite în 1980, este revizuit de către Grupul Interguvernamental de Experti privind Politica și Legislația Concurenței UNCTAD în cadrul reuniunilor sale anuale de la Geneva și o dată la cinci ani de către Conferința Ministerială UNCTAD.

În conformitate cu rezoluția adoptată la cea de-a VIII-a sesiune a Grupului Interguvernamental de Experti UNCTAD, consultările din cadrul celei de-a IX-a sesiuni a Grupului Interguvernamental de Experti UNCTAD din iulie 2008 s-au axat pe dezbaterile următoarelor tematici:

- Alocarea competențelor între autoritățile de concurență naționale și cele comunitare și modul de aplicare a regulilor de concurență;
- Independența și gradul de responsabilizare al autorităților de concurență;
- Rolul politicii și legii concurenței în promovarea creșterii economice și dezvoltării.

Consiliul Concurenței a contribuit la activitățile derulate de UNCTAD în 2008 prin elaborarea și susținerea a 3 materiale cu temele:

- „Independența și răspunderea autorităților de concurență”;
- „Abuzul de poziție dominantă”;
- „Rolul drepturilor de proprietate intelectuală în contextul politicii de concurență”.

Asociația Autorităților de Concurență din Europa (ECA)

Începând cu anul 2007, Consiliul Concurenței este membru al ECA, statut care îi oferă posibilitatea participării în cadrul grupurilor de lucru care au ca scop îmbunătățirea instrumentelor procedurale naționale în aplicarea regulilor de concurență.

În anul 2008, Consiliul Concurenței a participat la următoarele acțiuni:

- Prima reuniune a Grupului de Lucru „Decizii cu angajamente”, în cadrul căreia Consiliul Concurenței a susținut prezentarea legislației românești;
- Completarea chestionarului „Aspecte strategice de priorizare a cazurilor și metode de lucru cu mediul de afaceri și consumatorii în acest context” cu informații relevante ale Consiliului Concurenței;
- Plenara ECA, ce a permis prezentarea și discutarea unor anchete sectoriale realizate de Comisia Europeană în domeniul farmaceutic și cel al cardurilor bancare, precum și a unei analize pe piața portugheză de retail.

Furthermore, in 2008, the president of the Competition Council was appointed Co-Chair of the ICN Working Subgroup on “Technical Assistance”. Taking into account the abovementioned, the Competition Council involved intensely in the steering meetings of the Subgroup focused on establishing the time table covering the periods before and after the 2009 Annual ICN Conference in Zurich, as well as in the teleconference debates on various topics, having Romania moderator or active discussant.

The Competition Council's participation in the ICN activities contributed to the promotion at the international level of the results achieved by the authority, as well as to the professional training of the experts through attending workshops focused on issues such as:

- Fighting Cartels, Lisbon, Portugal, October 2008;
- Economic Concentrations, Brno, Czech Republic, March 2008.

UNCTAD Intergovernmental Group of Experts (IGE-UNCTAD)

The United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) is one of the international organizations attaching great importance to Competition Policy. The core of UNCTAD's activities is to assist developing countries and countries in transition in adopting and implementing competition rules.

In this respect, the Set of Multilaterally Agreed Equitable Principles and Rules for the Control of Restrictive Business Practices adopted by the UN General Assembly in 1980 is being reviewed every year by the Intergovernmental Group of Experts on Competition Law and Policy in its meetings in Geneva, and every five years by the UN Review Conference.

In line with the resolution adopted at the 8th session of the UNCTAD Intergovernmental Group of Experts, the consultations within the 9th session of the UNCTAD Intergovernmental Group of Experts focussed on the following topics:

- The attribution of competences to Community and national competition authorities and the application manner of the competition rules;
- Independence and accountability of competition authorities;
- The role of competition law and policy in promoting economic growth and development.

The Competition Council contributed to the capacity building activities undertaken by UNCTAD in 2008 by means of 3 national contributions on topics such as:

- “Independence and accountability of a competition authority”;
- “Abuse of a dominant position”;
- “Interface between Intellectual Property Rights and Competition Policy”.

Association of European Competition Authorities (ECA)

Starting with 2007, the Competition Council is member of ECA, this statute giving the opportunity of participation in the working groups with an aim to improve the national procedural tools necessary for the enforcement of the competition rules.

In 2008, the Competition Council took part in the following actions:

- The first meeting of the working group: “Commitment decisions”, where the Competition Council presented the Romanian legislation;
- Filling in the questionnaire “Strategic aspects of case prioritization and working methods used for business environment and consumers in this context”, with the relevant information for the Competition Council;
- ECA Plenary, which created the framework for the presentation and debate of some European Commission's sectoral inquiries in the pharmaceutical and banking card market, as well as a Portuguese sector analysis in the retail market.

4.3. Relații bilaterale

Dezvoltarea relațiilor bilaterale cu autorități similare reprezintă o modalitate importantă de creștere a vizibilității autorității de concurență din România pe plan internațional și de efectuare a unor schimburi de experiență în aplicarea ultimelor evoluții legislative în domeniul concurenței și al ajutorului de stat.

Participarea la manifestări cu caracter bilateral a oferit reprezentanților Consiliului Concurenței posibilitatea de a aprofunda cele mai actuale teme și practici utilizate de autoritățile respective.

Acțiuni desfășurate în anul 2008

1. Vizita președintelui Autorității de Concurență din Turcia

În baza planului de acțiuni convenit de Consiliul Concurenței și autoritatea de concurență din Turcia (TCA) pentru perioada 2008-2009, în mai 2008, s-a desfășurat la sediul Consiliului Concurenței vizita de lucru a delegației TCA condusă de președintele acesteia. În cadrul vizitei de lucru, s-au purtat discuții între conducerea celor două autorități de concurență cu privire la aspecte de management instituțional, evoluțiile legislative și de implementare a regulilor de concurență în ambele țări. Vizita de lucru a președintelui TCA a condus la propuneri concrete de ambele părți de întărire a colaborării în domeniul concurenței. Urmare a acestei vizite de lucru, cele două autorități de concurență se informează reciproc lunar cu privire la activitățile de aplicare a regulilor de concurență.

2. Vizita unei delegații a Autorității de Concurență din Republica Moldova

În baza Planului de acțiuni încheiat între autoritățile de concurență din România și Republica Moldova pentru perioada 2008-2009, Consiliul Concurenței a invitat în perioada 16-17 iulie 2008 doi experți din cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței din Republica Moldova. În cadrul vizitei de studiu au avut loc întâlniri între experții din Republica Moldova cu direcții ale Consiliului Concurenței, în cadrul cărora s-au prezentat: mecanismul implementării legislației privind ajutorul de stat, procesul de monitorizare și control al ajutoarelor de stat, transparența relațiilor financiare precum și evaluarea impactului ajutorului de stat asupra mediului concurențial. Totodată, au fost abordate aspecte privind mecanismul transpunerii legislației comunitare în legislația națională.

3. Semnarea Memorandumului de Cooperare cu Autoritatea de Concurență din Rusia

În vederea continuării dezvoltării cooperării cu autoritatea de concurență din Federația Rusă, în data de 21.10.2008 a fost semnat Memorandumul de cooperare între Consiliul Concurenței din România și Serviciul Federal Antimonopol din Federația Rusă (FAS). Pentru punerea în practică a planului de acțiuni încheiat cu FAS, 2 inspectori de concurență din cadrul Consiliului Concurenței au participat la o vizită de studiu organizată la Moscova de autoritatea rusă. Pe durata vizitei de studiu, participanții au luat parte la discuții privind cele mai importante cazuri analizate de autoritatea rusă, fiindu-le prezentate cele mai recente modificări ale legislației în domeniu.

4. Vizita Directorului General al Autorității de Concurență din Austria și semnarea Memorandumului de Cooperare dintre Consiliul Concurenței și Autoritatea de Concurență din Austria

În data de 27 mai 2008, o delegație a Autorității de Concurență din Austria, condusă de domnul Theodor Thanner, Director General, și însoțită de ES domnul Martin Eichinger, Ambasadorul Republicii Austria în România, a efectuat o vizită de lucru la sediul Consiliului Concurenței. Delegația a avut o întrevedere cu domnul Gheorghe Oprescu, Președintele Consiliului Concurenței, în cadrul căreia au fost dezbătute modalități concrete de întărire a cooperării româno – austriece în domeniul concurenței. Șefii celor două autorități au abordat probleme de actualitate referitoare la **aplicarea regulilor de concurență în sectoarele cheie ale economiei**, evidențiindu-se probleme similare existente pe piețele celor două țări. Vizita delegației austriece a reprezentat un eveniment important prin care s-a stabilit oficializarea colaborării dintre cele două autorități prin semnarea unui Memorandum.

5. Conferința țărilor din Centrul și Estul Europei

A doua acțiune ce a avut loc în cadrul colaborării româno – austriece a fost participarea unei delegații a Consiliului Concurenței la *Conferința țărilor din Centrul și Estul Europei*. Această conferință a fost organizată din inițiativa comună a Autorității de Concurență din Austria și a Oficiului pentru Protecția Concurenței din Cehia, având ca scop crearea unui cadru formal pentru **întărirea cooperării regionale** între autoritățile de concurență din: Slovacia, Ungaria, Polonia, Slovenia, Croația, Estonia,

4.3. Bilateral relations

The development of bilateral relations with other competition authorities represents an important instrument to increase the visibility of the Romanian competition authority in the international context and to carry on exchanges of experience with a view to enforce the latest legislative evolutions in the field of competition and State aid.

By attending bilateral events, the representatives of the Competition Council had the opportunity to consider thoroughly the current issues and practices used by the respective authorities.

Actions carried out in 2008

1. The visit of the President of the Turkish Competition Authority

According to the action plan convened with the Turkish Competition Authority (TCA) for the period 2008-2009, a working visit of the TCA delegation, conducted by the President of authority, was made at the premises of the Competition Council, in May 2008. Throughout the visit, discussions were held between the two presidents regarding the institutional management, legislative evolutions and enforcement of the competition rules in both countries. The working visit led to concrete proposals for both sides to enhance the cooperation in the competition area. As a result, the two authorities inform each other monthly on the application of the competition rules.

2. The visit of the delegation of the Moldavian Competition Authority

According to the action plan convened with the Moldavian Competition Authority for the period 2008-2009, the Competition Council invited two experts of the National Agency for the Protection of Competition from the Republic of Moldova. Meetings with the Competition Council's directorates were carried out during the study visit, where the following issues were presented: the mechanism of enforcing the State aid legislation, State aid control and monitoring, the transparency of financial relations, as well as the assessment of State aid impact on the competition environment. At the same time, issues concerning the transposition of the Community legislation into the national legislation were considered.

3. The adoption of the Memorandum for Cooperation with the Competition Authority from Russia

Aiming to continue the relation of cooperation with the Russian Federation, on 21 October 2008, a Memorandum was signed between the Romanian Competition Council and the Federal Antimonopoly Service (FAS), from Russia. Two competition inspectors of the Romanian authority participated in a study visit organised in Moscow, by FAS, in accordance with the common action plan. During the study visit, the participants involved in the discussions regarding the most important cases analysed by the Russian authority. In addition, the recent developments of the legislation were presented.

4. The visit of the General Director of the Austrian Competition Authority and the adoption of the Memorandum for Cooperation between the Romanian Competition Council and the Austrian Competition Authority

On 27 May 2008, a delegation of the Austrian Competition Authority, conducted by Mr. Theodor Thanner, the General Director, accompanied by his Excellency, Mr. Martin Eichinger, the Ambassador of the Austrian Republic in Romania carried out a visit at the premises of the Competition Council. A meeting was held with Mr. Gheorghe Oprescu, the President of the Competition Council, focused on the concrete actions designed to strengthen the cooperation between the two authorities in the field of competition. The discussions approached **the application of competition rules to the key sectors of economy**, pointing out similar market problems that exist in both countries. The visit of the Austrian delegation was an important event that established the formalities of cooperation between the two authorities, through signing a Memorandum.

5. The Conference of the Central and Eastern European Countries

The second envisaged action in the context of the Romanian - Austrian cooperation was the participation of a delegation from the Romanian Competition Council to the *Conference of the Central and Eastern European Countries*. The conference was organised at the common initiative of the Austrian Competition Authority and the Office for the Protection of Competition from the Czech Republic and set as target the foundation of a formal framework aimed at **enhancing the regional cooperation**

Lituania, Letonia, Bulgaria, Elveția, precum și Comisia Europeană.

6. Conferința cu tema "Fixarea prețurilor de revânzare"

O delegație a Consiliului Concurenței, condusă de dl. președinte Gheorghe Oprescu, a participat la Conferința cu tema **"Fixarea prețurilor de revânzare"**, organizată la Viena. Cu această ocazie, dl. președinte Gheorghe Oprescu și dl. Theodor Thanner, Directorul General al Autorității de Concurență din Austria, **au semnat Memorandumul de Colaborare** dintre cele două autorități, care prevede acțiuni ce vor contribui la îmbunătățirea aplicării regulilor de concurență prin **organizarea de seminarii și vizite de studiu pentru pregătirea profesională a experților, organizarea de evenimente pentru promovarea culturii concurenței, schimb de documente, studii și publicații cu caracter neconfidențial în domeniul concurenței, precum și contribuții ale experților români/austrieci apărute în publicațiile de specialitate ale celor două autorități.**

7. Vizita de lucru a domnului Russell Pittman, director în cadrul Departamentului de Justiție din SUA

Domnul Russell Pittman, director în cadrul Departamentului de Justiție din SUA, Direcția Antitrust, a efectuat o vizita de lucru la Consiliul Concurenței, care a avut ca scop acordarea de asistență tehnică experților români. Programul misiunii de lucru a cuprins și o prelegere susținută de domnul Pittman pe tema **„Utilizarea analizei economice în cazurile de concurență”** adresată inspectorilor Consiliului Concurenței. Având în vedere sprijinul valoros acordat anterior Consiliului Concurenței de către autoritățile din SUA, atât prin intermediul unor misiuni pe termen scurt, cât și al consultanței pe termen lung, această vizită s-a înscris pe linia acțiunilor care vizează consolidarea aplicării legislației antitrust, precum și perfecționarea profesională a inspectorilor de concurență. În cursul întrevederilor, au fost analizate posibilități de colaborare pentru viitor între Consiliul Concurenței din România și autoritățile antitrust din SUA.

8. Seminarul internațional "Analiza Economică - instrument de aplicare a Legii Concurenței"

La sediul Consiliului Concurenței, s-a desfășurat seminarul cu tema: „Analiza Economică - instrument de aplicare a Legii Concurenței", organizat în colaborare cu Comisia Federală de Comerț din SUA. În cadrul seminarului, au fost abordate teme privind utilizarea analizei economice în cazuri de concentrări economice, înțelegeri verticale și înțelegeri orizontale. Astfel, pe parcursul a patru zile, experții autorității de concurență din SUA - Douglas Herman, Eric Rohlck și John Simpson - au punctat aspecte teoretice și au prezentat cazuri concrete rezolvate cu ajutorul analizei economice. Seminarul a constituit un exercițiu deosebit de util, prin care s-a facilitat schimbul de experiență privind utilizarea instrumentelor de analiză economică în depistarea și soluționarea practicilor anticoncurențiale. Alături de experții americani, la seminar au fost invitați să participe și reprezentanți ai autorităților de concurență din Austria, Bulgaria, Croația, Republica Moldova, Rusia, Turcia și Ungaria, astfel încât a fost facilitat un schimb util de experiență privind practica mai multor țări, atât din cadrul Uniunii Europene, cât și din afara ei.

9. În afara evenimentelor menționate mai sus, în 29 mai 2008, Consiliul Concurenței a participat la **prima întâlnire a șefilor autorităților de concurență din Sud-Estul Europei**, eveniment organizat la Sofia de Autoritatea de Concurență din Bulgaria.

4.4. Pregătire profesională și asistență tehnică acordată prin intermediul acțiunilor internaționale

În vederea îmbunătățirii aplicării legislației europene în domeniul concurenței și ajutorului de stat, reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la o serie de acțiuni de pregătire profesională, după cum urmează:

- **stagii de pregătire la DG Concurență.** Inspectorii de concurență au participat la stagii de pregătire la Comisia Europeană în cadrul structurilor DG Concurență: Unitatea Antitrust, Internet și Produse electronice, Unitatea Ajutor de stat - Restructurare industrială și Unitatea Ajutor de Stat - Rețeaua Ajutorului de stat și transparență, Unitatea Carteluri, Unitatea Concentrări Economice - Transport, Poștă și alte Servicii. Stagiile structurale au ca scop consolidarea cunoștințelor despre instituțiile și politicile europene, o mai bună înțelegere reciprocă a diferitelor aspecte administrative din statele membre, dobândirea de cunoștințe privind procedurile decizionale în UE;
- **Seminarul "Incidența regulilor de ajutor de stat în procesul de privatizare"** organizat la sediul Consiliului Concurenței în cooperare cu Comisia Europeană, DG Concurență. Alături de experții Comisiei Europene, la acest eveniment au participat și reprezentanții principalilor furnizori de ajutor de stat din România (AVAS, Ministerul Economiei și Finanțelor, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Administrația Domeniilor Statului, Ministerul Transporturilor). Astfel, în cadrul seminarului au fost

between the competition authorities from Slovakia, Hungary, Poland, Slovenia, Croatia, Estonia, Lithuania, Latvia, Bulgaria, Switzerland and the European Commission.

6. The Conference on “Resale price maintenance”

A delegation of the Competition Council headed by the President, Mr. Gheorghe Oprescu, attended the Conference on “**Resale price maintenance**”, in Vienna. With this occasion, Mr. Gheorghe Oprescu and Mr. Theodor Thanner, the General Director of the Austrian Competition Authority, **signed the Memorandum of Cooperation** between the two authorities which provided for actions that would contribute to a better enforcement of the competition rules **through organization of seminars, study visits for professional training, competition advocacy events, exchange of non-confidential documents, studies and publications, including experts' written contributions published in specialised magazines.**

7. The visit of Mr. Russell Pittman, Director, Department of Justice, USA

Mr. Russell Pittman, Director within the US Department of Justice, the Antitrust Division, carried out a working visit at the Competition Council and offered technical assistance to the Romanian experts. The program of the mission comprised a lecture of Mr. Pittman on the “**Use of Economic Analysis in Competition Cases**” addressed to the inspectors of the Competition Council. Taking into account the previous valuable support granted to the Competition Council by the US authorities, materialised through short term missions and long term consultancy, this visit was enrolled in the events that consolidated the enforcement of antitrust legislation and the professional training of the competition inspectors. During the meetings, future possibilities of cooperation between the Romanian Competition Council and US antitrust authorities were evaluated.

8. International Seminar on “Economic analysis – a tool used to enforce the competition law”

The seminar on “Economic analysis – a tool used to enforce the competition law” was held at the premises of the Competition Council and it was organised in cooperation with the US Federal Trade Commission. Within the seminar, subjects were raised regarding the application of the economic analysis in merger cases or vertical and horizontal agreements. Therefore, during a four days period, the US experts – Douglas Herman, Eric Rohlck and John Simpson – pointed out theoretical aspects and presented concrete cases concluded with the help of the economic analysis. The seminar was a very useful exercise that facilitated the exchange of experience in applying this tool for investigating anticompetitive practices. Alongside with the American experts, representatives from the competition authorities of Austria, Bulgaria, Croatia, the Republic of Moldova, Russia, Turkey and Hungary were invited to attend the seminar so as to exchange practical experience, from the inside and outside of the European Union.

9. Apart from the abovementioned events, on 29 May 2008, the Competition Council attended **the first meeting of the presidents of the competition authorities from the South – East of Europe**, an event organised in Sofia by the Bulgarian Competition Authority.

4.4. Professional training and technical assistance granted through international actions

Aiming at a better enforcement of the European legislation in the competition and State aid area, the representatives of the Competition Council took part in a number of professional training actions, such as:

- **Training stages at DG Competition.** The competition inspectors participated in the training stages organised by the European Commission within the Units of DG Competition: Antitrust Unit, Internet and Electronic Products, State Aid Unit - Industrial Restructuring, State Aid Unit – State Aid Network and Transparency, Cartels Unit, Mergers Unit – Transport, Post and Other Services. The main objectives of the structural stages refer to the thorough studies of the European institutions and policies, a better understanding of different administrative aspects existent in the Member States, as well as acquiring knowledge on the EU decisional procedures;
- **Seminar on “The incidence of the State aid rules in the privatisation process”,** organised at the premises of the Competition Council in cooperation with DG Competition, the European Commission. The representatives of the main State aid grantors from Romania (AVAS, the Ministry of Economy and Finance, the National Agency of Fiscal Administration, the Administration of Public Domains, the Ministry of Transports) were present at this event. Throughout the seminar, concrete problems encountered by the

abordate probleme concrete cu care se confruntă autoritățile din România în acest domeniu;

- **Seminarii organizate de Academia de Drept European (ERA).** Temele activităților organizate de ERA, la care reprezentanți ai Consiliului Concurenței au participat, sunt următoarele:

„Dreptul European al Concurenței”: cursul de vară a avut ca obiectiv discutarea principiilor dreptului european, conceptele economice ale dreptului european, politica europeană în ceea ce privește înțelegerile verticale și orizontale, abuzul de poziție dominantă, aplicare și proceduri, întreprinderile publice și concurența, controlul ajutoarelor de stat.

Cel de al 12-lea Forum de Drept European: în cadrul acestui Forum au fost discutate ultimele dezvoltări în ceea ce privește jurisprudența instanțelor comunitare, implementarea Planului de acțiune privind ajutorul de stat, recuperarea ajutoarelor ilegale, ajutorul de stat și mediul înconjurător, ajutorul de stat și crizele piețelor financiare, precum și ajutorul de salvare și restructurare.

Dezvoltări recente în domeniul serviciilor financiare europene și a legislației în domeniul bancar: în cadrul seminarului au fost prezentate primele concluzii ale SEPA, propunerile privind stabilitatea sistemului financiar european, precum și reorganizarea instituțiilor de credit.

- **Seminarii organizate de Institutul European de Administrație Publică (EIPA).** Una din acțiuni a avut ca temă „Dezvoltări recente în domeniul achizițiilor publice”. Problema principală care a fost discutată în cadrul seminarului a fost *Directiva privind remediile și implementarea acesteia în statele membre*, directivă care a intrat în vigoare în ianuarie 2008;
- Participarea unui expert IT la **Seminarul Anual IT-Forensics**, care s-a desfășurat la Istanbul;
- **Seminar internațional „Pros&Cons of Vertical Restraints (argumente pro și contra privind restricțiile pe verticală)”.** În baza relațiilor de colaborare bilaterală stabilite în anii precedenți cu Autoritatea de Concurență din Suedia, în noiembrie 2008, Consiliul Concurenței a fost reprezentat de 2 experți la seminarul de pregătire profesională organizat la Stockholm;
- Având la baza invitațiile adresate de oficiali ai Consiliului Concurenței din Franța cât și de GVH, Ungaria, Consiliul Concurenței a avut prilejul de a participa, pentru prima dată, la **Conferința Association of Competition Economics**, eveniment anual care anul acesta s-a desfășurat la Budapesta, 25-26 noiembrie 2008.

Asistență tehnică acordată de Consiliul Concurenței

Acordarea de asistență tehnică altor autorități de concurență s-a realizat, în principal, prin intermediul Biroului TAIEX al UE. În acest sens, 5 reprezentanți ai Consiliului Concurenței au susținut diverse prezentări privind activitatea instituției înainte de aderare, precum și ultimele evoluții legislative și experiența românească în aplicarea regulilor de concurență și ajutor de stat în cadrul misiunilor TAIEX la Autoritatea de Concurență din Republica Moldova.

4.5. Alte activități de creștere a vizibilității Consiliului Concurenței pe plan internațional

Activitatea Consiliului Concurenței a fost promovată la nivel internațional în anul 2008 prin participarea unor oficiali ai instituției la manifestări care reunesc o serie de personalități în domeniul concurenței și unde se dezbate ultimele evoluții în domeniu și se promovează noile tendințe. Astfel, participarea la evenimente internaționale au contribuit la creșterea vizibilității pe plan european și internațional, dintre care cele mai importante sunt:

- Ziua Europeană a Concurenței;
- Ziua Europeană a Consumatorilor;
- Conferința Internațională a Autorității de Concurență din Ungaria;
- Cea de-a doua reuniune a Comitetului Comun de Monitorizare a programului de cooperare transfrontalieră România-Bulgaria.

public authorities were tackled;

- **Seminars organised by the Academy of European Law (ERA).** The topics of the activities organised by ERA, in which the Competition Council's representatives took part, were as follows:

"The European Competition Law": the summer course had as objective the discussion of the European law principles, economic concepts of the European law, European policy on vertical and horizontal agreements, the abuse of a dominant position, enforcement and procedures, public enterprises and competition, State aid control.

The 12th Forum of European Law: within the forum, subjects for discussion referred to the latest developments in the jurisprudence of the Community Courts, the way in which the State Aid Action Plan could be applied, the measures for recovering illegal State aids, the State aid and the environment, the State aid and the financial crisis, as well as the rescue and restructuring State aids.

The latest developments of the European financial services and of the banking legislation: throughout the seminar, the first conclusions regarding SEPA were outlined; in addition, proposals concerning the stability of the financial European system and the reorganization of the credit institutions were presented.

- **Seminars organised by the European Institute of Public Administration (EIPA).** One of the seminars had as topic of discussion "The recent developments in the field of public procurement". The main issue debated was the *Directive regarding remedies and its enforcement in the Member States*, which came into force in January 2008;
- The participation of an IT expert at the **Annual IT - Forensics Seminar**, taking place in Istanbul;
- **International Seminar "Pros & Cons of Vertical Restraints".** Based on the precedent bilateral relations of cooperation with the Swedish Competition Authority, in November 2008, the Competition Council was represented by two experts at the professional training seminar from Stockholm;
- At the invitation of the French Competition Council and the GVH, Hungary, the Competition Council attended for the first time the **Conference Associations of Competition Economics**, which took place in Budapest, on 26 November 2008.

Technical assistance granted by the Competition Council

The Competition Council granted technical assistance to other competition authorities mainly by the support of the EU TAIEX Bureau. In this respect, 5 representatives of the Competition Council lectured on various topics relating to the activity of the institution carried out within the pre-accession period. Another area of interest was the latest legal evolutions and the Romanian experience in the application of the competition and State aid rules within the TAIEX missions, which were carried out at the headquarters of the Competition Authority of the Republic of Moldova.

4.5. Other activities aiming at increasing the visibility of the Competition Council at international level

During 2008, the Competition Council activity was promoted at international level through the participation of the institution's officials at events bringing together major personalities in competition field, and where the latest evolutions are debated and new trends are promoted. Thus, the participation at international events contributed to the increase of the visibility at the European and international level, out of which the most important are:

- European Competition Day;
- European Consumers' Day;
- The International Conference of the Hungarian Competition Authority;
- The second meeting Common Monitoring Committee of the Romania-Bulgaria Cross-Border Cooperation Programme.

Alături de toate activitățile menționate până acum, activitatea Consiliului Concurenței s-a concretizat și într-o serie de publicații, cum ar fi:

- Contribuția Consiliului Concurenței la Handbook of Competition Authorities 2008;
- Furnizarea unor comentarii/răspunsuri vis-a-vis de legislația în vigoare și practica în materie de concentrări economice în România - Revista Global Competition Review;
- Publicarea unui articol în „Euromoney Yearbooks”;
- Publicarea unui articol cu privire la evoluțiile în domeniul politicii și legislației concurenței în România pentru publicația Trustbusters: „What Competition Policy Authorities Are Doing around the World”.

4.6. Acțiuni desfășurate în cadrul proiectului PHARE 2006

Începând cu 30 mai 2008, Consiliul Concurenței beneficiază de asistența PHARE prin intermediul proiectului „Aplicarea efectivă a legislației comunitare în domeniul concurenței și ajutorului de stat”.

Proiectul cuprinde două componente: twinning (înfrățire instituțională) și investiții.

Partenerii externi pentru componenta de înfrățire instituțională sunt Ministerul Economiei, Afacerilor și Reformei din Marea Britanie, pe probleme de ajutor de stat și Ministerul Federal al Economiei și Tehnologiei din Germania pe probleme de concurență.

Scopul proiectului este de a intensifica și consolida punerea în aplicare a legislației comunitare în domeniul concurenței și al ajutoarelor de stat și sensibilizarea actorilor interesați cu privire la normele relevante în domeniu.

Pe parcursul primelor 7 luni ale derulării activităților prevăzute în contractul de twinning au fost organizate **20 de seminarii și 14 misiuni de lucru ale experților pe termen mediu, atât în domeniul concurenței, cât și al ajutorului de stat**. Dintre acestea, menționăm următoarele tematici abordate:

- „Îmbunătățirea sistemului Consiliului Concurenței pentru facilitarea analizei implicațiilor politicilor în domeniul ajutorului de stat”;
- „Reglementări antitrust”;
- „Aplicarea regulilor procedurale pentru cooperarea dintre autoritățile de concurență”;
- „Fonduri structurale”;
- „Verificarea compatibilității legislației românești de concurență cu reglementările europene în domeniu”;
- „Fundamentele ajutorului de stat”;
- „Elaborarea schemelor de ajutor de stat”;
- „Creșterea gradului de conștientizare în ceea ce privește regulile generale de ajutor de stat”;
- „Inspecții inopinate, colectarea dovezilor, combaterea cartelurilor”;
- „Cadru teoretic pentru derularea studiilor sectoriale și analiza concentrărilor și cazurilor de înțelegeri anticoncurențiale”.

Alongside with all the above mentioned activities, the Competition Council activity materialised in a number of publications, such as:

- Competition Council's contribution to the "Handbook of Competition Authorities 2008";
- Drafting comments/answers regarding the Romanian actual legislation and practice in the field of economic concentrations - Global Competition Review Magazine;
- Publication of an article in "Euromoney Yearbooks";
- Publication of an article regarding the evolutions in the Romanian competition policy and legislation for the Trustbusters publication: "What Competition Policy Authorities Are Doing around the World".

4.6. Actions unfolded in the PHARE 2006 project framework

Starting with the 30th of May 2008, the Competition Council benefits from PHARE assistance through the project "*Effective application of the EU antitrust and State aid legislation*".

The project comprises two components: Twinning and Investment.

The Twinning partners are the UK Ministry of Economy, Business and Reform - on State aid issues, and the German Federal Ministry of Economics and Technology - on competition area.

The purpose of the project is to intensify and consolidate the enforcement of the Community competition and State aid law, and raising the awareness of the involved stakeholders regarding the relevant legislation.

During the first 7 months of implementation of the activities foreseen in the Twinning contract, **20 seminars and 14 working missions of the medium term experts were held, both on competition and State aid**. Out of these, we mentioned the following themes:

- "*Improvement of the Competition Council's system for facilitating the analysis of the effects of policies in the field of State aid*";
- "*Antitrust regulations*";
- "*Application of procedural rules for the co-operation between competition authorities*";
- "*Structural Funds*";
- "*Checking the compatibility of the Romanian competition legislation with the EU law and secondary legislation*";
- "*State Aid fundamentals*";
- "*Elaboration of State Aid schemes*";
- "*Raising awareness amongst the business and legal communities, of the State aid general principles*";
- "*Dawn raids, collecting forensic evidence and establishment of a task force for fighting cartels*";
- "*Theoretical frame on how to conduct sector studies and economic analysis of mergers and antitrust cases*".

5.1. Seminarii, mese rotunde și conferințe

Promovarea culturii concurenței reprezintă o componentă esențială a politicii concurenței, fiind deosebit de importantă în elaborarea oricărei strategii la nivelul unei autorități de concurență.

Definită ca acea activitate care permite promovarea și asigurarea unui mediu concurențial normal prin relațiile stabilite cu organizațiile guvernamentale, mediu de afaceri etc., abordarea promovării culturii concurenței poate fi privită din cel puțin două puncte de vedere.

În primul rând, promovarea culturii concurenței grupează toate activitățile care au drept scop convingerea celorlalte instituții publice de a nu adopta măsuri cu caracter anticoncurențial care au un efect negativ asupra concurenței și consumatorilor. Aceasta implică sprijinirea activă a autorităților de reglementare pentru adoptarea unor reglementări pentru diferite domenii de activitate, proporționale cu obiectivele propuse în procesul de liberalizare.

În al doilea rând, cultura concurenței grupează toate eforturile autorităților de concurență orientate spre familiarizarea tuturor factorilor decidenți, operatorilor economici și a publicului larg cu regulile de concurență și cu beneficiile acestora asupra consumatorilor finali. Aceasta presupune o varietate de activități de tipul seminariilor, meselor rotunde, conferințelor, elaborarea și diseminarea de publicații, asigurarea unei transparente depline, atât în relația cu mass-media, precum și în posibilitatea de accesare a tuturor informațiilor prin intermediul site-ului public.

În acest sens, în cursul anului 2008, **Consiliul Concurenței a organizat peste 1100 de manifestări de promovare a culturii concurenței** sub forma seminariilor, conferințelor, meselor rotunde pe teme de actualitate vizând problematica concurenței și ajutorului de stat. De asemenea, autoritatea de concurență a derulat un proiect specific de promovare a culturii concurenței în mediul academic, al cărui scop a fost de familiarizare cu regulile din domeniu. În acest scop, au fost organizate 3 seminarii la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca, Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Universitatea „Ovidius” din Constanța, Facultatea de Științe Economice și Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept.

În activitatea de promovare s-a pus un accent deosebit pe organizarea acțiunilor atât la nivel regional prin inspectoratele de concurență teritoriale (98,7%), cât și central (1,3%).

Dintre tematicile seminariilor, conferințelor și meselor rotunde

- Aplicarea legislației în domeniul concurenței și ajutorului de stat.
- Mijloace de asigurare a bunăstării comunităților locale;
- Ajutorul de stat și fondurile structurale în România;
- Raportarea și monitorizarea ajutoarelor de stat;
- Excepțiile în bloc – Formule de compatibilizare a ajutoarelor de stat cu legislația europeană în vigoare;
- Sectorul energetic în lumina regulilor europene și naționale de concurență;
- Bani europeni pentru dezvoltarea durabilă a IMM-urilor;
- Practici anticoncurențiale în lumina prevederilor comunitare;
- Ajutorul de stat acordat pentru investițiile în parcurile industriale;
- Protecția concurenței economice în contextul integrării României în Uniunea Europeană;

5.1. Seminars, round tables and conferences

The promotion of competition culture in Romania represents an essential component of the competition policy, being extremely important in making of any strategy at the level of a competition authority.

Defined as that activity allowing the promotion and maintenance of a normal competitive environment through the established relationships with the governmental organisations, business environment etc., the promotion of the competition culture can be seen from at least two points of view.

First, promoting the competition culture groups all the activities which have as purpose to convince other public institutions not to take anticompetitive measures, which may have a negative effect over competition and consumers. This implies an active support from authorities involved in taking legal decisions in various fields of activity, relative to the aimed objective of the liberalisation.

Secondly, competition culture groups all the efforts of the competition authorities aiming towards the acquaintance of all decision makers, economic actors and public with the competition regulations and with its benefits over the final consumers. This implies a variety of activities, such as: seminars, round tables, conferences, elaboration and dissemination of publications, full transparency in relation with mass-media and providing the conditions for accessing information through the public website.

In this respect, in 2008, **Competition Council organised over 1,100 competition advocacy events**, such as: seminars, conferences and round tables on actual themes focused on competition and State aid issues. In addition, the competition authority implemented a specific project aiming to promoting the competition culture within the academic environment by presenting the specific rules of the field. In this context, 3 seminars were organised at the University Babes-Bolyai Cluj-Napoca, the Faculty of Economics and Business Administration, at the University "Ovidius" Constanta, the Faculty of Economics and at the West University of Timișoara, the Faculty of Law.

In the promotion activity an emphasis was put on organizing activities both at the regional level - through regional inspectorates - (98.7%), and at central level (1.3%).

Among the topics of seminars, conferences and round tables:

- Enforcement of the competition and State aid legislation. Means of ensuring the welfare of local communities;
- State aid and Structural Funds in Romania;
- State aid reporting and monitoring;
- Block exemptions – Harmonization formulas of the State aids with the European legislation in force;
- Energy Sector in the light of European and national rules on competition;
- European Money for the sustainable development of SMEs;
- Anticompetitive practices in the light of the Community provisions;
- State aid granted for investments in industrial parks;
- The protection of competition within the integration of Romania into the European Union;

- Mediul de afaceri și autoritatea de concurență - parteneri pentru integrare și dezvoltare;
- Politica antitrust a Consiliului Concurenței și competențele în domeniul ajutorului de stat;
- Reglementări privind ajutoarele *de minimis* și vânzarea de terenuri și clădiri de către autoritățile publice;
- Strategia de la Lisabona și perspectiva românească asupra îmbunătățirii mediului concurențial și crearea de noi locuri de muncă.

În contextul acțiunilor de promovare a culturii concurenței în mediul judecătoresc, Consiliul Concurenței a organizat în țară 2 mese rotunde adresate magistraților de la instanțele naționale, pe tema aplicării directe a regulilor de concurență instituite în art. 81 și art. 82 din Tratatul CE. Având în vedere demersurile întreprinse de Comisia Europeană în scopul eficientizării acțiunilor în despăgubire pentru încălcări ale regulilor comunitare de concurență, în cadrul meselor rotunde au fost efectuate prezentări referitoare la contextul apariției, conținutul, principiile, măsurile și opțiunile de politică propuse de Comisia Europeană în „Cartea Albă Acțiuni în despăgubire pentru cazurile de încălcare a normelor CE antitrust”. De asemenea, au fost prezentate și discutate cu magistrații participanți cazuri din jurisprudența Statelor Membre în aplicarea directă a prevederilor art. 81 și 82 din Tratatul CE, precum și cazuri relevante din jurisprudența instanțelor comunitare.

În cursul anului 2008, un loc important în cadrul acțiunilor de promovare a culturii concurenței l-a deținut și Programul ReNAS. Elaborarea unei Rețele Naționale în Domeniul Ajutorului de Stat a urmărit crearea, la nivel național, a unui colectiv de lucru, care să grupeze expertii în ajutor de stat din cadrul Consiliului Concurenței și pe cei angajați în cadrul instituțiilor furnizoare de ajutor de stat, cu scopul de a facilita o mai bună colaborare între aceștia, oferind simultan acces rapid la baze de date cu informații din domeniul legislativ, cazuistică, exemple de bune practici, studii, etc.

Programul ReNAS a fost conceput de experții Consiliului Concurenței în vederea **asigurării acordării permanente de asistență tehnică la nivel informal** instituțiilor cu atribuții în implementarea ajutoarelor de stat din România, în vederea asigurării dezvoltării economice și sociale a țării, în condițiile respectării legislației comunitare în domeniu și a reducerii riscurilor de afectare a concurenței și a comerțului cu statele membre ale Uniunii Europene.

Programul a fost creat pe o bază multi-anuală, demarând efectiv în a doua parte a anului 2008. Finalizarea Programului este programată pentru data de 31 decembrie 2010, existând posibilitatea de prelungire a acestuia, în funcție de nevoile instituției. Dată fiind durata mare de derulare a ReNAS, programul a fost conceput modular și flexibil, existând posibilitatea ajustării modului de derulare în funcție de modificarea nevoilor instituției și de feedback-ul primit în urma activităților derulate.

Din punct de vedere organizatoric, activitatea în cadrul Programului ReNAS este împărțită în 4 proiecte:

- „Aplicația informatică Rețeaua Națională de Ajutor de Stat”;
- „Pregătire profesională personal ReNAS”;
- „Definirea de politici și modalități concrete de acțiune în cadrul ReNAS”;
- „O nouă cultură a ajutorului de stat în România”.

Proiectul „Aplicația informatică ReNAS” (AI ReNAS)

AI ReNAS presupune realizarea, în colaborare cu Serviciul de Transmisiuni Speciale a două componente informatice:

- **un site** – care pune la dispoziția oricărei persoane sau instituții potențial interesate legislație, cazuistică și informații relevante referitoare la problematica ajutorului de stat;
- **o aplicație informatică interactivă** special creată pentru a permite colaborarea specialiștilor Consiliului Concurenței cu experții în domeniul ajutorului de stat din cadrul instituțiilor furnizoare, persoane desemnate de către acestea prin intermediul unui Protocol de colaborare. Accesul la aplicația interactivă este securizat prin parolă.

Site-ul și aplicația sunt concepute a funcționa împreună, urmând a fi conectate și la site-ul Consiliului Concurenței. În prezent, atât site-ul, cât și aplicația sunt în faza de testare. Lansarea acestora este **programată pentru începutul anului 2009**.

- The business environment and the competition authority - partners for integration and development;
- The antitrust policy and the powers of the Competition Council in the field of State aid;
- Regulations on *de minimis* aid and the sale of land and buildings by public authorities;
- The Lisbon Strategy and the Romanian perspective over the improvement of the competitive environment and creation of new jobs.

In the context of the actions promoting the competition culture within the legal environment, the Competition Council organised 2 local roundtables for the magistrates of national courts. The events focused on the direct application of the rules of competition established by art.81 and art.82 of the EC Treaty. Based on the steps taken by the European Commission for the purpose of efficient actions for damages as result of violations of Community competition rules, the round tables included presentations on the origin, content, principles, measures and policy options proposed by the European Commission in the **“White Paper on damages actions for breaches of the EC antitrust”**. Also, the judicial case law of the Member States in the direct application of the provisions of art.81 and 82 of the EC Treaty, and the relevant case law of the Community Courts were presented and discussed with the participants.

During 2008, an important place in the context of promoting the competition culture was held by the ReNas (National State Aid Network) Programme. The National State aid Network has as purpose the creation of an working group at national level (which brings together State aid experts of the Competition Council and from those institutions engaged in State aid granting) in order to facilitate a better collaboration between them, offering simultaneously fast access to databases with information relating to the legal framework, the case law, examples of best practices, studies, etc.

The ReNAS Programme has been designed by the Competition Council's experts in order to grant **permanent informal technical assistance** to the institutions responsible for the implementation of State aids in Romania. The aim is to ensure economic and social development of the country, in compliance with the relevant Community legislation and to reduce the risk of damage to competition and trade with the EU Member States.

The Programme was created on a multi-annual basis. It started effectively in the second half of 2008. Program completion is scheduled for 31 December 2010, with the possibility to extend it based on the needs of the institution. Given its long period of implementation, the program has been designed modular and flexible and its mode of operation can be adjusted according with the changing needs of the institution and the feedback received from the activities carried out.

From an organizational point of view, the activity in the ReNAS Programme is divided into 4 projects:

- "The IT application National State Aid Network";
- "Professional training of the ReNAS staff";
- "Definition of policies and concrete ways of action in the ReNAS";
- "A new State aid culture in Romania".

The Project “IT application National State aid Network” (AI ReNAS)

AI ReNAS involves the development of two components, in cooperation with the Special Telecommunication Service:

- **a website** - providing the relevant legislation, case law and information on State aid to any potentially interested person or institution;
- **an interactive IT application** specifically designed to enable collaboration between the professionals from the State aid grantors and the Competition Council's experts in the field of State aid. The persons are designated through a Cooperation Protocol. The access to the interactive application is password secured.

The website and the application are designed to work together and will be connected to the Competition Council's website. Currently, both the site and the IT application are in the testing phase. Launch is scheduled for **early 2009**.

Proiectul „Pregătire profesională personal ReNAS” (PROF-AID) presupune:

a) derularea de sesiuni de pregătire profesională în domeniul ajutorului de stat a personalului propriu al Consiliului Concurenței

În anul 2008, au fost realizate **cinci asemenea sesiuni de formare profesională în domeniul ajutorului de stat** (Timișoara, Brașov, Constanța, Orșova și Bacău), la care au participat circa **60 de inspectori** din cadrul inspectoratelor teritoriale de concurență. În cele două zile ale fiecărei sesiuni, au fost prezentate:

- Noul Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare de stat;
- Ajutorul de stat regional – prezentare comparativă a ajutoarelor notificabile și a celor exceptate de la obligația de notificare;
- Abordarea prin prisma ajutorului de stat a vânzărilor de terenuri și clădiri de către autoritățile publice;
- Ajutorul de minimis.

De asemenea, au fost abordate teme referitoare la **procedurile în domeniul ajutorului de stat, serviciile de interes economic general, finanțarea infrastructurii, parcurile industriale, raportarea și monitorizarea ajutoarelor de stat** etc. Au fost discutate **scheme de ajutor de stat și ajutor de minimis și au fost prezentate studii de caz pe diverse teme.**

b) derularea de întâlniri cu furnizorii de ajutor de stat

Cu ocazia fiecărei sesiuni de pregătire profesională, a fost organizată separat o **întâlnire cu furnizorii de ajutor de stat** din județul gazdă și județele vecine. La aceste întâlniri au participat și inspectori de concurență participanți la sesiunea de formare. Cu această ocazie, inspectori Consiliului Concurenței au avut ocazia să prezinte **aspecte legale și procedurale proprii ajutorului de stat, modele de scheme și studii de caz** unui număr de peste 120 de reprezentanți ai furnizorilor.

La întâlniri au participat și **beneficiari de ajutor de stat**, care au avut ocazia să discute și să lămurească **probleme specifice cu care se confruntă în gestionarea facilităților de care au beneficiat sau referitoare la posibilitatea de a beneficia pe viitor de alte facilități.**

Au fost discutate și aspecte referitoare la **utilizarea fondurilor structurale, regimul acestora, necesitatea respectării prevederilor din domeniul ajutorului de stat, modalitățile de raportare și control ale acestora.**

c) organizarea, la nivelul Consiliului Concurenței, de întâlniri intra-departamentale

Au fost organizate **patru întâlniri intra-departamentale**, având următoarele teme:

- „Prezentarea Programului ReNAS”;
- „Prezentarea sistemului de notificare electronică SANI”;
- Prezentarea concluziilor din „Raportul privind ajutoarele de stat acordate în România în perioada 2004-2006”;
- „Analiza unor cazuri concrete de SIEG-uri¹⁵ care intră sub incidența Deciziei Comisiei Europene din 28 mai 2005”.

La aceste manifestări au participat inspectori din Consiliul Concurenței implicați în problematica ajutorului de stat. Întâlnirile s-au constituit ca un veritabil schimb de experiență între inspectori din diferitele compartimente.

¹⁵ Servicii economice de interes general.

The Project “Professional training of ReNAS staff” (PROF-AID) implies:

a) organisation of training sessions on State aid for the staff of the Competition Council

During 2008, **five such training sessions on State aid** were conducted (Timișoara, Brașov, Constanța, Orșova and Bacău). The sessions were attended by around 60 inspectors from the regional inspectorates. During the two-day sessions the following were presented:

- The new General Block Exemption Regulation of State aids;
- The Regional State aid - a comparative presentation between the notified aids and those exempted from notification;
- The sales of land and buildings by public authorities analysed from the State aid perspective; *de minimis* aid.

Furthermore, **issues relating to State aid procedures, services of general economic interest, the financing of infrastructure, industrial parks, State aid reporting and monitoring etc.** were approached. **State aid schemes and *de minimis* aid** were presented, and discussions were carried out on various cases involving.

b) conduct of meetings with State aid grantors

At each training session, a **separate meeting** was held **with the State aid grantors** from the host county and the neighbouring ones. These meetings were attended by competition inspectors participating in the training session. On this occasion, the Competition Council's inspectors have had the opportunity to present **legal and procedural issues on State aid, scheme models and case studies** to over 120 representatives of the State aid grantors.

These meetings were also attended by **potential State aid beneficiaries**. They had the opportunity **to discuss and clarify specific issues faced in managing the received facilities or about the possibility of future benefit from other facilities**.

Issues relating to the **use of Structural Funds, the necessity to respect the State aid provisions, State aid reporting and control procedures** were also discussed.

c) organisation of the intra-departmental meetings at the Competition Council

Four intra-departmental meetings were organised, with the following themes:

- “Presentation of the ReNAS Programme”;
- “Presentation of the electronic notification SANI SYSTEM”;
- Presentation of the findings of the “Report on the State aids granted in Romania during 2004-2006”;
- “Analysis of certain SGEI¹⁶ cases sites, falling under the European Commission Decision of 28 May 2005”.

These events were attended by the Competition Council's inspectors involved in the State aid area. Meetings were set up as an exchange of experience between inspectors from different departments.

¹⁶ Services of General Economic Interest.

Proiectul „Definirea de politici și modalități concrete de acțiune în cadrul ReNAS” (POL-ReNAS)

În cadrul Proiectului POL-ReNAS au fost organizate o serie de întâlniri inter-ministeriale, având ca tematică, printre altele și:

- „Analiza raportărilor furnizorilor de ajutor de stat, în conformitate cu cerințele Scoreboard-ului Comisiei Europene”;
- „Prezentarea Regulamentului (CE) nr. 800/2008 al Comisiei Europene din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu Piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare)”;
- „Reteaua Națională de Ajutor de Stat (ReNAS) în sprijinul autorităților locale din municipiul București și județul Ilfov”.

Cu ocazia întâlnirilor, au fost discutate și alte probleme de interes pentru participanți, cu incidență în domeniul ajutorului de stat.

Proiectul „O nouă cultură a ajutorului de stat în România” (AID ADVOCACY)

În cadrul Proiectului AID ADVOCACY au fost editate și tipărite următoarele publicații:

- Culegere de legislație cu titlul: „**Cadrul comunitar și național în domeniul ajutorului de stat**” (2 volume);
- Ghidul cu titlul „**Categorii de ajutoare de stat exceptate de la obligația notificării**”;
- Ghidul cu titlul „**Ajutorul de stat în cazul vânzărilor de terenuri și clădiri de către autoritățile publice**”.

5.2. Acțiuni în cadrul protocoalelor de colaborare

Alături de organizarea de seminarii, mese rotunde și conferințe, un rol important în activitatea de promovare a venit și celor 17 **întâlniri cu autoritățile de reglementare**, respectiv: Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații și Tehnologie Informației, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului, Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, Uniunea Națională a Transportatorilor Rutieri din România și Institutul Național de Statistică. În cadrul acestor întâlniri au fost abordate o serie de probleme specifice sectoarelor în cauză, încercându-se a se găsi un punct comun în respectarea regulilor concurențiale.

Totodată, în cursul anului 2008 a fost semnat un nou **protocol de colaborare între Consiliul Concurenței și Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private**. În baza acestui protocol, au fost purtate discuții pe tema:

- propunerii de modificare a sistemului repartizării aleatorii (așa-numita “Loterie”) a persoanelor care nu au aderat, în termenul legal, la un fond de pensii autorizat;
- propunerii de limitare a fuziunilor ce pot avea loc pe piața pensiilor administrate privat.

The Project "Definition of policies and concrete ways of action in the ReNAS" (POL-ReNAS)

A series of inter-ministerial meetings were organised within the POL-ReNAS Project, with themes including:

- "Analysis of the State aid grantors reports in accordance with the demands of the European Commission Scoreboard";
- "Presentation of Commission Regulation (EC) No 800/2008 of 6 August 2008 declaring certain categories of aid compatible with the common market in application of Articles 87 and 88 of the Treaty (General block exemption Regulation)";
- "National State Aid Network (ReNAS) supporting the local authorities in Bucharest and the Ilfov County".

Other State aid issues of interest for participants were also discussed within these meetings.

The Project "A new State aid culture in Romania" (AID ADVOCACY)

In the AID ADVOCACY Project the following publications were edited and printed:

- Collection of legislation entitled "*The EU and national framework in the field of State aid*" (2 volumes);
- Guide entitled "*Types of State aid exempted from notification*";
- Guide entitled "*State aid and the sales of land and buildings by public authorities*".

5.2. Actions under the collaboration protocols framework

Alongside with the organization of seminars, roundtables and conferences, an important role in competition promotion was allocated to the 17 **meetings with regulatory authorities**, namely: the National Regulatory Authority for Communications and Information Technology, the National Authority for Consumer Protection, the Oversight Commission of Private Pensions System, the National Union of the Road Hauliers from Romania and the National Institute of Statistics. During these meetings, a number of specific issues for the concerned sectors have been addressed, with the purpose to find a common point towards observing the competition rules.

At the same time, in 2008, a new protocol of cooperation was signed, between the Competition Council and the **Oversight Commission of Private Pensions System**. Under this protocol, discussions were held on:

- proposals to amend the random distribution system (the so-called "Lottery") to persons who have not joined, during the legal deadline, to an authorised pension fund;
- proposals to limit the mergers that could take place on the market of privately managed pensions.

5.3. Publicațiile și materialele informative ale Consiliului Concurenței – parte integrantă a promovării culturii concurenței

În anul 2008, Consiliul Concurenței a continuat să elaboreze buletine trimestriale, revista „Profil: Concurența”, precum și buletinul „Concurența – studii și cercetări privind protecția concurenței economice”¹⁷.

La acestea se adaugă publicarea Raportului anual al Consiliului Concurenței (aferent anului 2007) și a sintezei acestuia.

Un loc aparte în cadrul activităților de promovare a culturii concurenței l-a ocupat și actualizarea site-ului instituției cu informații relevante din activitatea curentă.

5.4. Relația Consiliului Concurenței cu mass-media

Transparenta activității desfășurate de Consiliul Concurenței în anul 2008 a fost asigurată și prin dialogul activ și permanent cu mass-media. Astfel, au fost publicate în cotidiene și periodice cu acoperire națională, articole și suplimente speciale cu tematică specifică și de actualitate în domeniul concurenței și ajutorului de stat.

Activitatea Consiliului Concurenței a fost reflectată și în publicarea a **3260 de articole** în presă, din care cca 83% în presa locală și cca 17% în cea centrală.

¹⁷ Toate publicațiile Consiliului Concurenței pot fi consultate în format electronic pe website-ul instituției, la adresa: www.consiliulconcurenței.ro/publicatii.

5.3. The publications and information materials of the Competition Council - a part of competition advocacy

In 2008, the Competition Council continued to elaborate quarterly bulletins, the specific magazine "Profile: Competition", as well as the report "Competition - studies and research on economic competition protection"¹⁸.

To these is added the annual publication of the Competition Council (for 2007) and its synthesis.

A special place within the competition advocacy framework was taken by the permanent update of the site with the relevant information.

5.4. Competition Council relationship with mass-media

The transparency of the activity carried out in 2008 by the Competition Council was provided through active and continuous dialogue with mass-media. Thus, articles and special supplements with specific themes and actuality in the competition and State aid framework were published in newspapers and periodicals with national coverage.

The Competition Council activity was reflected in the publication of **3,260 press articles**, out of which about 83% in the local press, and about 17% in the central one.

¹⁸ All publications of the Competition Council can be found in electronic format on the website of the institution: www.competition.ro / publications.

CAPITOLUL VI. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE

Pe parcursul anului 2008, Consiliul Concurenței și-a intensificat activitățile legate de întărirea capacității administrative, în scopul creșterii gradului de eficiență în aplicarea legislației în domeniul concurenței și ajutorului de stat.

Consolidarea capacității administrative a presupus alocarea de fonduri semnificative, precum și continuarea activității de dotare cu tehnică de calcul modernă, care să răspundă standardelor impuse unei instituții de talie europeană. În acest sens, în anul 2008, **Consiliul Concurenței a beneficiat de fonduri de 47,9 mil.lei, din care 97,6% au provenit de la bugetul de stat și 2,4% din fonduri externe.**

Pentru al doilea an consecutiv, au fost alocate resurse financiare și materiale suficiente pe bază de proiecte; astfel, în anul 2008, Consiliul Concurenței **a derulat 6 proiecte** specifice activității instituției.

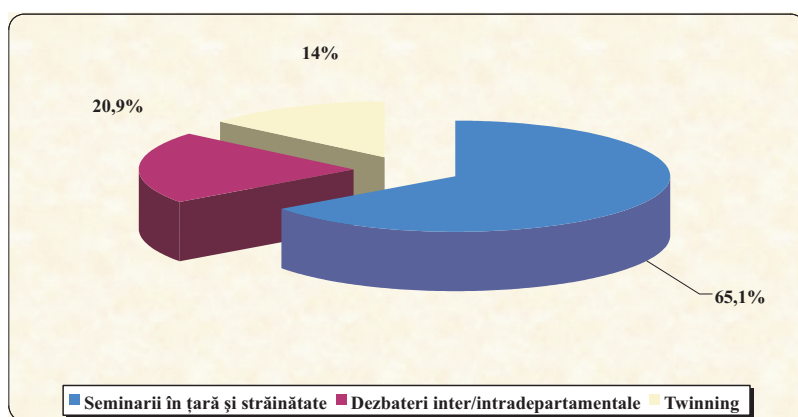
Proiecte derulate în anul 2008

- Crearea unei rețele naționale în domeniul ajutorului de stat;
- Îmbunătățirea mediului concurențial național;
- Îmbunătățirea aplicării legislației în materie de concurență;
- Stimularea interesului academic față de problematica concurenței;
- Consolidarea poziției Consiliului Concurenței pe plan internațional;
- Informatizarea bibliotecii Consiliului Concurenței.

În vederea asigurării condițiilor necesare pentru aplicarea eficientă a legislației în materie de concurență, procesul de consolidare a capacității administrative a Consiliului Concurenței s-a concretizat și prin:

a) continuarea procesului de creștere a nivelului de pregătire profesională a personalului Consiliului Concurenței. În cursul anului 2008 au avut loc **86 de acțiuni de formare profesională** a experților, care au constatat în participări la seminarii organizate în țară sau în străinătate, precum și la dezbateri intra/inter-departamentale (**Graficul nr.2**).

Graficul nr.2. Structura acțiunilor de formare profesională în anul 2008

b) recrutarea de personal cu un înalt nivel de pregătire profesională, în cursul anului 2008 fiind organizate mai multe concursuri de selecție, în urma cărora a fost angajat personal de specialitate; un accent deosebit în cadrul concursurilor de selecție a revenit recrutării de specialiști pentru constituirea și funcționarea grupului de analiză economică, măsură de altfel cuprinsă și în Programul Național de Reformă, fiind angajați un număr de 3 inspectori de concurență.

CHAPTER VI. STRENGTHENING THE ADMINISTRATIVE CAPACITY

In 2008, the Competition Council intensified the actions for strengthening its administrative capacity, in order to increase the efficiency in applying the competition and State aid legislation.

The strengthening of the administrative capacity involved the allocation of significant funds, as well as the continuation of the endowment of the Competition Council with last-generation IT equipments that correspond to the standards of an EU institution. Thus, in 2008, **the Competition Council benefited from Lei 47.9 million, out of which 97.6% were allocated from the State budget and 2.4% from EU funds.**

For the second consecutive year, sufficient financial and material resources were allocated based on projects; thus, in 2008, the Competition Council **implemented 6 projects** specific to its activity.

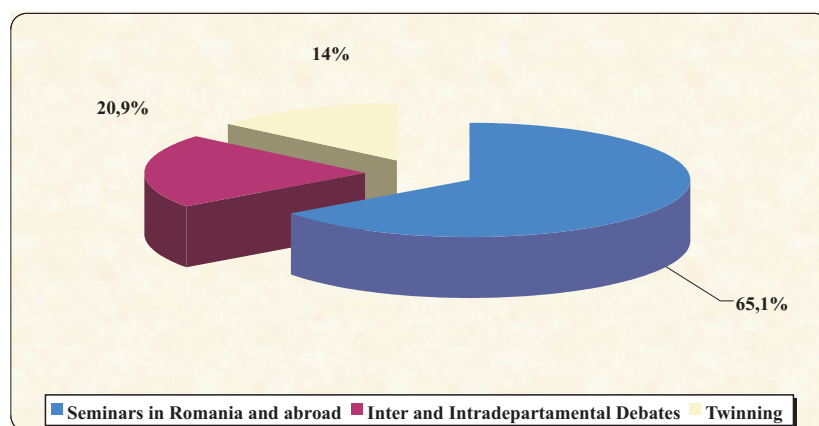
Projects implemented in 2008

- Creation of the National State Aid Network;
- Improving the national competitive environment;
- Improving the application of the competition legislation;
- Raising the interest of academia for competition issues;
- Consolidating the Competition Council's position at the international level;
- Creation of the Competition Council's electronic library.

In order to ensure the necessary conditions for an efficient application of the antitrust legislation, the administrative capacity of the Competition Council was strengthened also by:

a) continuing the process for increasing the level of professional training of the Competition Council personnel. In 2008, **86 training activities took place**. The activities were represented by seminars organised in Romania or abroad, as well as intra/inter-departmental debates (**Chart no.2**).

Chart no.2. Structure of professional training in 2008

b) recruiting personnel with high level of professional training; in 2008, several recruiting contests were organised and specialised personnel was hired. A special attention was given to recruiting specialists (3 competition inspectors were hired) for establishing the economic analysis group – measure included in the National Reform Programme.

Numărul total al personalului angajat este de 302, din care 54,3% au vârste de până la 40 de ani (**Tabelul nr.5**).

Tabelul nr.5. Personalul Consiliului Concurenței în anul 2008 pe categorii de vârstă și pregătire profesională (nr.)

	Economiști	Juriști	Alți salariați	Total personal
Până în 30 de ani	37	20	7	64
Între 30-40 de ani	50	24	26	100
Între 40-50 de ani	24		15	39
Peste 50 de ani	68	4	26	99
Total (nr.)	180	48	74	302

c) dezvoltarea utilizării Tehnologiei Informației (IT) în domeniul concurenței din România, care a urmărit sprijinirea, într-o manieră eficientă și flexibilă, a activităților Consiliului Concurenței, precum și asigurarea unui nivel ridicat de compatibilitate cu sistemele informatice similare utilizate în cadrul țărilor membre ale Uniunii Europene, în mod special compatibilitatea cu ECN și cu Sistemul Interactiv de Notificare pentru Ajutorul de Stat (SANI). În acest sens, s-au continuat demersurile în vederea dezvoltării sistemului de control managerial intern, prin realizarea de proceduri operaționale și de sistem, astfel încât procesele derulate în cadrul instituției să respecte standardele de control intern aplicabile conform reglementărilor legale în vigoare.

The total number of the Competition Council personnel sums up 302 persons, out of which 54.3% is up to 40 years old (**Table no.5**).

Table no.5. Competition Council's personnel in 2008, split by age and professional training categories (no.)

	Economists	Lawyers	Other	Total
Up to 30 years old	37	20	7	64
Between 30-40 years old	50	24	26	100
Between 40-50 years old	24		15	39
Over 50 years old	68	4	26	99
Total (no.)	180	48	74	302

c) increasing the use of Informational Technology (IT) in the competition field in Romania, which had as purpose to support the Competition Council activities in an efficient and flexible manner, as well as to ensure a high level of compatibility with the IT systems used in the EU Member States, especially the compatibility with the ECN and State Aid Notification Interactive (SANI). To this extent, efforts continued to be made in order to develop the managerial system for internal control by introducing operational and system procedures. Thus, the activities carried out by the institution will respect the internal control standards, as established by law.

CAPITOLUL VII. PRIORITĂȚI ALE ANULUI 2009

În implementarea unei politici de concurență în concordanță cu cerințele și standardele europene, precum și cu prevederile Programului Național de Reformă, Consiliul Concurenței trebuie să-și accentueze eforturile pentru aplicarea legii și dezvoltarea capacității administrative, ținând cont de atribuțiile conferite de cadrul legal în vigoare, respectiv:

- Detectarea și sancționarea practicilor anticoncurențiale;
- Autoritate de contact în domeniul ajutorului de stat;
- Membru al Rețelei Europene de Concurență;
- Participant cu drepturi depline în forurile de lucru ale Uniunii Europene;
- Instituție autonomă, ca parte integrantă a administrației publice centrale.

Astfel, **dintre prioritățile anului 2009** pot fi amintite:

- Concentrarea activității pe depistarea și sancționarea practicilor anticoncurențiale;
- Realizarea de anchete și studii sectoriale, în vederea cunoașterii mecanismelor de funcționare a piețelor și de identificare a unor potențiale distorsiuni concurențiale;
- Creșterea performanței profesionale în domeniul analizei economice, analizei de impact a reglementărilor;
- Asigurarea prevalenței legislației în domeniul concurenței asupra legislației din domeniul afacerilor;
- Intensificarea activității în domeniul ajutorului de stat, atât prin asigurarea funcționării optime a rețelei în domeniu, precum și prin acordarea de consultanță în elaborarea schemelor de ajutor de stat;
- Implicarea activă în rețeaua europeană de concurență, precum și la nivelul grupurilor de lucru ale Comisiei Europene;
- Consolidarea capacității administrative prin:
  - » Perfectionarea continuă a personalului autorității;
  - » Consolidarea sistemului de management al controlului intern;
  - » Optimizarea sistemului de management al performanței;
  - » Modernizarea sistemului de achiziții publice.

In order to implement the competition policy in accordance with the European standards and requests, as well as with the provisions of the National Reform Programme, the Competition Council must increase the efforts for applying the law and for developing its administrative capacity, taking into account the attributions conferred by law:

- Detecting and sanctioning the anticompetitive practices;
- National Contact Authority in State Aid Field;
- Member of the European Competition Network;
- Participant with full-rights in the structures of the European Union;
- Autonomous authority, as integrated part of the central public administration.

Thus, **several priorities for 2009 are:**

- Concentrating the activity on finding and sanctioning anticompetitive practices;
- Carrying out sector inquiries and studies, in order to analyze the market functioning mechanisms and to identify potential competition distortions;
- Increasing the professional performance in economic analysis and regulatory impact analysis;
- Ensuring the antitrust legislation prevalence over the business legislation;
- Intensifying the activity in the State aid field, by both ensuring the optimum functioning of the State Aid Network and granting consultancy for the elaboration of the State aid schemes;
- Active involvement in the European Competition Network, as well as in the working groups of the European Commission;
- Strengthening the administrative capacity by:
  - » Continuing the professional training of the personnel;
  - » Consolidating the management system of the internal control;
  - » Optimizing the performance management system;
  - » Modernizing the public procurement system.

CHAPTER VII. PRIORITIES FOR 2009

Tel. 0238-720 514

e-mail: vegaproduct@vegagroup.ro

www.vegagroup.ro

CONSILIUL CONCURENȚEI
Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, 013701, București
e-mail: competition@consiliulconcurente.ro
tel.: 021 318 11 99, 021 405 44 24; fax: 021 318 49 08
www.consiliulconcurente.ro
www.competition.ro